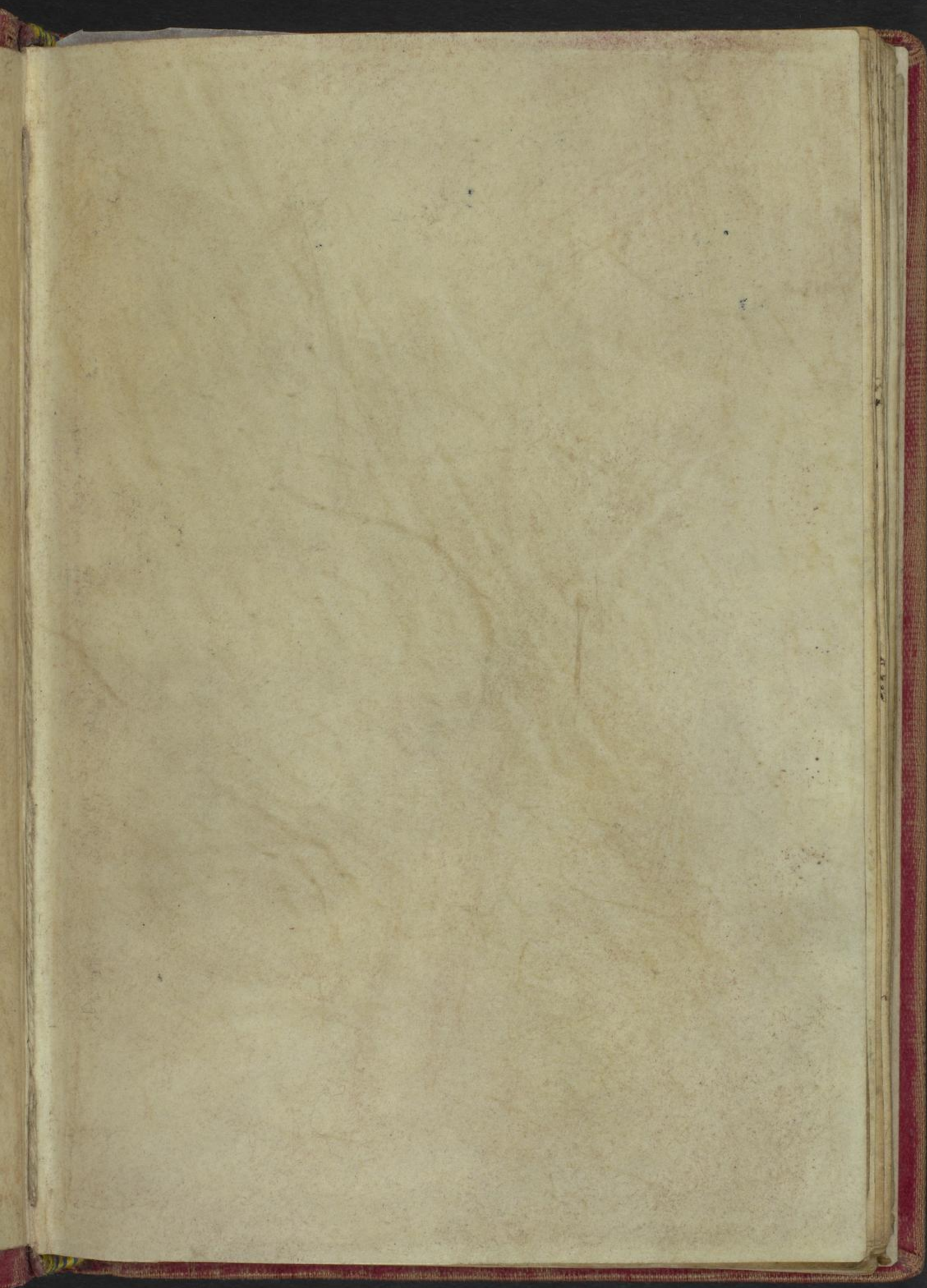
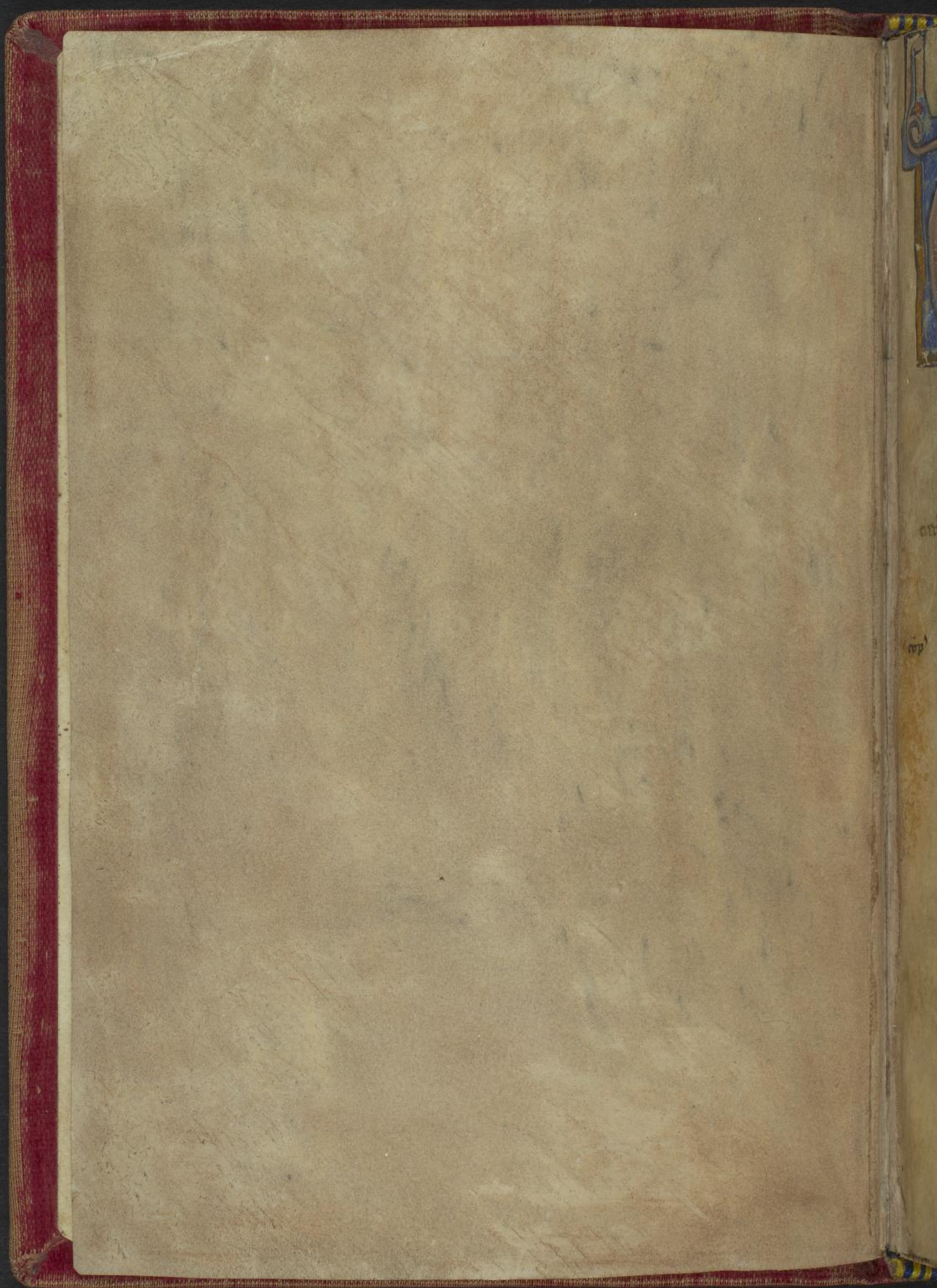

LJS BIBLIOTHECA
SCHOENBERG DATAASE
216
SCHOENBERGENSIS
OF MANUSCRIPTS LJS

DE Sphaera

de sphaera. quatuor capitulis
distinguiuntur. dicentes primo
quid sit sphaera. quid eius
centrum. quid axis sphaere
quid sit polus mundi. quod
sint sphaere. et quae sint forma
mundi. In secundo de circulis

quoniam haec sphaera materialis ponitur. et illa supercelestis
quae per ipsum imaginatur ponitur intelligitur. in tertio de
ortu et occasu signorum. de diversitate nocturni et diei
et divisione climatum. In quarto de circulis et motibus
planetarum. et causis eclipsium. Sphaera igitur ab
euclidem sic describitur. Sphaera est terminus circumfe-
rentiae dimidius. quociens fuerit diameter. quousque
ad locum suum redeat circumducatur. Sphaera est tale ro-
tundum solidum quod describitur ab arcu semicirculi cir-
cumscriptione. Sphaera vero a theodosio sic describitur. Sphaera
est solidum una superficie contentum una in cuius
medio punctus est quae omnes lineae ductae ad cir-
cumferentiam sunt aequales. et ille punctus dicitur centri-
sphaere. Lineae vero rectae inscissae per centrum sphae-
re applicantes extremitates suas. ad circumferentiam ex-
tremam dicitur axis sphaere. duo quoque puncta axem
terminantia dicuntur poli mundi. Sphaera autem dupliciter dividitur
scilicet in sphaeram novam. quae per motum suum permutatur

ad differenciam

quitate. & remotioe ad inuice. & ita sp. se hñtes
tendunt in occasum gñue. & uniformit. & ei
polum describendo articulos. suos. & aliud sig
num stelle q. sunt in x. polum. s. articu. q. nob
intraq. occidunt. mouent. gñue. & uniformit.
de x. polum. describendo articulos suos. & sunt sp. in
eql. distantia. & p. in quitate ad inuice. vñ p.
istos duos motus gñuos stellaz. tam tenden
tium in occasum. q. n. p. q. firmam. tñ moue
tur ab oriente in occident. **Q**uod uo sit ro
tund. t. p. l. ex. & ro. similitudo n. q. mund. sensu
s. & ad similitudine mundi architepi. in quo n.
e. finis n. p. n. ap. u. vñ ad h. similitudine mundi
sensu. s. h. o. f. o. m. rotundi. in q. n. e. assignare
p. n. ap. u. in fine. comoditas e. q. o. m. u. co. p. n.
p. s. p. u. n. e. a. r. o. z. s. p. a. maximu. & o. m. u. & f. o. z. ro
tunda capio. s. s. i. m. a. q. u. i. g. m. a. x. i. m. e. ro. t. u. n. d. i. o
capacissimu. vñ cu. mund. o. m. i. a. g. t. i. n. e. t. a. l. i. s
fuit ei f. o. z. u. t. i. l. & g. m. o. d. i. n. o. c. i. t. a. t. q. s. i. m. u. n. d. e. s.
t. e. t. a. l. i. u. s. f. o. r. m. e. s. b. l. a. t. e. l. q. d. u. l. a. t. e. l. i. m. i. t. a. l. a.
t. e. s. e. q. u. e. r. e. t. q. l. o. c. u. s. a. l. i. q. u. i. s. e. e. t. u. a. c. i. u. s. & c. o. r.
p. u. s. s. i. t. l. a. c. o. q. u. o. z. u. t. r. u. m. z. f. a. l. s. u. m. e. s. i. c. u. t. p. z.
in angulis eleuatis & c. u. m. n. o. t. u. t. i. s. **I**f. n. e.
d. i. o. a. l. t. i. t. u. d. i. n. e. s. i. a. c. t. u. m. e. e. t. p. l. a. n. u. a. l. i. q. p. a. r. s. a. e. l. i.
e. e. t. n. o. b. p. p. i. n. q. u. o. z. a. l. i. q. s. q. e. e. t. s. u. p. a. p. u. d. n. o. s.
t. r. u. m. & s. t. e. l. l. a. i. b. i. e. x. i. s. t. e. n. s. e. e. t. n. o. b. p. p. i. n. q. u. o. z.

etia

etiam in mundo

q̄ existens in ortu l' occidu. s; q̄ nobis p̄p̄inquo
 ra sunt maiora uident. q̄ sol existens in medio
 celi maior debet uideri. q̄ existens in oriente
 l' occidente cui q̄m uident. q̄ angē. maior. n. ap-
 pareat sol l' alia stella existens in oriente l' occi-
 dente q̄ in medio celi. s; cum rei uitas ita n̄ fi-
 erit h' apparence ei ē q; in tempe hyemali q;
 7 pluuiali quidā uapores ascendunt in aspectu
 nūm. 7 sol l' aliaq; stellā. tam illi uapo-
 res sunt corp' dyastmū. disgregant radios nūos
 inuales. q; n̄ q̄ p̄ndunt rem in sua neta q̄a-
 titate s; p̄ dedenatio p̄iecto in fundo aq; liq;
 de. qui p̄ p̄lem disgregant apparet maioris q̄-
 titatis q̄ sue. ¶ Q̄tū t̄ sit rotunda sic p̄-
 signa 7 stelle n̄ equali orunt 7 occidunt omib;
 hoib; n̄q; existentib;. q; b̄n p̄; p̄ ea q̄ sunt i
 sublimi. una. 7 eadem. n. eclipsis. lune uo
 q̄ apparz nob in p̄ma hora noctis apparet orie-
 talib; cā hora noctis t̄cia. vñ q̄ stat q̄ p̄;
 fuit eis nox 7 sol p̄us occidit eis q̄ nobis. cui
 cā ē tumor t̄re. ¶ Q̄tū t̄ h̄ tumor ē a sep-
 tentione in austru. 7 cō sic p̄; existentib; u-
 sus septentrione q̄dam stelle sunt scripte
 apparitōis. s; q̄ accedunt ad p̄lim articū. Ali-
 cū sunt etne occultatōis. q̄ sunt p̄p̄inquo
 lo antarico. Si q̄ aliquis p̄cedet a septentrione

m̄d̄
 q̄ q̄n aliquid uidet i egl̄ angulo
 uē m̄d̄ q̄p̄t si uidet i m̄d̄
 istancia vñ q̄ p̄l i oru p̄ i q̄p̄t
 oem p̄p̄t p̄t q̄p̄t m̄d̄ i m̄d̄
 istancia q̄ i m̄d̄ i cā m̄d̄
 i q̄p̄t m̄d̄ m̄d̄

q̄ q̄n aliquid uidet i egl̄ angulo
 uē m̄d̄ q̄p̄t si uidet i m̄d̄
 istancia vñ q̄ p̄l i oru p̄ i q̄p̄t
 oem p̄p̄t p̄t q̄p̄t m̄d̄ i m̄d̄
 istancia q̄ i m̄d̄ i cā m̄d̄
 i q̄p̄t m̄d̄ m̄d̄

3
 n̄lus austrum in tantum possit p̄cedē q̄ stelle
 q̄p̄nus erant semp̄tōne apparitōis. ei iā tēde
 rent ad occasum. 7 q̄nto magis p̄cedet ad austrū
 tanto plus mouent̄ in occasum. ille r̄m̄ h̄o p̄
 s̄ uidē stellas. q̄p̄us s̄uānt illi semp̄tōne occul
 tatōis. 7 eō ḡtinget̄ alicui p̄cedenti. ab austrū
 iūis septentrione. h̄ aut̄ rei cā ē t̄m̄ timorē
 re. ¶ Si s̄m̄ eēt plana ab oriente in occide
 tē. t̄m̄ cito oriens stelle occidentaliy q̄ orie
 talibz q̄ p̄z s̄m̄ ē. si t̄m̄ aut̄ eēt plana a septe
 trione in austrū. 7 eō stelle q̄ eēt alicui semp̄t
 ne. apparitōis s̄p̄ apparent ei. a quocūqz p̄cedet
 q̄ falsum ē. s̄ q̄ plana s̄ūt p̄numa eius q̄nti
 tate uisui hominū apparz. ¶ Q̄ aut̄ t̄m̄
 sit rotunda. aq̄ s̄ūt timorē. 7 accedit ad rotū
 ditatem sic p̄z ponas signum in t̄m̄ore maris
 7 exeat nāuis a portu 7 in tantū elonget̄ q̄o
 culus elonget̄ a p̄de mā existens uir p̄de
 mali ū possit uidē signū stante uō nāui ocul
 eū s̄t existens in s̄m̄itate mali b̄n̄ uidebit
 signum illud. s̄ oculis existens uir p̄dem mā
 u melius debet uidē signū q̄ qui ē in s̄m̄itati
 te mali s̄t p̄z p̄ lineas ductas ab utroqz ad sig
 num. 7 nulla alia h̄ rei cā ē q̄ timorē aq̄. exclu
 dunt̄ n̄. oīa alia impedim̄ta s̄t nebula 7 uapo
 res ascendentes. ¶ Si aut̄ aq̄ sit cor̄ h̄ogenū

Alie -

totum cum partibus erit eundem. id est. si partes aequales
sint in quantitate. et non in huiusmodi accidit rotundum ap-
petunt formam. et totum cum sunt partes. **Q**uod
autem sit in medio firmamentum sic patet. existens in
superficie terre stelle apparent eundem quantitate. si
in medio celi sit ipsum centrum sui in centrum. et
est quod terra equidistant ab eis. si enim terra magis accedet
ad firmamentum. una parte quam aliam aliquis exis-
tens in illa parte superficie terre. quod magis accedet ad
firmamentum. non videt medietatem celi. sed est quod pro-
lomeus et omnes philosophi dicentes quod existat hoc.
sex signa ei oruntur. et sex occidunt. et medietas
celi apparet. et medietas occidat. **I**llud id sig-
num quod dicitur sit tamquam centrum. et punctus firmamen-
ti. quod si terra esset alio quantitate. et firmamentum non
tangere medietatem celi videri. **I**tem intelligitur
superficies plana super centrum terre duodens. eam per duo
equidistantia. et ipsum firmamentum. oculi existens in centro
terre duodens eam per duo equidistantia. videtur medietatem
firmamenti. id est existens in superficie. videtur eandem
medietatem. ex his colligitur quod est insensibilis
quantitas terre. quod est superficies ad centrum. et per quod quantitas
tota terre insensibilis est firmamentum. **D**icitur
alfraganus quod minima pars stellarum fere visu
notabilium maior est tota terra. sed ipsa stella est firmamen-
tum est quod centrum et punctus multo est fortius

quod

quantitas

tria annis sit minor ea. **Q**uod autem tria in me-
 dio omnium immobiliter tenet annis sit summe g-
 nis sic persuadi videtur eius finis. omne. n. g-
 tendit ad centrum. centro quidem est punctus in
 medio firmam. tria g- annis sit summe g-
 nis ad punctum illud naturaliter tendit. **I**tem quicquid mo-
 uetur a medio iussu circumferentia ascendit. tria
 a medio ascendit. movetur. g- ascendit. q- p- imp-
 sibili relinquitur. **T**otus autem orbis terre am-
 bitus ante ambz. theodosii. et aristotenes. p-
 747000. stadiorum g- videtur. unumquodque quidem
 360. partium zodiaci. 100. deputando stadia. su-
 pro. n. astrolabio sub stellate noctis claritate
 putrumz medicum foram polo p- specto note-
 tur g- diurnum in q- stetur. stetit medicum. mil-
 litud. deinde p- dato cosinmet directe q- septeto-
 ne amudie don- in altius noctis claritate uno
 ut p- us polo stetit alt- uno g- du medicum.
 post h- minus sit h- itinis spaci- et inveniet. 100.
 stadiorum. Deinde am- unumquodque. 360. g- du tot
 stadiis terre in orbis ambitu inuenit erit. ex h-
 g- ut circuli. et dyametri regula terre dyamet- sic
 inueniri pot- aut. maxima scilicet parte. de am-
 bitu circuli terre remanentis scilicet parte. h- e.
 50181. stadium et semis. et scia un- stadium. erit
 item orbis dyamet- sui similitudo.

quo est in...
 quod...

medicum...
 At...

quo facit milia
 81. 2 dimid-
 diamet- de a dia q- duo p-
 q- mesura p- mesura dia

que valent...
 2 dimid-...

Quicquid potest...
 Quicquid potest...
 Quicquid potest...

Hoc autem circulo quidam sunt maiores quam
minores. ut sensum patet. **Q**uod
maior no circulus in seipso dicitur. qui descriptus in se
ipse. super eius centrum spatium dividit in du
o equalia. **Q**uod minor uero qui descriptus in se
ipse. spatium non dividit in duo equalia. sed in por
iones inaequales. In se uero circulos maiores per se
et de equinoctiali. **E**t ergo equinoctialis cir
culus quidam dividens spatium in duo equalia. sed quod
libet aut partem distans. eque ab utroque polo.
Et autem equinoctialis quod quia sol transit per illum
per se bis in anno in principio arietis. scilicet in prin
cipio librae. et equinoctius in universa terra. unde ap
pellatur equinox diei. et noctis. qui ad equum diem ar
tificiale nocti. et diem angulum primi motus. unde
scilicet quod per motum diem motus primi mobilis. hic
et nonne ipse sui centrum. qui est ab oriente. per
occidentem rediens in orientem. qui et diem rationem
motus ad similitudinem motus rationis. qui est in me
cosmo. in hunc. scilicet quia fit gradatio a calore. per
etiam in calore. in sistendo. **S**ed motus
et firmamentum. et planum. hunc. ab oriente per
occidentem. ab occidentem per orientem iterum rediens in
occidentem. qui motus diem rationem. sui sensualitatis.
ad similitudinem motus microcosmi. qui est a corrupti
bilibus ad calorem iterum rediens ad corruptibilia

Dicitur g' circulus primus motus. qui diuidit totum primum mobile. s. sphaeram novam in duo equalia. equalia distans a polis mundi. vñ notandum q' solus mundi. qui nob' sp' apparet dicitur polus septentrionalis. articulus borealis. septentrionalis dicitur a septentrione h' est a minori ur'sa. q' dicitur a septem & trion. q' est bos q' trion. septem stelle q' sunt in ur'sa. tarde mouentur. cum sint propinqua polo. I' dicitur ille. A. stelle septentriones. q. triones. q' terunt partes circa polu. articulus qui dicitur ab arct' q' est maior ur'sa. eñ. vñ maior ur'sa. **B**orealis uo dicitur q' est in illa parte a qua uenit boreas. **P**olus uo oppositus dicitur antarticus. q' h' articulus posuit. **D**icitur meridionalis q' est ex parte meridiei. **D**icitur australis q' est ex illa parte a qua uenit austr'. Ista duo puncta. in firmamento stabilia dicitur poli mundi. q' fixe artem terminant. ad illos uolunt mund'. quoz im' nob' sp' apparet reliquis occultantur. vñ iunguntur. hio uiter nobis semper sub limis at illu. sub pedib' fixa at tenz manes q' p'fundi.

Ad modum bonis pignus

Est et alius circulus. in sphaera qui intersecat equatoriale. & intersecatur ab eod' in duas partes equales. & una eius medietas declinat uersus septentrionem. alia uersus austrum. & dicitur circulus iste zodiacus. a zoe q' est uita. qm' s' motu planetarum.

sub illa et omnis motus intra in rebus in fionibus. l.
di a zodiacus quod est al. quod cum dividat in duodecim
partes equales quibus pars appellatur signum. et no-
men habet speciale a nomine alie animalis propter similitudinem
aliquam convenientem. tamen ipsi quod alii. l. ipsi dissonant
stellarum fixarum. in illis partibus ad modum huius anima-
tum. Iste vero circulus latine dicitur signus. quod fit sig-
na. l. quod dividit in ea ab astrologis non in libro de generatione
et corruptione dicitur. circulus obliquus. v. dicitur quod facit
sunt. et recessum solis in circulo obliquo sunt
generales et corruptiones in rebus. **S**omma autem
signorum. ordinatio et nomen in his partibus usibus.
sunt aries taurus. gemini. cancer. leo. virgo. libra
quod scorpium. archetens. capricornus. amphora. pisces.
Quod autem signorum dividit in 30. gradus. v. n. p.
quod in toto zodiaco sunt. 360. gradus. et astro-
nomos. item quibus gradus dividit in 60. minuta
quibus minutis in 60. secunda. quibus secundis in 60. tertia.
et sic deinceps. et sic dividit zodiacus ab astro-
nomo. ita quibus circulus. sui. in septem sui maior.
sui minor. in partes quatuordecim cum omni circulus
in septem. pro zodiaco intelligatur sit linea l. et
amplius. solus zodiacus intelligatur sit facies huius
in latitudine. 17. gradus. de cuiusmodi gradibus in locu-
ti sunt. v. n. p. quod quidam in tunc in astrologia di-
centes. signa et gradus non abutentes nomine id

62.
6
appellentur quadratum. et quadrangulum. Signum. n. h. 30. gradus in longitudine. 17. in latitudine

Linea uero diuidens zodiacum in circuitu. itaq. ex una parte sui relinquit. 6. gradus. et ex alia pre alios. 6. de linea ecliptica. quoniam sol et luna linea rei sunt in illa contingit eclipses solis et lune. sol quidem per decurrit sub ecliptica. omnes alii planete declinant uersus septentrionem et uersus austrum. quoniam et sunt sub ecliptica pars uero zodiaci. que declinat ab equinoctiali uersus septentrionem de septentrional. et boreal. et artica. et illa. 6. signa que sunt a principio arietis. usque ad finem uirginis. dunt signa septentrionalia. Alia pars zodiaci. que declinat ab equinoctiali usque ad medium de meridional. et austral. et 6. signa que sunt a principio libere usque in finem piscium dunt meridionalia et australia.

Cum autem sol est in ariete. et in alio signo. scilicet quoniam. sunt per sub. per quoniam nunc accepimus signum in alia autem signum de signum primum quadratum cuius basis est illa superficies. que appellatur signum. uerum uero est in centro terre. et per hoc per loquendo possunt in die. planetas in signis esse. Tercio modo de signum. ut intelligamus. 6. circuli facientes se polos mundi. zodiaci. et per principia. 17. signorum. illi. 6. circuli diuidunt totam sphaeram superficiem in. 17. partes latas in medio artiores. uero uersus polos. et quibus

Incipit

pars talis dicitur signum. et habet nomen speciale. illius
signi quod interpretatur duas lineas et habet accepti-
onem stelle que sunt in polos dicitur esse in signis.
Item intelligatur corpus quoddam cuius basis sit sig-
num. et quod ultimo acceptum signum acutum eius
sit super axem. zodiaci tale quod corpus. in quatuor signis
dicitur signum. et quod acceptum totum mundum dividit.
in .17. partes equales. que dicitur signa. et sic quicquid
est in mundo. est in aliquo signo. **S**unt autem alii
duo circuli in terra maiores. qui dicitur coluri. quod
officium est distinguere solstitia et equinoctia. dicitur autem
colurus. a colerum quod est in brachia et uros quod est bos siluest-
ris. quod quodammodo cauda hominis siluestris. erecta est.
que est eorum in brachia facit semicirculum. et in periferia ita
colurus. si appareat nobis in perfectis. quoniam tunc una me-
dietas. **C**olurus autem distinguens solstitia
trahit per polos mundi. et per polos. zodiaci. et per maxi-
mam solis declinationem. hoc est per perimetrum gradus cancri. et
capricorni. unde perimetrum punctum perimetrum in colurus
iste nobis dicitur zodiaci acutum dicitur punctum solstitii est
ualis. quoniam quando sol in eo est solstitium est uale. et
non potest sol magis accedere ad centrum capitis nostri. Et
centrum punctus in firmamento dicitur suppositus
tus capitis nostri. arcus uero coluri. qui incipit in
et punctum solstitii est uale. et equinoctiale ap-
pellatur maxima solis declinatio. et est per Ptolemaeum

Signa quod solsticioz & equinoctioz. patent
in his istis. H duo solsticia faciunt cum e
corn. s. noctes equit aries & libra dieb. **S**unt
item tē duo circuli maiores in q̃a. mīdian.
s. zozoni. **E**st aut mīdian. circū quod
trās p̃ polos mundi erecte. & p̃ cent capias
mī. & dī mīdian. q̃ uīq; s̃to & mī quatuor tē
ann. q̃ sol motu firmamā. l' mptu p̃ueat
ad suam mīdianū. E illi mīdies. q̃ s̃lū dī c
culus medie diei. **N**o q̃ ciuitates q̃z ima
mag̃ accedit ad orientē. q̃ alia diūsos hūo mī
dianos. arcū uō equinactial' mīteptus mī dīos
mīdianos. dī longitudo ciuitatū. Si aut due ci
uitates eund' hūo mīdianū. tunc eq̃līe distāt
ab oriente in occidente. **O**riзон uō ē arcu
lus diuidens. mīf' emis p̃u a s̃riozi. vū appel

Enuffu du qñ media Pa ad emac
media

transiens

lat^o orizoni. terminantur. usque. **D**ucit^{ur} orizon
zoni circulus emissus. **E**st aut^{em} orizon dup^{lex}
rectus. s. z obliq^{us}. s. declin^{ans}. rectum orizonta
zoni rectum h^{ab}et illi quoz centu^m est s^{ed} equinocti
nali. q^{uia} illoz orizon est circulus faciens p^{er} polo
mundi. diuidens equinoctiale ad angulos in
tos sp^{eci}ales. vñ d^{icitur} orizon rect^{us}. z s^{ed} rectu^m. **O**
bliq^{us}um orizonta s^{ed} declin^{ans} h^{ab}et illi quib^{us} m^{ultu}
di polus eleuat^{ur}. s^{ed} orizonte. q^{uia} illoz orizon
int^{er}sectat equinoctiale ad angulos in^{equ}ales.
z obliquos. vñ d^{icitur} orizon obliq^{us}. z s^{ed} obliq^{us} s^{ed} de
clin^{ans}. Centu^m aut^{em} capitis n^{ost}ri s^{ed} est polus orizon
tis. **I**nde ex h^{is} patet q^{uod} q^{uarta} eleva
tio est poli mundi s^{ed} orizonte tanta est distan
tia a centu^m capitis n^{ost}ri. ab equinoctiali q^{uod} s^{ed} p^{er} p^{ri}mu^m cu
m quob^{us} die n^{ost}ri. utq^{ue} colu^mnis u^{er}igat^{ur} in
diano s^{ed} id est s^{ed} q^{uod} m^{id}ian^{us}. quicq^{ue} de uno p^{ar}te
z de reliquo **S**umma^m g^o quarta colu^mni di
tinguens solsticia. q^{uod} est ab equinoctiali usq^{ue} ad
polu^m mundi. Summa^m g^o q^{uarta} eiusde^m colu^mni q^{uod}
est a centu^m capitis n^{ost}ri usq^{ue} ad orizonte. cum ce
ntu^m s^{ed} polus orizontis. iste due q^{uarta}te cu^m s^{ed}nt
q^{uarta}te eiusde^m circuli. int^{er} se s^{ed}nt e^{qu}ales. s^{ed} si ab
e^{qu}ilib^{us} e^{qu}alia de man^{us}. ul^{ter} id co^mme^moratu^m residua erunt
e^{qu}alia. Dempto g^o co^m arcu. s. qui est int^{er} centu^m. z
polu^m mundi. residua erunt e^{qu}alia. s. eleva

tio poli mundi. et distantia a centro ab equinoctiali

Disto de .6. de quatuor circulis maioribus
circulis maioribus. de .6. de .6. minoribus.

Sed q. sol existens in primo puncto cancro. si in puncto
solstitii estivali raptu firmamini. describitur quidam
circulum qui ultimo describitur a sole et a parte

arctica. unde appellatur circulus solstitii estivalis. et
dicta. Tropicus estivalis. astrophos q. est circulus. qui
tunc incipit solle hinc ad infini. et recedit

anob. **S**ol rursus existens in primo puncto capricorni
si solstitii hyemalis raptu firmamini. describitur quidam
circulus qui ultimo describitur a sole a parte poli an-

tartici. unde appellatur circulus solstitii hyemalis. sui
tropici hyemalis q. tunc sol hinc ad nos. **C**um
autem zodiacus declinet ad equinoctiali circulo. et poli

zodiaci declinabit a polo mundi. Cum ergo mouea-
tur octava pars sperie. et zodiacus qui est pars octave
spere. et apem mundi et poli zodiaci. et poli in-

di arctici. de circulis arcticis. Ille uero circulus q. des-
cribitur a polo zodiaci. et poli mundi. antarctici
de circulis antarcticis. **Q**uanta est maxima sol-

declinatio tanta est distantia poli mundi. ad poli
zodiaci. q. sic per lineam colun. distinguens solstitia
qui existit per polos mundi. et polos zodiaci. Cum ergo
omnes q. tunc unum. et existit circuli sunt equales in se.

q. tunc h. colun. q. est ab equinoctiali usq. ad poli

poli

mouetur

ab equinoctiali

mundi erit equis quarte. eiusdem coluri que a primo
 puncto canori usque ad poli zodiaci. & ab illis
 quilibet dempto quibus. s. arcu. qui est a primo puncto
 canori usque ad poli mundi. residua erunt e-
 quia. s. maxima solis declinatio. **C**um n. circu-
 lus articuli s. quilibet sui parte equa distet a poli mu-
 di. propter quod illa pars coluri. que est inter primum punctum
 canori & circuli articulum se duplicat ad maximam
 solis declinationem. sicut ad arcum eiusdem coluri. qui
 incipit inter aclin articulum. & poli mundi ar-
 ticulum qui est equis maxime solis declinationi.
Cum autem coluri iste sicut alii circuli in speciem
 sit. 360. graduum. & circuli. 90. graduum. Cum igitur
 maxima solis declinatio. s. ptolemy sit. 23. gra-
 duum. & 41. minuta. totum graduum sit arcus. qui est inter
 circuli articulum. & poli articulum. s. ista duo sunt
 unum. quod se faciunt quod se faciunt. 88. graduum. s. b-
 flantur s. a. 90. residuum erit. 87. graduum. qui est
 arcus coluri qui est inter primum punctum canori. & circu-
 li articulum. & sic patet. quod id arcus se duplicat. ad max-
 imam solis declinationem. **S**ed & quod equinocti-
 alis cum. 8. circulis minoribus dunt. 4. patelli. 4.
 equa distantes. non quod quantum primum distat a secundo. & 3. quod
 flum s. e. sicut id patet. s. quod quilibet duo circuli sunt
 sumpti. s. quilibet sui parte. equa distat ad invicem.

p. capam unum ad alium

z dñr palell^o equinoctial^{is} palell^o solstitia^{lis} estu-
ualis. 7 palell^o solstitium hyemal^{is}. 7 palell^o ar-
ticus. 7 palell^o antarctic^{us}. **Q**uod 7 q. 8. palel-
li minores. s. duo tropica. 7 palell^o arctic^{us}. 7 palel-
li antarctic^{us}. distinguuntur in celo. 4. zonas. scilicet. 4.
regiones. vñ in gilius. 4. tenent zone celū. Dis-
tinguntur 7 totide plage. infra directe p^odis. zo-
nis suppositae. vñ ovidi^{us} totide q. plage tellure
p^odis. illa q. zona q. e. mō duos tropicos. dñm
habitabil^{is} p^o calore solis discurrētis. h^o sup illam
ille uō due zone q. arcum scribunt a circulo ar-
tico. 7 circulo antarctico circa polos mundi inhi-
tabiles. sunt p^o nūmā frigidit^{ate}. q. sol ab eis max-
ime remouetur. Sili^{us} intelligū^{us} e. de plagis
tre directe suppositis. ille quid due zone q. z
una e. mō tropicum estuare. 7 circulū arcticū.
habitabiles sunt 7 p^o temp^{ore}. a calitate torri-
de zone. existētis mō tropicum 7 frigidit^{ate} zo-
nar^{um} ex^{tra} max. q. sunt circa polos. s. intellige de
plagis tre illis directe suppositis.

me illas ep^ocas / s. quatuor plagas in
du suppositas dicitur dñm habitabil^{is}
p^o calore solis discurrētis

2 reliquis tre tropicu p^odis
2 dñm habitabil^{is}

notandum q. illa zona q. e. tre ep^ocas
2 calit^{ate} arcticū e. habitabil^{is} s. habitabil^{is}
p^o p^o nūmā frigidit^{ate} q. n. p^odis

Signoz aut ortus
7 occasus

Dupl^{ix} accipiunt^{ur} qm qm ad poetas 7 qm ad as-
tronomos. **E**st g^o ortus 7 occas^{us} signoz q.
ad poetas t^{ri}plex. cosim^{us} n. ortus e. si mundi
n^o qm signū r stella sup^{er} orizontē ex parte orie

notandum q. illa zona q. e. tre ep^ocas
2 calit^{ate} arcticū e. habitabil^{is} s. habitabil^{is}
p^o p^o nūmā frigidit^{ate} q. n. p^odis

est v^o n. habitabil^{is} e. n. p^odis
v^o p^odis

si est in sole et si
est oppositum occidit

temp

tis in die ascendit. et in quibus die artificiali. et
signa sic oriantur tunc autonomatice signum illud
de cosmice ori. cum quo. et in quo sol in ane o
ritur. et ortus proprius et principalis. et coadiuvans de.
de horum hem in georgias. si docet latitudo saluti
et milu in ue. sole existente in tauro. sic. can
did auratis apte cum cornibus annu. tauri
adiute sedens annis occidit austru. **O**ccidit
uo cosmo et re opposis. quoniam sol oritur cum aliquo sig
no. cui signum oppositum occidit cosmice. de hoc
casu de in georgias. si docetur latitudo frumti. i
fine autumni sole existente in scorpione que
oritur cum sole. tauri. si sunt pleiades occidit sic.
Ante et eae. atlantides abscondant debita que sul
cis quattuor semina. **E**t ro nro ortu in tem
pulis. et quoniam signum et stella post solis occasum.
super horizonta ex parte orientis emittit de nocte.
et de tempore ortus. quoniam mathematicorum nascitur cum
solis occasu. et de hoc ortu hem in oindio de ponto.
si querit mora exili sui dicens. quatuor autump
nos pleiades orta facit. signans. p. x. autumpno
x. annos. Ensisle postquam multum fuit in exiliu. et
vigiliu uoluit in autumpno occidere pleiades
et quoniam uident. et id est et quoniam si uigiliu occidunt
cosmice. et onidiu oriuntur cronice. quoniam bii post
tunge in ead die. et differe tunc quoniam cosmo et re

ipsi matutini. cronio uo r matutini. nespini.

Occasus est rē oppos. vñ lucan? Tunc
mor tellaliciis urgetur puma sagittas. **E**li
ac oer sui solaris ē qñ signū l stella pō uidi p
elougōm solis ab illa qpus uidi n potat. solis
pūquitate. ex? l pūto ouid? n fastis sic. Jā
sens obliq subleto aqrus urna. zungili? in
georgias. grollia q ardentis descendit stella co
rone. q up? scorpionē cristens n uidebat dū sol
ento in scorpione. n uidebat dū sol ergo in scor
pione. **O**ccasus elius ē rē oppos. qñ ad signū
sol accedit illud sui pñcia uidi n pñtat. h
ex? ē in iusu pñtato. tam? radulo sedens amis
caudit auctro.

signi alij signi d stella q r
sol occasu? alij signi. illi
oppositi occidit i dñe r fñ

Equinoctiu de ortu r occasu fastionomos signoz.
r pñs in sp recta. **O**ccid? aut? por
tus l occasus alio signi. mol? aliud ē. q illa par
tem equinoctial? oriri qort? cū illo signo oriante.
l ascendente sup? orizontē. Signū aut? recte orit
cū maior pars eqñactial? oris oblique cū quo mi
nor sñu intelligū d ē de occasu. **E**t sciend? q
in sp recta. l. qñte. zodiaci mēhate. a. p. punctis
dieb? solsticialib? f. ā duob? equinoctialib? adeqñ
suis ascensionib? i. qñt? qñt? qñt? qñt? zodiaci i
suo ortu in tanto tpi qñt? equinoctial? illi qñt? ma
lis portis. f. pñte illaz. l. qñt? uariant. n hñt

l. c. ceno? cū pñte
pñte? libru

l. f. t. omni? z dñno ē equinoct

equeles ascensiones. sicut iam patebit. **E**st
 autem regula quilibet duo arcus zodiaci. equeles et eque-
 les distantibus ab aliquo. p. puncto. iam dicitur eque-
 les habere ascensiones. et hoc est quod dicitur in canone. latus de
 pectore catonis in libram. istius equinoctiale.
 non obliquum in canone nec tanto rectior erit. Scor-
 pius autem aries domat sua tempora libere. aut as-
 trea nubes lentos descendit pisces. par geminis
 thur. et dicitur quod cathm. ardens. humidus equos.
 nec plus leo tollit urna. huius dicitur latus. quod sit
 opposita habet equeles ascensiones. et ceteris. oppo-
 sita signorum primo usum habet. Est huius arbor.
 tau. sa. gemi. am. lca. pis. uir. **E**st et quod
 ual. tal. argumentatio isti duo arcus sunt equeles.
 et ista incipit oriri. et per maiorem partem oritur de u-
 no. quod de reliquo. et ille arcus. cuius pars. cuius ma-
 ior pars sit oritur. Instancia huius argumentationis.
 manifesta est in partibus duarum quartarum. p. dicitur. Si
 in summa quarta pars zodiaci. quod est a principio
 arietis. usque in fine geminorum. per maiorem partem
 oritur de quarta zodiaci. quod de quarta equinoctiali. s. quod
 in maiori et tunc ille due partes sunt prout. Id est
 intellige de quarta zodiaci. quod est a principio libere usque
 in fine sagittarii. **E**st et summa quarta zodia-
 ci. quod est a principio cancri. usque in fine uirginis.
 per maiorem partem oritur. de quarta equinoctiali. quod de

et per maiorem partem ad finem. et quod
 in maiori et tunc ille due partes sunt prout.

et per maiorem partem ad finem. et quod
 in maiori et tunc ille due partes sunt prout.

quæta zodiaca illi gremiali r tñ ille qre fil' por-
 unt. **I**llud id intellige de quæta zodiaca qe a
 p pincto capricorni usq in fine piscu. **I**n sp
 aut obliq sui declina. medietates zodiaca adeqñ
 f suis ascensionib. medietates dico q sumu
 f a duobz pinctis. equinoctialib. q medietat
 zodiaca qe a pñcipio ariens usq in fine virgi-
 nis omni medietate equinoctial' partes aut d
 laz medietatit. variant f suas ascensiones.
 qm in illa medietate zodiaci. qe a pñcipio ari-
 etis usq in fine virginis sp maior pars orit de
 zodiaco qe de equinoctiali r tñ ille medietates.
 fil' ponunt es qtingit in reliq medietate zo-
 dia. qe a pñcipio libe usq in fine piscu. sp
 a. maior pars orit de equinoctiali qe de equi-
 noctiali zodiaco. r tñ ille medietates fil' por-
 unt. **V**n hic pñ instantia manifestior argum-
 tationem dñm. arc' aut qui succedunt ariens usq
 in fine virginis in sp obliq minuit ascensio-
 nes suas. f ascensiones eoz d arcu in sp rec-
 ta. r arc' qui succedunt libe usq in fine piscu.
 in sp obliq augent ascensiones eoz d arcu. i
 sp recta. Augent dico pñcipio qñtitate. in qñ-
 ta arc' succedentes ariens minuit. **E**x h
 pñ p duo arc' eqles r oppositi in sp declin hñt
 ascensione. suas quintas. eqles ascensionib. e-

91 f. d. c. c. x. 2. f. b. m. n.

Cibi gñali. Sili- alia
 medietas zodia
 a cu reliqua
 medietate
 equinoct-
 ual' f. d. c.

fup

in pte obliq. et equi et pte recta

or de arcum in sua recta sunt sumptis. qz quia
e diminutio ex una parte tanta e additio ex al
tra pte. Regula quid e qz quilibz duo arc. eque
reque distant. ab alio puncto equinotiali
um. meales hnt ascensionet. **E**x pte p
qz dies nales sunt meales. e g dies nli reuol
toti circuli equinotiali cu tanta parte quia sol
mouit p fuso motu ppo. q firmamti. h e ascen
siones illoz arcum sunt meales ut p p pda. ta
in sua recta q obliq. et pns additit. illoz ascen
sionu. qd dnt dies nales. de necessitate illi erit
meales in sua recta p unica cam. h p obliq. et
zodia. In sua uo obliq. duabz de aliis p obliq.
tate zodia et obliquitate orizontis obliqui.
Teia quoz ai e solz assignari. et e uirtutis curvili
solaris. **S**ed etiam q sol tendens ap pmo
to capcorni p arietem. usq ad pmi punctu can.
raptu firmamti describit. 187. paralellos qui e
paralelli et nomio n sunt circuli h p ai n sit er
ror sensibil. in h uis n qstiauo. h circuli appel
lant de uio quoz sunt duo tropici. et equinoti
alis. **S**e ia dnt circulos describit sol raptu fir
mamti et descendens. ap puncto can. p libm.
usq ad pmi capcorni punctu. et circuli diez n
lum appellant. **A**re aut qui sunt sup or
izonte. sunt arcus diez artificialiu. are uo qui

deu -

140.
12.
sunt sub orizonte sunt arcus noctui. **I**n ista g
recta cum orizon tuncat p polos mundi. diuidit
omnes istos circulos. in partes eales. vñ tot st
tanta sunt arcus diei quanta sunt noctui. apud ex
istenciam sub equinoctiali in quacumque parte firma
mā sit sol ipse equinoctiu. tunc arcus diei adeq
tur arcui noctis. **I**n ista aut declini orizon
obliquus diuidit idem equinoctiale. in duas p
tes. vñ qñ sol in alio puncto equinoct
tialiu tunc arcus diei adeq tur arcui noctis. et
equinoctiu in inuicem. **O**mnes uo alios
circulos diuidit obliquus orizon. in duas partes
ineqles. ita q in omnib circulis. qui sunt ab e
quinoctiali usq ad tropicum canori. et in ipso tro
pico canori maior ē arcus diei q noctis. vñ arc
sup orizonte. q sub orizonte. vñ in toto temp
pore quo sol mouet a principio arietis p cancer
usq in fine uirginis maiorant dies et noctes. ^{sup}
et tanto plus quanto magis accedit ad canceru. **I**n
omnib aliis circulis qui sunt in equinoctiale
et tropicu capricorni maior ē arcus sup orizonte q
sup. vñ arcus diei ē minor q arcus noctis. et p
portiones arcui minorant dies sup noctes. et quā
to magis circuli sunt propinquiores tropico hye
mali. tanto magis minorant dies. vñ ut qñ
simul duo circuli eq distantes. ad equinoctia

h ex diuisis partibz qnto e arcus diet in uno ta
 tus e arcus noctis in alio. ex quo sequi uidet
 q si firmat duo dies nales. in anno eqli re
 moti ab altitudo equinoctioz in oppositas p
 tibz qnta e dies artificiali uni tanta e nox
 alteri. zc. h e qnta ad nultu sensuualitate.
 in orientis. fixione. ro n. p adeptoe solis q
 firmamur in obliquitate zodiaci uer dnu
 dicat. qnto quid polus magis eleuat sup or
 zontē. tanto maiores sunt dies estatis. qn
 sol e in signis septentrionalibz. h e s fit qn e
 in signis australibz tanto mag. n. dies mino
 rantur. sup noctes. **¶** Qd e q. 6. signa q
 sunt a principio libra usq in fine sagittarii.
 hnt ascensiones suas simil unctis. maiores
 ascensionibz reliquoz. 6. signoz q sunt a p
 apio capicorni p arietē usq in fine geminoz
 vñ illa. 6. signa p dca dar recte ori. ista. 6.
 obliq. vñ ill. recta meant obliq cadunt a
 syde cano. donec finit. cron. h ceta signa.
 nascunt pno descendunt fante recto. zqn
 nob e maxima dies in estate. sole existente
 in principio cancri tunc oriunt. 6. signa. de di
 erecte orientia. de nocte aut. 6. obliq. **¶** Q
 qn nob e minimus dies. sole. f. existente in
 principio capicorni. tunc de die oriunt illa. 6.

Ex quo dicitur hoc fū nūm
 scilicet qd mōis pāt oīe de
 qm uocit cano

perme

scilicet qd hnt digne recte oim p eo q magis accipit d nate nate. qno oim
 p d exponeat q qd d nate nate p eo q d p nate oim
 p nate q d nate illa 6 nate oim p obliq nate oim
 obliq oim p nate oim q d oim p nate oim
 nate oim illa q obliq oim p nate oim
 illa q nate oim p nate oim p nate oim
 oim oim obliq oim p nate oim p nate oim

signa obliq orientia de nocte uo. 6. directe.

Quoniam autem sol est in altitudo punctorum equinocti-
alium tunc de die in orientem directe et in di-
recte et de nocte sili. **E**st. n. regula qnt
qz brevis. l. directa. plyn sit dies l. uor. 6.
signa orientis de die. 7. 6. de nocte. nec pp plxi-
tate. l. breuitate noctis l. diei plxi l. breui-
ta orientis. **E**x his colligit. qz cum ho-
ras sit spm tempis quo medietas pnt. sig.
qz die artificiali sili. et in nocte. 17. sunt hore
nales. **I**n oimibz apud circulis q sunt a late
equinoctialis. ex parte australi l. septentrionali
maiorant l. minorant noctes l. dies s. qz pla
t. p. antioza de signis directe orientibz orientis.
l. oblique de die. l. de nocte.

plum x p. n. c. a. d.

Notandum autem q illis quoz cenit est in equi-
noctiali sol bis in anno tnsit p cenit ca-
pitis eoz. s. qn est in pncipio arietis et in pnc
libre. et tunc sunt illis duo alta solsticia qm
sol directe tnsit sup eoz capita. **S**unt ity
illis duo solsticia ma. qn sol in imis punctis
canori et capcorum. et dnr. ma. qz tunc sol remo-
uetur a cenit capitis eoz. qz pz ex pdis. cusp
hnt equinoctiu in anno. s. habent solsticia
duo alta. et duo ma. pz et qz duos hnt estates
s. qz sole existente in altitudo punctoz equi

Immensitate

nocturni tpe diuis hnt & hyemes & sole ex
stent in p'mis punctis cancri & capricorni.
I tpe & h' & q'dic' al' agant q' hyems & estas
sunt illis anni & eand' op'ationis. qm' illa du
o tpi q' sunt nob' hyems & estas sunt illis du
e hyemes. vñ ex his p' iustit' lucam' expō.
Dep'nsim' t' h'm' e' locum quo circuli alia
solstici medii signoz p'art' orbē. s'z app'lat
lucan' circuli. alia solstici equinoctiale. in q' q'
nagunt duo alia solsticia sub equinoctiali ex
istentib'. orbē signoz appellat zodiacū. q' me
dium. i. medietatē h' e' diuisū in duo media e
q'lis. equinoctial' p'art' a. diuidit. **I**llis & q'
gio in anno. e. h' e' omib'as. si n' sol sit in al
titudo punctoz equinoctialiū. tunc in mane
iacet umbra eoz i'f'us occidente. nō uel' nō e'
in idie t' illis umb' p'pendicularis. cū sol sit su
p' apud eoz. **C**um aut' sol t' in signis
p'pendicularib' septentrionalib'. tunc iacet i'
bra eoz i'f'us austrum. qū e' in australib'. tūc
iacet i'f'us septentrione. illis. & omib' & occi
dunt stelle. q' sunt iux' polos sic & q' d' alius
habitantib' cū equinoctiale. vñ lucamus.
Timoflor' cōmos mouit romam' orestes.
Carmoneos q' ducel' q'z iā flex' in austrum.
Et h' u' totam n'grā tū aspiciat archon. Lucet.

Ego
scilicet
quidam

per me

scilicet q' d' h' d'ign' nate om' p'eo
p' d' exp'ient q' d' d' n' n'at' d' d' p' d'
p' d' q' d' d' illa e' n'at' d' om' p' d' h' q'
ob' h' q' d' n'at' d' cū d' q' d' d' p' d' h' q'
n'at' p' d' d' illa q' d' h' q' d' n'at' d' cū
ill' q' n'at' d' d' n'at' p' d' d' p' d' p' d' d'
cū d' d' d' h' q' d' n'at' d' d' d' d' d' d' d'

12.
 14.
 2 exigua uelox u nocte lortet. & ingit. 7 piz
 lucet. **I**f oindr. de eade stella. tingit cœca
 no custos errantados in se. equoreas qz suo
 spde turtit aqs. & cadit p rectum spm. In si
 tu aut nro ille stelle nunq tendunt ad cœci
 sum vñ uirgilus. hic inter nob. sp sublimis.
 thucur. axis in occiduus. gemma clarissim aur
 ton. **I**f uirgili. archos cœciani. metuentes in
 equore tungi. **I**llis aut quoz cenit ē mē equi
 noctiale tropicum. cano. qz tungi bis in anno.
 qz sol tūto p cento apital eoz qz sic pz. Intelli
 gatur circuli palellus equinoctiali fūsiens p
 cento apital eoz. iste circuli mē secabit zodia
 cū. in duobz locis eā distantibz a principio cano.
 sol g existens in illis. duobz punctis tūto pce
 nit apital eoz vñ duas hnt estates z duas hy
 emes. x. solsticia. z. x. o umbras. sic existentes
 sub equinoctiali in tali situ dnt quidā arabia
 ee. vñ lucan loqns de arabias uenientibz i ui
 am in auxilium pompeio. Ignorū nob arabes ue
 nistis in orbe. umbras murtā nemoz nre si
 mistis. qm in partibz illis qnz erant illis inibz
 dextre. qnz sinistre qnz ppendiclares. qnz orienta
 les qnz occidentales. qz qn ueniant roma cō tro
 picum cano. tūto sp habent umbras septentrio
 nales. **I**llis quidē quoz cenit ē sub tropico

romā

ut cum dicitur tunc inquit qd sol i septentrione
hinc sup centum dicitur qd i illis
diebus ubi solus pascitur et alii
et nota qd ethiopia habet et e
episcopus canonicus

canon. 90 inquit qd sol in anno transit sol p cento
capitis ubi eoz. s. qd e in pmo punto canoni.
7 tunc in una hora unius diei. tota anni e illis
umbra perpendicularis. in qli situ di e chene
cuius. vñ lucam. nusq umbra flectente ep
ene. h intellige in midie unius diei. 7 p resi
duum totius anni iacet illis umbra septen
trialis. **I**llis uo quoz cento e mo tropicum ai
cri vñ lucam. ethiopi solū q n pmet ab ulla
sig feri regione poli. n publice lapso. Ultima
curuati pcedet ungula tauri. **E**nt n. q
i summo signū equinoce. Nam. 17. parte zodia
ci. 7 p forma. alis p maiore sui parte. E m sig
no q denotat vñ tauri. cum sit in zodiaco. p ma
iore sui parte. tū extendit pedē suū. ut tropic
cant. tū pmo ethiopia h nulla pars zodiaci
pmet eam. si n. pes tauri. de quo loquitur auc
tor extendet iñsus equinoctiale ut eet in di
recto arietis. P alia signū. tunc pmet ab arie
te 7 ungine. 7 aliis signis q p p ungine. cen
tum palleli. equinoctiali circumductū. pce
nit capitis ethiopi. 7 arietē. 7 ungine. P alia
signa. s. cum p hica rō huius qriet. n. n. cento
ita denigrati. si in temperata nascēto hitabi
li. **D**icend q illa pars ethiopiae de q loq
luamus e sub equinoctiali circulo. 7 q pes

13.
15

tauri. de quo loquitur extendi iñus equinoctia
 le. s. distinguuntur in signa cardinalia & regio-
 nes. si signa cardinalia dñt duo signa. in q-
 b; contingunt solsticia. & duo in quib; contingunt
 equinoctia. **R**egiones appellantur sig-
 na in media. & s. p. q. ethiopia sit sub e-
 quinoctiali n. p. m. ab aliq. regione. s. tñ a
 duob; cardinalib; signis. s. lib. & arietē. **I**llis
 quid quoz centro ē in artico circulo contingit
 quol; die anni q. centro capras eoz ē idē cū p-
 to zodia. & tñ hñ zodiacū sū eclipsat p
 orizontē. & s. q. die alfiagan. q. i zodia circū-
 lus flectitur sup. arcuū emispū. & cū firma-
 mēta n. g. tñne moueat. & arcuū orizontis i-
 flectabit zodiacum in instans. & cum sint maxi-
 mū arcuū in s. p. mēflectabit in partes eqles.
 vñ statū medietas zodiaci emigret sup. orizontē.
 & reliq. depmēt. sub orizontē. & s. q. die alfi-
 gan. q. i acoidunt repente. 6. signa. & reliq.
 6. orunt cū toto equinoctiali. **C**ū etiā e-
 cliptica sit orizon illoz. sole existente in pmo
 puncto cancri. ait illis una dies artificial. i. e.
 horaz. & q. instans p nocte. q. n. instans tan-
 git sol orizontē. eoz. & statū emigret. & ille q. tract
 ē illis p nocte. l. eoz contingit illis sole existente
 i p puncto capcorū ē illis unanox. i. e. horaz.

et si instans p die. ¶ Illis aut quoz ceuit etu
t artium. circuli et poli mundi arcibus. q
tingit q orio n illoz msetabit zodiacum in
duobz punctis equidistantibz a pncipio can
cri. et in reuoluitoe firmamti. qtingit q illa
porcio zodiaci. mtepta sp relinquut sup orio
te. vñ p q q dñi sol e. in illa portione erit q
tunus dies su nocte. q si fluit ad qntitate unius
signi. erit i dies otunus unius mñs. su nocte.
Si ad qntitate duoz signoz erit dies otunus su
nocte. et ad qntitate duoz mñs. et ita demitps.
¶ Si lñ qtingit eide. q porcio mtepta ab illis d
duobz punctis. eq distantibz a pncipio captoz
ni sp relinquut sub orizonte. vñ qñ sol e. mñ
la portione mtepta erit una nox otunna. su
die breuis vlonga s qntitate mtepte portois.
¶ Signa aut reliq q eis oriunt z occidunt pñste
oriunt. z occidunt oriunt pñste sic tñur an
ariete. aries ante pñces. pñces an aqñu et tñ
signa opposita hñs oriunt recto ordine. occidit
pñste ut scorpi an libra libra an uirgine. et m
signa hñs opposita occidunt directe. ¶ Illis d
quoz ceuit e a polo artico. qtingit q illoz ori
zon. e id q equinoctial. vñ cñ equinoctial mñ
setet zodiacum in partes eqles. sñz illoz ori
zon relinquut medietate zodiaci. sup. et reliqñt.

18.
16.
vbi cum decurrit p[er] illa medietate. & d[icitur] q[uod] e[st] a p[ri]ncipio arietis. usq[ue] in fine unguis. erit u[er]o una dies & annua s[ecundu]m nocte. & a[ut]em sol decurrit in a[li]a medietate. q[uod] e[st] a p[ri]ncipio lib[er]e usq[ue] in fine piscis. erit una nox & annua. sine die. q[uod] una medietas totius anni. & una dies artificial[is]. & alia medietas una nox v[er]o tot[us] ann[us] e[st] dies u[er]us n[atur]alis. **S**ed cum i[n] n[ost]ro mag[is] 13. s[ed] ibi sol sub orizonte. de p[ri]ncipio uidet[ur] q[uod] null[us] illis sit dies & annuus s[ecundu]m nocte. s[ed] a[ut]em nob[is] dies dies d[icitur] a[n]t[ea] solis ortum sup[er] orizonte. h[ic] aut[em] e[st] q[uod] t[em]p[us] ad uulgare sententia[m] s[ecundu]m. s[ed] non. p[er] e[st] dies artificial[is]. q[uod] ad p[ri]ncipiu[m] u[er]itatis n[on] ab ortu solis. usq[ue] ad occasum ei[us] s[ub] orizonte. Ad h[oc] u[er]o q[uod] h[ic] p[er] uide- tur i[n] p[er]petua. d[icitur] q[uod] aer i[n] nubilosus e[st]. & spissus. m[od]us. n[on] solaris debilis uirtutis. i[n] existens. mag[is] eleuat de uaporib[us]. q[uod] s[ecundu]m p[er] uide[re]. v[er]o aer n[on] serenat.

Magnet aut[em] quid[am] circulus. i[n] superficie t[er]re directe sup[er]posit[us] equinoctiali. **I**ntelligat[ur] alius circulus i[n] superficie t[er]re t[er]minans. p[er] orizonte i[n] occidente. & p[er] polos mundi. I[st]i duo circuli i[n]tersecant[ur] se i[n] duob[us] locis. & ad angulos rectos sp[eci]es & diuidit totam t[er]ram i[n] 4. p[ar]tes. q[uod] una e[st] i[n] i[n]habibil[is]. illa s[ed] q[uod] i[n]tercipit i[n]ter semper circuli duc- tum ab oriente. i[n] occidente p[er] polu[m] arcticu[m].

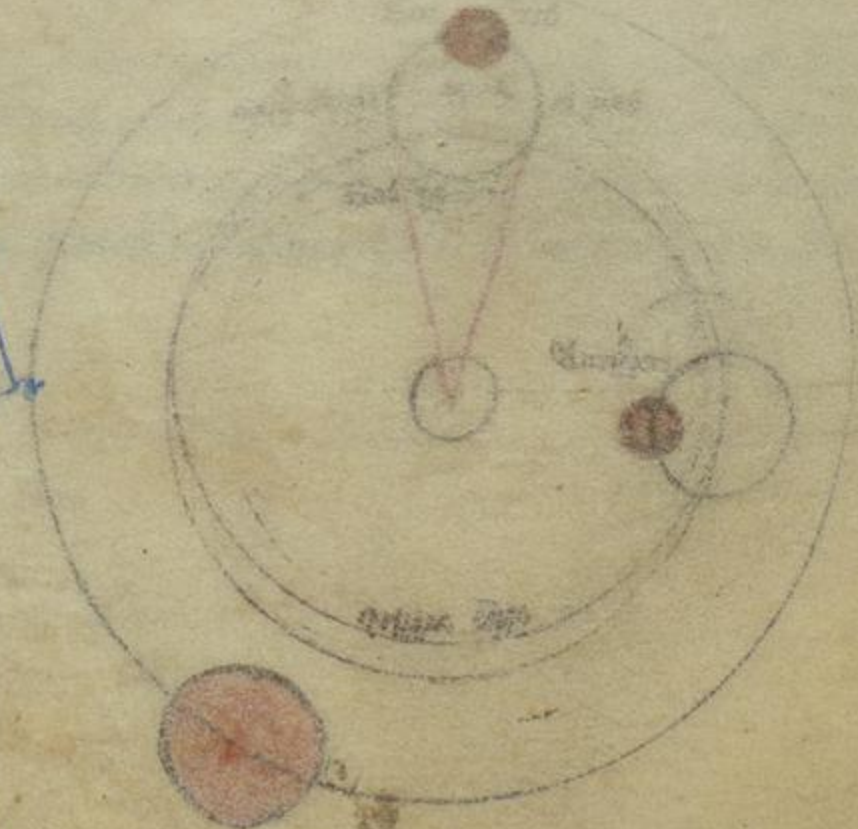
17. horarū. 20. diūdie. 2. q̄te unū. 2. eleuatio poli
sup̄ orizzonte. 17. ḡdibz. 20. diūdie. 2. q̄te unū. 2. ex
tendit eius latitudo usqz ad locum i longitudo
diei p̄lixioris ē. 13. horarū. 2. q̄te unū. 2. eleuatio po
lis. 70. ḡdibz. 20. diūdie. q̄ spaciū t̄re. 990. mi
liariorū. ¶ **Q**uedū autē scdū climatis ē i
maior dies ē. 12. horarū. 20. diūdie. 2. eleuatio poli
sup̄ orizzonte. 70. ḡdibz. 2. q̄te unū. 2. diūdie
acientes. latitudo nō ē ex t̄mno p̄climatis
usqz ad locum. i. si sit dies p̄lixior 12. horarū. 20. diū
die. ac q̄te unū. 2. eleuatio poli. 70. ḡdibz. 2. q̄te unū. 2. diūdie
acientes. q̄ spaciū t̄re. 990. miliariorū.
¶ **Q**uedū t̄m climatis i si sit longitudo diei
p̄lixioris. 12. horarū. 2. eleuatio poli sup̄ orizzonte
20. ḡdibz. 20. diūdie. 2. q̄te unū. 2. diūdie. i. clima d̄
alexandrios. latitudo quid ē ē. ex t̄mno si cli
matis. usqz i si sit p̄lixior dies. 12. horarū. 2. q̄te unū.
rūis. 2. latitudo poli. 33. ḡ. 2. diūdie. t̄re. q̄ spaciū
eum ē. 390. miliariorū. ¶ **Q**uedū autē
q̄tū climatis ē i maxima dies ē. 12. horarū. 20. diū
die. 2. latitudo ams. 36. ḡdibz. 2. diūdie. quinqz. 2.
diūdie. d̄pariedū. latitudo nō ē ex t̄mno t̄m
nō t̄m climatis. usqz i p̄lixioris dies ē. 12. horarū.
20. diūdie. atqz q̄te unū. 2. eleuatio poli. 30. ḡdibz.
i. q̄ spaciū t̄re ē. 300. miliariorū. ¶ **Q**uedū
diū autē. sex ti climatis ē. i. maior dies ē. 14.

¶ **Q**uedū autē q̄tū climatis ē. i. maior dies ē. 14. horarū. 2.
eleuatio poli. 44. ḡdibz. 2. diūdie. 2. diūdie. clima d̄pariedū. La
titudō nō ē ex t̄mno q̄tū climatis. usqz i p̄lixioris dies ē. 14. horarū.
2. diūdie. atqz q̄te unū. 2. eleuatio ams. 44. ḡdibz. 2. diūdie. q̄ spaciū
t̄re. 244. miliariorū.

si dicitur quod medietas una est sub medietate alia
medietas superius solum patet dicitur ita solum

et non est quod medietas superius est et aliter

ab austro in aquilonem de capite diatonis. reli-
quum insecutio per quod monet a septentrione in an-
trum de cauda diatonis. **D**iffers et regim
cuius planete sunt equeles et scilicet quod tam defens
et equans latum iouis martis uetus. et mcuri
sunt eccentrica. et per se faciem egyptice. et tam illi
duo sunt in eadem superficie. **Q**uoniam autem pla-
neta per solem habet epicyclum. et epicyclus circu-
lus parvus. per cuius circumferentiam defertur corpus
planete. et centrum epicycli per se fertur in circum-
ferentiam defentis. Si ergo due linee duamur a cen-
tro fixe ita quod includant epicyclum. una ex parte
orientis reliqua ex parte occidentis. punctus quo-
tus ex parte orientis. de statio prima punctus
non quatus ex parte occidentis de statio prima.
ita. et quia planeta est in aliam illam stationem de
stationari. **A**rcus autem epicycli scilicet in duas
staties inceptus. de directio. et quia planeta est
in illo de directus arcus non epicycli in fine in duas
staties inceptus de directio. reliqua de retro-
gradatio. **L**ineam autem ut ac-
figitur statio. directio et retrogradatio. unde lu-
na de stationaria. directio et retrogradatio. per ueloci-
tatem motus eius in epicyclo
Quia autem sol stromae fixa.
necesse est quod medietas fixe. fixe a sole per illum

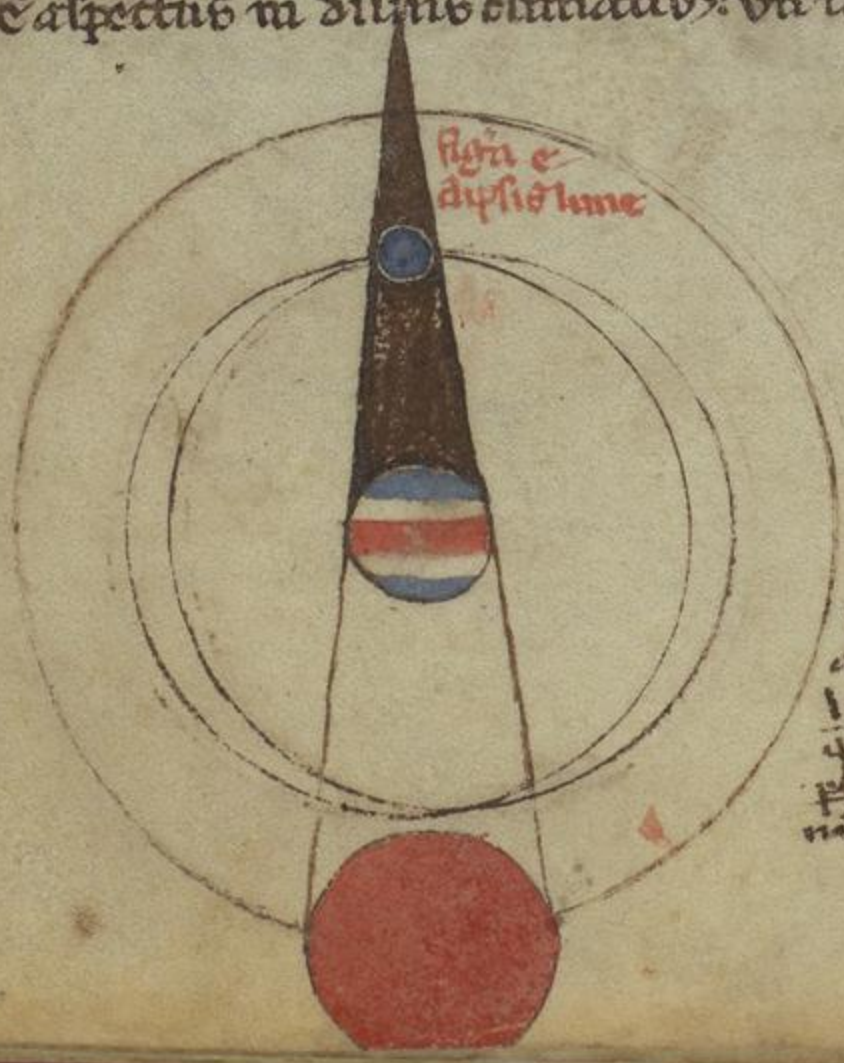

illuminet. et quod umbra terre extensa in aere tor-
 natil minuat. in rotunditate donec deficiat
 in superficie artium signorum. insepabilis a nadir so-
 lis. tunc terra non ponet soli et lune. et totum o im-
 bra terre adz. sup orbe lune. vñ luna luna n hñt n
 a sole. in rei nitate deficit a lumine suo et e-
 clipsis gñat. si fuit in capite l in cauda draconis.
 directe. particularis uo si fuit. ppe nñta metas.
 s. determinatas eclipsi. et p m plenitimo l cura
 gñat. vñ cum in quobz opoe. h e m plenitu-
 mo. n sit in capite l in capite draconis. n subpo-
 sita nadir solis. n ecce m quobz plenitimo
 luna pta eclipsi. Cum aut luna fuit
 in capite l in cauda draconis. l ppe nñta metas.
 et. in gñatōe cum sole. tunc corp' lunare m
 ponet. m aspectu m m. et corp' solare. vñ ob-
 umbrabit nob claritate. solis et ita sol patit e-
 clipsis n qz deficiat a lumine suo. s. qz deficiat
 nob p m m m. tunc m aspectu m m et sole.
Ex his. p q p d e. solis eclipsi m gñe-
 tione si nouitimo. **N**otand et qm e-
 clipsis tunc e eclipsi m omi tñ. s. qm e eclipsi
 sis lune e eclipsi m o tñ. s. qm e eclipsi sol
 nequaq. tñuo m uao climate e eclipsi. m a
 neq. et gñatō p diuinitate aspect' p diuinita-
 te aspectus m diuinitate climate. vñ uigiliis

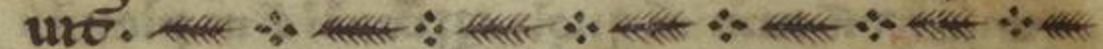
formata ad modum e-
 cum cu i planis mo luna facit
 capite l cauda draconis sub nadir
 solis

cauda
 nadir e p m l e i f m m m
 soli opposit' l i ad nadir u p m
 et p m m cauda nadir e i capite

et no q umbra m uadit uia
 orbis m m m soli m qm hñt
 m m m illa m m m soli m m m
 e m m m

no q luna t nouitimo magis dñat a sol et ita
 ex p q m m m nob aspect' q m m m
 p l u p m m m m p m m m m m m m m m
 q m m m m m m m m m m m m m m m m m m
 l m m m m m m m m m m m m m m m m m m
 q m m m m m m m m m m m m m m m m m m
 p m m m m m m m m m m m m m m m m m m
 m m m m m m m m m m m m m m m m m m
 m m m m m m m m m m m m m m m m m m

elegantissime utriusque nam eclipsis sub quo
 die tenet dicens. Desces lunc. narios sol q' la
 lores. **E**x p'de is 2 p' q' cum eclipsis e' in
 passione d'ni. 7 eade' passio e' in plenitudine
 plenilunio. illa eclipsis solis a' fuit n'alis. i
 mo mundosa. 7 sua nate. q'm eclipsis solis
 in nonilunio. i' circa d'z g'unge. p' h' leg'is d'io
 n'fui. arropagata in eade' passione d'itile.
 aut d's nate p'it' aut mundi machina dissol
 ut'.

Expliat iste liber sit sit scriptor e'ie lib
Expliat explicat ludeye scriptor est.

centeps. **I**n subtrahendo duo minime sunt necesse. si minus
subtrahendū. et minus a quo dicitur si subtrahendo. si minus subtrahē
dus in inferiori ordine subtrahendū ē. scribendū p
suas dīas. minus nō a quo dicitur si subtrahendo. in inferiori. in
q̄ p̄ma sit. subtrahendo in inferiori. sub p̄ma sedāb
sedā. et nō de aliis. subtrahē q̄ p̄mā inferioris ordinis
a figura sibi supposita. et illa aut erit eql̄ s̄ suppo
site. aut maior minus minor. Si par ea deleta scri
bitur infra loco ei⁹. Si maior delecta ab ea tot u
nitates. quot continet inferior figura. et residuum
loco eius ponat. Si minor. q̄ maior de minori
subtrahē n̄ p̄t. mutuet unitas a figura p̄ma.
sequente q̄ v̄z p̄cedentis. ab illo q̄ denario et figu
ra a q̄ debuit si subtrahendo simul unitas subtra
hē figura inferioris residuum ponat loco figure de
lecte. **S**i nō figura a q̄ mutuanāda ē unitas. sit uni
tas ea deleta scribitur infra. ne figure sequentes
minus signent. et appareat ut p̄ius. Si autē figura a q̄
unitas sit infra recurrat ulterius ad figurā sig
naturā et mutuare unitatē. et in residuo loco
cui⁹ infra p̄fuit ponat figurā nonenarij. ē
q̄ p̄ueniam fuit ad illā figurā de q̄ intendi.
remaneo t̄m denari⁹ ab illo q̄ denario ē. Rōa
q̄ loco cui⁹ infra p̄fuit relinquitur figurā no
nenarij. h̄ ē. Si a scio loco mutuet unitas. illa r̄
figure a q̄ debuit si subtrahendo v̄z centū. s̄ loco ei⁹

pp figurā
sequens ne
minus signi
ficant.

fre relinquit nonenarius qui 93. 90. vñ re-
manet tñ denarius 7 eade ē id si a q̄to loco
lq̄mto. 7 sic deinceps mutuetur unitas. **S**i
fco s̄b̄he scdm̄ m̄fioris ordinis. a sua sup̄ioris
negotia d̄ ē ut p̄us. **S**ed 7 q̄ tam m̄ additōe
q̄ in sub̄tēte. p̄llis bñ m̄cepe op̄ari. a sinistra rē-
dendo iñsis dext̄m. s̄z uo d̄celit̄ fiet q̄modi. **S**i
aut̄ p̄tare uelis utrum bñ fecis nec ne figuris
q̄s p̄us sub̄tēsti. adde s̄riouibz 7 occurent eedem fi-
gure q̄s p̄ h̄m̄ta s̄ recte fecis. s̄ilv additōe q̄n
om̄s figuris addidis. sub̄tēte eade q̄s p̄us h̄m̄ta.
addidisti. 7 credibim̄ eedem figure si recte fecis-
ti. **E**n̄. s̄b̄tētio additōis p̄latio. 7 c̄s. **De medietate**

Medietas ē alio rē m̄n medietatis inuentio
ut uideatur q̄z q̄nta sit illa medietas. In
medietate tñ inuis ordo figurarū. 7 inuis n̄is ē
n̄c̄us. s̄. n̄is medietas. Si uelis ḡatiquē n̄m̄
mediare scribas ille n̄is p̄ suas 72as. 7 m̄cepe
adext̄ris. s̄. a p̄ figura. iñsis dext̄m. **S**i aut̄
fuit s̄ḡtūa. aut̄ ḡ rē p̄sentat̄io m̄tate. aut̄
aliū digitū. Si uultate. loco ei⁹ delete ponas
c̄s̄m̄. p̄ p̄as sequētes ne m̄m̄ s̄ḡit. 7 scriba-
tur illa unitas. ex̄t̄m̄ in tabula resoluiatur. **S**i
60. minuta. 7 medietas illorū. abiciat̄. reliq̄
reliet̄ur. ex̄t̄m̄ in tabula. s̄. 30. 7 scribat̄ ex̄t̄m̄
figura dimidiū. sic d̄ q̄ nullū locū ordinis optat̄. **S**i

unum

con t̄m̄m̄

aliquid tū sigt q medietas duplata in sum
locum recipiatur. in duplatoe. si p figurā sig
ficeo alium digitum ab unitate. ille nūc aut
erto par aut impar. Si par loco ei scribat me
dieta illius par. Si impar sume primū parē
sub illo stentum. & pone medietatē loco illi i
pris. de unitate aut q remanet medianā fac
no prius. ¶ h fco medianā ē sedā. si scō cētra
pōnenda ē intacta. si scō sigtū. aut par. a
aut impar erit. si par loco illius delecte scribat
unitas. eius medietas. si impar. sume primū
parē sub illo stentum. & loco imparis illi delecte
ponat eius medietas. unitas autē q remanet
medianā & pcedentis. v. 10. dividit q iste de
narius in duos quinaros. & in abiciat reliq
addatur figure prime. pcedenti. si aut cētra fu
erit cui addidit delecte. & loco eius scribat. & sloopi
dū ē donec totalis nūc medietur.

De dupla
Duplatio ē nūc pposita in seipm aggrō. **nōne**
ut videat summa exēscens. ¶ In duplōe
tū in oīdo sigtū ē nūcū. & inchoand ē a sum
tra sua figurā maiorē hē p figurā maiorē nū
mū pcedentē. ¶ In tū pcedentibz incho
mus a dextro & a sigtū nūmō. I hac aut qē & oī
bz sequētibz inchoand a sinistra. vñ n. subtilis.
addit addis a dextro in mediabz. Alena dupla

Potest etiam assignari. quod productum dicitur p^{re}ne
mens ex dictione unius in alium. **Q**uod si quid
multiplicande posuerit multiplicand. et q^{uod} manen
te ead^{em} summa. **Q**uod et h^{oc} est d^{icitur}. omnis n^{um}er^{us} in se q^{uod}
int^{er} multiplicando. Sicut aut^{em} vi regule multi
plicatois. q^{uod} n^{um}er^{us} digit^{us} multiplicato digitum. **S**i
dand^{um} quod sunt unitates mⁱⁿor^{is} maiore digitu^m et
denariu^m. denario simil^{iter} op^{er}ato et totient sub^{tra}hi
ur minor digitus ab articulo sue denotatois
ubi g^o. Si uelis scire q^{uod} sum^{ma} q^{uod} g^o uide q^{uod} sunt u
nitates mⁱⁿor^{is}. g^o. et 10. denario sub^{tra}cto. et p^{er} q^{uod}
dne. sub^{tra}hat^{ur} g^o q^{uod} n^{um}er^{us} a. p^{er} o^{mn}ia remanent. et
summa tota multiplicatois. **Q**uod si digit^{us} multipli
cat articulum ducend^{um} d^{igitus} in digitu^m a quo
multiplicat^{us} denotatur ille articulus. et q^{uod} unita
tes. centu^m. 10. quib^{us} articulus. 100. **Q**uod si digit^{us}
multiplicat^{us} n^{um}er^{us} p^{ro}positum. ducend^{um} est in utru^m
partem n^{um}er^{us} p^{ro}positi. ita q^{uod} digit^{us} in digitu^m p^{er} p^{ri}m^{am}
ma^{ior}em reglam. in articulu^m p^{er} secundam. postea p^{ro}duc
ta unguam^{us} et erit summa totius. q^{uod} articulus mul
tiplicat^{us} digitu^m articulu^m. est digitus ducend^{um} a quo
denotat^{us} un^{um} illo^{rum} in digitum a quo denotat^{us} reli
quis. et q^{uod} unitas ualebit. 100. quib^{us} articulus. 1000.
Quod si articulu^m multiplicat^{us} n^{um}er^{us} p^{ro}positu^m ducend^{um}
est articulu^m in utru^mq^{ue} p^{ar}tem n^{um}er^{us} p^{ro}positi. et quing^ua
tur p^{ro}ducta. et patebit summa. **Q**uod si n^{um}er^{us} p^{ro}posit^{us}

quod p^{ri}m^{us} est

p^{ri}m^{us} agend^{um} est si digit^{us} multi
plicat^{us} se ip^{sum} p^{er} reglam mⁱⁿor^{is}
p^{er} reglam

7° Feia re
 g^o mⁱⁿor^{is}

7° ch^o g^o mⁱⁿor^{is}

*Si em ubi p. arti. no u ad pna
pales extendant articulos.*

al' p. p. p.

*Digit' exarsens. Si. ar. ex directo
figure multiplicans. scribitur.*

Si mlt' multipli

*Si em a sinistra. ar. Si mlt' opo
laco supioris dicitur scribitur.*

multiplicat mltm opositum. ducenda e utq
pars mlt' multiplicans in parte mlt' multipli
candi. 7 sic ducet' digitus bis. qz semel in digi
tum 7 semel in articulum. articulus alii bis. qz sel
in digitum. 7 rem in articulum. ¶ Si uelis aliq
mltm p se v p alium multiplicare. scribe m
meru multiplicand' in sriozi ordine p suas dnas
num uo multiplicante in infiozi ordine p suas
dnas ita tu q pma mltions ibultima supioris.
¶ Hoc fco ducenda e ultima multiplicans
in ultima mltiplicandi. ex illo q ductu antec
deat digit' aut articulus. aut mlt' oposit'. Si di
git' ex directo supposito figure mltiplicantis. se
bat a fia. 7 sufficitur articulus istus finitum.
Si mlt' opoitis ex directo figure mltiplican
tis scribat' digit' opoiti 7 sinistree articulus. ut
p. ¶ Hoc fco ducenda e penultima mltipli
cantis in ultima mltiplicandi. 7 quicquid
exeruit negociand' e ut pnt. 7 sic fiat de omib.
donec pueniat ad pma mltiplicans. q duc
da em ultima mltiplicandi. ex illo ductu aut
exerat digit'. 7c. Si digitus loco sriozi delecte
scribat' digit' exarsens. ¶ Si articulus loco supiozi
delecte scribat' digit' opoiti. 7 sinistree articulus.
ut pnt. ¶ Hoc aut fco amiozande finitifi
gure. mlt' mltiplicans p mlt' dnta. ita. f. q

pma multiplicantis sit sub penultima multi-
 plicandi. reliquis sibi p mlti locum multipli-
 catis. auriore. **¶** Nec scō ducenda ē nlti-
 ma multiplicantis in illam multiplicandi. sō
 q epma multiplicantis. & ex illo ductu aut ex
 cretore digite rō. **¶** Si digitus ex directo sū
 pōste addatur. si articulus fūstāt uī. sūstāt
¶ Si mīs opōstō addit figure addit figure sup-
 pōste digite. & sūstāt articulus. **¶** Sū qz
 figura multiplicantis. ducenda ē in penultima
 multiplicandi. donec pueniāt ad pma multipli-
 cantis. si opōd ē qd. de pma detrahāt. **¶** De
 inde ut pūs auriore sūnt figure. mlti multi-
 plicantis p unā dām. nec cessand ē a tili duc-
 tu quousqz qz figura mlti multiplicantis ducat
 donec n m qz multiplicandi. **¶** Si aut gūngat qz si
 figura mlti multiplicantis sit cāsa. & ei supponat
 figura signā. loco illi supioris delete scilicet
 da ē cāsa. **¶** Si aut occurrat cāsa in infiorior
 dme mō pma & ultima. & directe supponat fi-
 gura signā. relinquāda ē intacta. **¶** Si uo
 spaciū ei supponat uacū. in eod spacio scilicet
 da ē cāsa. **¶** Si gūngat qz cāsa sit mlti pma
 figura & ultima multiplicandi auriore & cor-
 do figuraz p duas dās. **¶** Qm ex ductoe
 alicui figure. in cāsam nichil resultat. exp-

fige
 & figa sibi ducere pōst pōm
 relinquit itaem sine p
 figa sine ne
 ducenda est in pōstima qz mlti
 multiplicandi donec pueniāt ad
 pma multiplicantis

loco illi delete supioris

figa

m

figa

m

deis pz. q. si pma figura nūm multiplicandi sit
cassa sub ea n̄ dz si amozatio. Sciendū ē q. in
multiplicatōe. dīce. r. aduā exēctōe. q. p. tenē
pō. relinquitur spacum uacuum mō duos or
dines figuratū i. scribat q. p. uenit addendū aut
subtrahendū ne aliud memoriē mīctat.

Duide nūm p nūm ē ppositis duobz nūis ma
iore in tot partes distribue. quot sunt
unitates in mīori. **N**otandū ē q. in diuisi
one tres sunt nūi nōu. s. nūis diuidendū nūis
diuidens sū diuisor. nūis denotans quociens sū
erens nūis. **Q**uis aut diuidendū sp. debz ē
maior. l. saltem p. uio diuisor. si delat dīo l.
p. integ. **S**i uelis igit aliq. nūm p. aliu dūi
de scribemū diuidendū in sūori ordine. p. suas
dīas. diuisorē uō in sūori. mīori ordine p. suas
ita q. ultima diuisoris sū mīoris sit sub ulti
ma diuidendi penultima sub penultima. r. ita
de aliis. Si q. p. tenē si possit sūte. n. due cāc. q. n.
ultima sub penultima collocari n̄ pō. s. aut
q. ultima mīoris n̄ possit sub th. aliquociens
a sua sūiori reliq. n̄ possint tociens a sibi sūp.
p. sitas. sū si ultima mīoris sit p. figure
sibi sūp. p. sit. penultima uō sū an penultima
sit maior. **Q**uis itaq. ordinatis incipendū
ē pari ab ultima figura nūm diuisoris. r. uidē

D. al. diuisio

*q. a residuo si ad fuit
residuum*

*roq. mīori
mīori
aut q.
ultima p.
p. sitas
sūiori*

equociens possit subtrahi a figura sibi supposita
 et quod totiens possint subtrahi reliqua a sibi suppositis
 et residuo si aliquid fuerit residuum. **¶** **N**od quod
 contingit plures subtrahere plures quod non minus
 nec minus quod semel. **¶** **S**ed quod quociens fi-
 gure inferioris ordinis a suis suppositis subtrahere
 duntur eis denotans ex directo supposito illi figure
 sub qua est prima inferioris si nulli divisoris et per illam fi-
 guram subtrahende sunt omnes figure inferioris ordi-
 nis a suis suppositis. **¶** **D**ec autem fecit autem
 unde sunt figure divisoris punctam duntaxat. ut
 per decem et negotiandum est ut prius. **¶** **S**i autem
 contingat ita per anterioritatem quod non aliquociens per
 sic subtrahi. ut forma divisoris a figura sibi supposita
 super figuram sub qua est per divisoris. directe scribenda
 est extra. in ordine nulli denotans quociens. et an-
 teriorande sunt figure ut prius. sibi faciendū est ut
 contingit in nullo dividendo quod dividere non possit subtrahi.
 ponenda est extra. et. et anteriorande sunt figure. nec
 cessandū a tali anteriorande nisi a nulli denotans nisi a
 nulli denotans quociens. **¶** **Q**uo fecit autem aliquid erit
 residuum. aut nichil. si aliquid restet extens
 in tabula. et erit quod minus divisoris. **¶** **S**i quod

possint subtrahi a suis
 superioribus

scire quot unitates de nro diuidendo euemant
cuius nro diuidoris nris quociens illud ostendit

Cum qd fuit talis. et place uelis ut bāte
eis nec ne. multiplicata nro denotante quociens
p diuidore. et redibunt eed figure qd p huius si
n' fuit residuū. si aliq fuit residuū. tunc cū
ad rōe illius residuū. redibunt eed figure. et
multiplicatio p lūo dīom. et cō. ut si fā multipli
catōe diuidat p ductum p multiplicante. exhibet
m nro denotante quociens figure nri multipli
candi.

Prog'io ē mīoz s eales p. excess' ab u
nitate l' ab mario sumptoz qd ut mū
loz summa fuit breuīz qrendiose. **P**rog'
fionum alia nālis. sine g'mua. alia mēda. sū
distonantia. **S**atū ē qn incipit ab uni
tate. et n' obmittit aliquis. nris. ut. 1. 7. 3. 8. 7
ē. et sic semp nris seqns supit pcedente unita
te. tū. **I**ntēsa qn dā omittit aliquis nris ut
1. 3. 4. 7. 2. et sū ab mario pōt incipi. 7. 8. 6. 7
fio m p'g'ssione mēda s p nris seqns supit p
cedente m dūbz unitatibz. pcedo l' ascendō.
Qod qd p'g'ssione nāli due dūo regule. qz
prima ē. qn nāli p'g'ssio tūna ē. m nūm p'p' p
medietate ipi. multiplica mūm. p'p' mūm
l' supiore. ubi q. m' dūo. 3. 8. multiplica q

narum p[ro]b[ar]um. sic bis quinq[ue] & exhibunt
 decem. s[um]ma tota p[ro]p[or]tionis. **S**eda talis e[st] q[ua]n-
 p[ro]p[or]tio n[on] al[ia] t[ame]n m[in]im[um] m[ag]is p[ro]p[or]tione p[ro]p[or]tione
 on[is] q[ua]m m[ultiplica] m[in]im[um] totale. vbi g[er]it. 1. 2. 3.
 4. m[ultiplica]t[ur] q[ua]ntu[m] p[ro]p[or]tione. sic t[ame]n q[ua]n-
 resultabit q[ua]ntu[m] s[um]ma tota p[ro]p[or]tionis. b[on]i u[bi] imp[er] p[ro]p[or]tione s[um]ma

Non u[bi] p[ro]p[or]tione p[ro]p[or]tione
 media m[ag]is m[ultiplica]t[ur]

De p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 p[ro]p[or]tione talis. q[ua]n- p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 p[ro]p[or]tione p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 m[ag]is p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 m[ag]is p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-

u[bi] imp[er] p[ro]p[or]tione s[um]ma
 m[ag]is m[ultiplica]t[ur]

Seda talis e[st] q[ua]n- p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 p[ro]p[or]tione p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 m[ag]is p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 m[ag]is p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-

u[bi] imp[er] p[ro]p[or]tione s[um]ma
 m[ag]is m[ultiplica]t[ur]

Sequit[ur] de radicibus ex[em]p[li]s.
 p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 p[ro]p[or]tione p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 m[ag]is p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-
 m[ag]is p[ro]p[or]tione m[ag]is ducantur regule. q[ua]n-

u[bi] imp[er] p[ro]p[or]tione s[um]ma
 m[ag]is m[ultiplica]t[ur]

dupl

meros denotantes denotantes l'insuantes
ipm sicut si fates duas h' d' m' siones. s. longi-
tudine. 7 latitudine. **S**ciend' qm omis nris
pot' duci in num. qz aut sel. aut bis. si semel.
aut in se aut in alium. **S**ciend' aut qz si ducatur
in seipm fit nris qdratus qz diuisim sepe p
mitates lebit. s. latia equalia admod' qdrangli
si nris ducit in alium fit nris si ficial. 7 n' qdr-
tus. ut bmarus ductus in tuarum ostendit se
naturum. s. p'mu' nris si ficial. vñ p' q' nris q'
dratus e' si ficial. 7 n' qdratus. **E**ad' m' n'
qdrat' e' ille qui ita ducit in se ut bis duo sint
s. q' n' ar' q' n' d' p'mus nris qdratus. 7 bmar' e'
eius radix. **Q**uis solid' e' qui p'uenit ex dupli-
cactu nris in num. 7 d' solid' qz sicut solidi
tres h' d' m' siones. s. longitudine latitudine.
7 spissitudine. ita nris ite res h' m' siones p' duc-
tes se s. nris. **S**ciend' qz nris pot' dupl' bis duci in un-
merum. qz aut in seipm aut in alium. Si nris
ducit bis in se. l' sel' in suum qdratum q' n' e'
e' fit nris cubicus. 7 d' cubic' ab h' uone cub' cu-
bi. q' e' solidus. Solidum n' corp' e' h' nris sex su-
pficies. s. angulos. 7. 17. latia. **S**i n' aliq's
nris bis ducatur in alium fit nris solid'. 7 n' cu-
bicus. ut bis ta bis. ostendit. 7. vñ p' q' ois
cubic' e' solidus. 7 n' qdrat'. ois 7 solidus si ficial

lis est.

26
 9.
 his est. **E**x p^{re}dictis i^{tem} p^{er} q^{uod} idem n^um^{er}us est radix mi-
 ni^{us} q^{uod}drata. et cubica. a^{ut} t^{amen} idem q^{uod}dratus et cubic^{us}
 p^{er} i^{tem} q^{uod} omⁿis potest e^{ss}e radix q^{uod}drata et cubica. s^{ed} n^{on}
 omⁿis n^um^{er}us q^{uod}dratus et cubicus. **C**umq^{ue} exduc-
 tu unitatis n^um^{er}us semel l^{ib}is nichil p^{ro}ducit uⁿi-
 unitas. dicitur hoc iⁿ arithmetica q^{uod} unitas est p^{ro}-
 lis omⁿis n^um^{er}us null^{us} t^{amen} actu. **N**otand^{um} est q^{uod} v^{er}-
 ter quosq^{ue} n^um^{er}os q^{uod}dratos p^{ri}mos est rep^{re}se^{nt}are me-
 dium p^{ro}portionale. q^{uod} sic p^{er} ducat^{ur} radix unius
 quadratim radicem alti^{us} et p^{ro}ducit illud me-
 dium m^ultos cubicos quosq^{ue} cub^{us} p^{ri}mos est rep^{re}se^{nt}are
 duplex medium. s^{cilicet} mai^{us} mediu^m et min^{us}. q^{uod}u^m
 mediu^m p^{ro}ducit si ducat^{ur} radix minoris cubica iⁿ
 q^{uod}dratum mai^{us}. min^{us} si ducat^{ur} radix maio-
 ris iⁿ q^{uod}dratum minoris. **C**umq^{ue} ultra su-
 mam n^um^{er}os solidos n^{on} fiat p^{ro}cess^{us} t^{amen}. 9. p^{ri}nci-
 pales n^um^{er}os distinguunt. Est uⁿum h^{ab}es n^um^{er}os ei-
 dem nature. ex^{tra} n^um^{er}os 9. tentos t^{er}minis. 9. t^{er}mina
 ordinatio. v^{nde} p^{ri}nci^{pal}es t^{er}mines est t^{er}minis. 9. digitor^{um} 9. t^{er}-
 minia p^{ri}nci^{pal}ia. 9. articulo^{rum} p^{ri}nci^{pal}ia. 9. articulo^{rum} p^{ri}nci^{pal}ia.
 T^{er}minis centenario^{rum}. q^{uod} t^{er}minis millenario^{rum}. t^{er}minis
 res^{ult}ant m^ultos p^{ro}positas p^{ro}digito^{rum} appositioⁿem. sup^{er}
 q^{uod}cumq^{ue} p^{ri}nci^{pal}es articulo^{rum} t^{er}minis. et si alt^{er} alt^{er} p^{ro}-
 nat. s^{ed} p^{ri}nci^{pal}es iⁿ r^{ati}onem. ex millenario^{rum} receptioⁿe
 sup^{er} se quosq^{ue} alio p^{re}cedente. semel p^{er} modu^m qua-
 drato^{rum}. aut bis p^{er} mod^{um} solidos res^{ult}at penul-

minis limes ultimus. *de extrahendo radicem in nris p[er]a[nt]*

Radicem min[us] q[ua]drat[am] ex h[ab]e[re] p[ro]posito aliquo
nris. radicem eius q[ua]dratam invenire si
nris p[ro]positus fuit q[ua]dratus si n[on] t[ame]n sit q[ua]dratus
radicem maximam q[ua]dratam s[ub] n[ost]ro p[ro]posito q[ua]drato
invenire. si uelis g[ener]aliter radicem alie[m] min[us] q[ua]dratam ex
h[ab]e[re]. scribe num[er]um illu[m] p[er] suas d[ig]itas. et p[er]p[et]ua min[us]
figura[m]. ut sit par. l[et] imp[ar]. Si par incipie[n]s
copari s[ub] p[ri]ma. si imp[ar] ab ultima. et uobis
ut dicat[ur] q[uo]d ab imp[ar]i ultima incipie[n]s e[st]. s[ub]
ultima g[ener]aliter figura[m] imp[ar]i loco p[ro]posita invenie[n]s
e[st]. quida[m] digito qui duct[us] in se delet totum sup[er]
positum i[n] s[ub] l[et] i[n] q[ua]ntum motu[m] p[er]tinet. *(Cali*
quo digito inuenito et alio sub t[er]cio dupland[um]
ille digitus. et duplatum ponend[um] e[st]. s[ub] p[ri]ma
figura[m] antio[n]i. usq[ue] d[ec]im[am] reu[n]t s[ub] dupl[u] s[ub] eo.
Quo f[ec]to inuenie[n]s e[st] quida[m] digito s[ub] p[ri]ma
figura[m] an[te] duplatu[m]. qui duct[us] in duplatum
delet totum sup[er]positum i[n] s[ub] l[et] i[n] q[ua]ntum motu[m] p[er]tinet
dem duct[us] in se delet totu[m] sup[er]positu[m]. i[n] s[ub] l[et] i[n] q[ua]ntum
*q[ua]ntu[m] motu[m] p[er]tinet. l[et] p[er]tinet s[ub] t[er]ti[o] digitus inue[n]
tus ut ducatur in duplatum l[et] duplata p[er]tinet i[n] se.*
Dem illa duo p[ro]ducta s[im]il[iter] addant[ur]. ita q[uo]d p[er] figu[ra]m
ultimam p[ro]ducti addit[ur] an[te] p[ri]ma[m] p[ri]mi p[ro]ducti. s[im]il[iter] p[er]
mez i[n]dem ce[ph]al[em]. et s[im]il[iter] s[ub] t[er]ti[o] a totali minor[em]
*digita[m] inueni. *(Si aut[em] p[er]tingat q[uo]d n[on] possit as**

a
dupli.

27
 digitus inueniri. tunc ponenda est cifra sub cifra.
 sub tertia figura anteriori. et anteriorandus est primus du-
 platum cum suo subduplo et cessandus est a talis
 digitus inueniente non a digitis inueniendis duplices. non
 a duplicatode non a duplicatoz anterioratode. nec est a
 subdupli subduplo potest. donec ultima figura
 inuentus fuerit quidam digitus. qui ductus in
 omnes duplicatos. delectat totum superpositum. et duplica-
 toz. Deinde ductus in se delectat totum et super. et
 quantum inuenit potest. **¶** Quo fit aut aliquid erit
 residuum. aut nichil. Si nichil ostato quod nullus
 positus fuit quadratus. et eius radix est digitus. ut
 tunc inuenit subduplo et subduplis ita quod pro-
 ponatur. Si non fuit residuum. ostato quod nullus
 positus non fuit quadratus. sed digitus 20. et radix
 maximus quadratus sub nullo posito ostato. **¶** Siue-
 lis explorare utrum binaecis. uet ne. multipli-
 ca digitum ultimo inuentum cum subduplo
 et subduplis per totos digitos. et subduplis ut
 subduplis et residuum erit si est quod per huius
 si nichil fuit residuum. Si si aliquid fuit resi-
 duum tunc cum additio illius residui redibunt e-
 de figure. quod prius fuerit. **de radicum extracti**
¶ Sequitur de radice extrahende in **one numeris**
 minus cubicis. unde est quid sit nunc **cubus**
 cubus. et quid sit eius radix. et quid sit radice cubica

exhe. **E**t si quis cubicus sicut p3 ex p3as q
 puenit ex ductu alic' m' bis in se l' sel' in suu
 qdratum. **Q**uod m' cubia e' ille m' qui
 ita bis ductur in se l' semel in suu qdratu. vñ
 p3 q' m' qdratus e' cubitus. eandem h'nt radi-
 cem. sicut sup' dictu e'. **Q**uod adice aut' cubia
 exhe e' m' pposita radice cubicam inuenire. si m'
 mer' pposit' sit cubicu. si uoñ sit cubicu tunc radi-
 ce cubicam exhe maximi cubia sub m' pposito
 qdrata radice inuenire. **P**roposito g' aliq'
 m' cu' radice cubicam uelis exhe pmo opu-
 tande sicut figure. p qdras si p loca millenari-
 oz. 7 sub loco ultimi millenari inueniend' e' quida
 digitus. qui d' nctus in se cubice deleat totum s'
 suppositum r' suu. l' m' qdr' m' m' pot'. **Q**uo
 fito t'pland' e' ille digitus. 7 t'platu ponend' e' sub
 prima figura istius dextm. 7 sub t'plu. **E**t si no.
Dem inueniend' e' quida digit' sub prima fi-
 ga an' t'platu p'p'ea si sub t'plo d' nctus. m' pduc-
 tu deleat totum suppositum r' t'platu. **D**em
 duot' in se cubice deleat totum suppositum r'
 suu l' m' qdr' inueniend' pot'. **Q**uod si t'platu
 d' ille digitus itm. 7 t'platu ponend' e' sub pri-
 ma figura istia. ut p'us 7 em' sub t'plu sub eo.
Postea a'riorand' e' p'ntu t'platu cu' suo sub
 triplo. p duas deas. **D**em inueniend' e' quida

a
 y-3
 y qe p'p' d' i t'plu

digitus sub prima figura an^{te} t^{ri}plata. qui cum sub
t^{ri}plis ductus in t^{ri}plata sit. ¶ Nec cessand^{um} e
a talis digiti inueni^{endi} t^{ri}plata n^o a t^{ri}plata an^{te}riora
tione. p^{er} duas d^{ig}as. nec a sub t^{ri}pli sub t^{ri}plo p^{er} n^o a
tali m^ultiplicat^{ur} n^o a tali s^ub t^{ri}plata donec pueniat
sit ad p^{ri}ma^m figuram. sub q^ua inueniend^{um} e quid^{am}
digit^{us} qui cum sub t^{ri}plis ¶ Dem^{um} ductus in se cu
bice sit. ¶ Notand^{um} e q^{uod} p^{ro}ductum pueniens ex
ductu digiti inueni^{endi} cu^m sub t^{ri}plis sub t^{ri}plis in
plata. post^{ea} illud p^{ro}ductum pueniens ex ductu
digiti inueni^{endi} cu^m sub t^{ri}plis sub t^{ri}plis. in p^{ro}ductu
z^{er}o illud p^{ro}ductum pueniens ex ductu digiti i
nueni^{endi}. in se cubice possunt addi. z^{er}o sub t^{ri}plis a tota
m^ultiplicat^{ur} r^{ati}o digiti inueni^{endi}. z^{er}o est ac si fiat di
uisum. ut iⁿ p^{ar}te f^{er}at^{ur} e. ¶ Nec f^{er}o aut aliq^{uod}
erit residuum aut n^o. Si nichil. s^unt q^{uod} m^ultip
licatus fuit cubitus. z^{er}o r^{ati}o r^{ati}o est digiti ultio inue
tus. p^{ro}positus. sub t^{ri}plo l^{it} sub t^{ri}plis q^{uod} r^{ati}o si duci
tur in se. z^{er}o postea in p^{ro}ductum. erit e^{ss}e figure
q^{uod} p^{ro}pus. ¶ Si aut^{em} aliquid fuit residuum. s^unt q^{uod} m^u
mer^{us} ille n^o fuit cubice. s^{ed} digiti ultimo inueni^{endi}. est
sub t^{ri}plis est r^{ati}o max^{im}i cubiti sub m^ultiplicat^{ur} p^{ro}posito
q^{uod} tenet. q^{uod} r^{ati}o si ducatur in se z^{er}o postea in p^{ro}ductu
erit ille cubice max^{im}i s^ub m^ultiplicat^{ur} p^{ro}posito q^{uod} tenet
z^{er}o si illi cubico addat^{ur} residuum residuum in tabula
erit e^{ss}e figure q^{uod} p^{ro}pus. ¶ Si aut^{em} aliquis digiti

¶ postea s^um^{ma} sub t^{ri}plis s^um^{ma} p^{ro}posita
delet^{ur} t^o s^uppo^{si}ti t^{ri}platoz. d^{ig}
inde ducit^{ur} iⁿ se cubice dele
at t^o s^uppo^{si}ti s^um^{ma}. ut iⁿ q^{uod}
s^um^{ma} p^{ro}pt.

¶ Si iⁿ t^{ri}plata de^{le}te s^um^{ma} sub t^{ri}plis
d^{ig} iⁿ p^{ro}pt^{us} delet^{ur} t^o s^uppo^{si}ti
t^{ri}platoz.
¶ delet^{ur} t^o s^uppo^{si}ti s^um^{ma}.

De scia qd dms tempora ex
 solis & lune motibz. & cor
 ad inuice coequatione distinc
 ta. fecit. n. deus duo lumi
 naria magna. ex quoz bn
 ficio dies inor illuminan
 t. & tpm uices humane
 gultati famulantur effluunt. **E**am qd
 motibz. uniuersoz corporum curms sicelestiu tpi
 msumta. ad distincti s motum istoz duoz pla
 netaz solum intendit. vn hanc sciam eate sb
 alienatam ab astrologia distare qd de mo
 tibz. astroz omniu uniuersaliter exequit. h uo tps
 dubcom. sicut si solis & lune tm metat. **Q**u
 quid & astronouit de tps fractionibz. deiat fto
 gra astroz motus. tpe n. e motum ipm qd dnt
 qd tste uo tempm distinctat. vn n uo artifi
 cio tota illi eqlitas in astroz planetaz moti
 bz. inuicem sicelestia. h grossa meqlitate p
 tempm spacia. mino maiora. nunc minora
 ut omibz. sufficiat qd pndit. **T**emp qd e
 effcs corporum. sicelestiu motus ex quo qntita
 tis dntione uniuersum. & qltatis qntitatis alta
 tione sortitur. **C**omposita aut partes tpi
 qnz die maiores. qnz minores de terminat ptes

nō

f tpm distinctioes

suū ieq̃l
suū eq̃l

416
tēp̃us die maiorē sunt. Septimana. Mensis
annus lustrum indictio. seculū. et eū. de quorū
singulis in sequentibus per ordinem exequitur. **P**ar-
tes temporis minores die sunt. Quadrans hora pūo-
tus. minutum nūcia. athomus. **Q**uadrans
est quarta pars diei naturalis. id est sex horarū integ̃rā p̃p̃h̃ā
tio. hora est quarta pars diei naturalis. **H**ora uō
ā naturalis. ā equinoctiali. scilicet est spaciūm tēp̃is. quo me-
dietas signi p̃ortē. equinoctialis uō ē. 14. graduum
circuli equinoctialis sup̃ orizontē ascendit. Vñp-
tū illarū utz naturalis. nō discōdis cā p̃ṽto appellari.
Punctus in solari quidā p̃putatōe ē quarta pars
horē unius. in lunari uō quinta. **M**omē-
tū ē. decima pars puncti. ut p̃ṽt sinebat. vñ-
cia nō ē. 17. pars momēti. athomus ē. 8. pars un-
ciis. Astronomici tū p̃ 60. usq̃ ad minimū ē
h̃ integ̃rū uniformis ē fractio. **C**um g̃ m̃s
taz tēp̃is spaciū. et dīaz p̃putatōe h̃ scīe q̃sistat
q̃pletio. ā p̃putando nom̃ q̃p̃tus accepto. si q̃
p̃putare doceat. h̃ qm̃ m̃ nūis etas et subalē q̃mē-
tis docet.

Dies autē alius naturalis. ā artificialis. scilicet n.
ē. 72. horarū a quorū. 8. punctoz nūdiū
horizontis solē interceptaz. et tūa p̃p̃h̃ā. id est die
et noctis. q̃pletē spaciūm. vñ illud geñ vesp̃er
mane dies unus. Itē qui mane unctū vesp̃er die

nocari feceris. **D**ies uero artificialis est spaciū
 tempus ab ortu solis usque ad eius occasum. Vnde ap-
 paret dies et sol lucens super terram. Nox autem est umbra
 terre in solis oppositum. diametraliter extensa. et dicitur nox
 a nocere nocens. et n. tempore nocentibus aptum. **Q**uod
 si quod dies naturalis per duos dies huiusmodi principia. roma-
 ni n. die naturalis. a media nocte incipiunt. et id
 timentur. quoniam legitur legitur quod dominus noster fuit in
 media nocte diei dominici. et quoniam sol qui est diei a
 puncto remotissimo. in nocte media incipit as-
 cendere. **A**ntiqui uero a meridie qui dicitur solis finem
 fuisse. in meridie. per cuius motum diem perficiunt.
Judaei uero a uesperis. imitantes illi auctoritatem. gene-
 si. et finem uesperis et mane dies unus. **Q**uidam et per
 sensum agentes nonnulli diem naturalis. ab ortu
 solis incipiunt. quod cum sol sit ad diei. tunc motus dicitur
 dies incipere. cum sol defuit super in in orizonta.
Est autem orizon circulus. qui sibi cuiusque circuli est
 aspectus. **M**eridianus uero circulus est qui sol a
 polo ad polum. per hominum uitam transiens die medi-
 a affligit. huiusmodi itaque diei sunt tres. quatuor distinguuntur
 quod est. quod prima a nona hora noctis usque ad tertiam diei
 calida et humida. in qua longius mouetur. secunda uero
 a tertia diei artificialis. usque ad. 9. et uel calida et sic-
 ca. in qua colae uentat. **T**ercia quid a nona diei
 artificialis. usque ad tertiam noctis frigida et sicca. in

q̄ melancolia multiplicat. Quarta uo q̄dastr
gida et humida actia hora noctis usq; in nona.
eiusde in q̄stema augmētāt vñ iñs.

Tres luas p̄imas tres noctis san gūñ mas.

Vis cole medias luas. G. uendicatio horas.

Aut q̄ melanc p̄imas noctis tres luas r̄imas.

Centrales p̄onas noctis. G. fleumatis horas.

Dies artificiali sibi m. 8. partes ab auctorib;
partis. q̄z p̄ma rubens undi. Sa splendens. t̄cia
urens. q̄ta tepens d̄ vñ sol. 8. equos h̄re fūgīt
quoz noīa sūto h̄. eous p̄tons. Lampas. phillo
gens. vñ uersus. h̄ rubz. h̄ splendz.

Solis equi luas dñr. 8. hore.

Hec rubz leo splendet. h̄ calz alla tepet.

Quod i q̄ dies septimane s̄ diuisos diuisas h̄nt
ap̄llat. p̄h. n. genales q̄ h̄ diem septimane ab
illo planeta q̄ domiāt in p̄ma hora. ille die de
noīano. dñt n̄ planetas successine p̄ horas di
es dominari. quoz noīa. 8. h̄erz eoz ordina
o ex subiecta figura. sensui clarescunt. vñ vñ?

Post sūm sūm sequit̄ ultima luna subit. l̄
ordine retroḡdo sic. Sūm h̄ia m̄ curus. uenit
sol mars ioue. sat. ordine retroḡdo sibi q̄lq̄
uendicatio horam

16.
 16.
 29
 rano impositae uolentes transmutare diem primum
 septimane diem dominicum si prima fiam appella
 uerunt quia tali die natus est dominus. tali die resur
 rexit tali die mundus factus. fiam primam. quia fiam
 id est quod celebrare et ab opere cessare. et die illo quod dici
 mus dominicum debemus cessare ab omni opere manu
 ali. et per hoc. et fiam a feriendis uictimis dicitur. quia olim di
 chis festiuis ad templa ferebantur uictime. et holocau
 istas diem septimane secundum fiam appellauerunt. et
 sic deinceps per ordinem. Non enim uocabatur in muta
 uerunt ut appellarent eum fiam septimanam.
 Sabbatum. id sonat quod requies. et tali die requie
 uit dominus. ab omni opere quod pertinet. et tali die requie
 uit in sepulchro. unde tale nomen retinuit. **J**udi
 autem alias habent dies septimane appellationes. primum
 enim diem sive septane sabbatum appellant. et sic deinceps.
Dicitur autem dies a dyam. quod est clarum.
 et a dyam quod est duo. quoniam dies naturalis diuiditur in diem
 artificialem. et noctem. et dicitur dies a duobus partibus. id est
 dicitur a quibus dies denotantur.

Et autem septimana.

A diebus naturalium die dominica nichilata successi
 na appellatio. **E**t uero quod septimane uel septuaginta
 appellationes. quod admodum et dies. duplici ratione. tamen. et per
 orem multitudinem. Sunt enim in anno. 47. septima
 ne et unus dies. tamen per hoc quod septuaginta dies in uno

anno existens septimana ē partes duar septi-
 manar in anno sequenti q sic patet. si in hoc an-
 no aliq festum in die sabbati sit. idē erit in anno
 sequenti in die dñico. vñ istud festum q tñat sep-
 timanar in h anno manē erit alius septi-
 mane in anno sequenti. ¶ Aut tñ septima-
 ne quoniam appellatōes hās. eldomada septima-
 nar sabbatū eldomada dē ab ebdū q ē. a. r. dñs q
 ē dies. q. a. hūs dies. ¶ Septimana dē a septē
 mane. q. a. hūs mane. i. tempū matutina. r.
 sic sumit pars p toto. sabbatū. r. dē septimana.
 p q p totam septimanā. quēstē debem⁹ abo-
 pe peccata. vñ illud ieiunia bis in sabbato. ¶ Et
 hūs p q sabbatū equinoctiū. ad totam septima-
 nar. r. ad unā diem. ipi. ¶ Si autē quātur q
 sabbatū in sollempnitate. r. eldomade mēlante
 q ad in iudi n auctoritatem. ¶ Si q sollemp-
 nitas sabbati auctoritate dñi in diem dñicū tñs-
 iunt. Nam tali die natus ē dñs. tali die resur-
 rexit. tali die dñā scī sp̄s aplis influxit. ¶ Et
 iudis omnia sabbata p q gagerunt. r. figura
 aut. r. figuratam. r. signū r. signatum. n sunt
 id sicut de agno nō. r. agno pasalli. archa fedis
 r. cetera p q. sabbatū q r. dies dñic⁹ idē eē n delecto

Mensur aut. De mēse. r. mensur dñone.
 alius lunaris a solaris. a. usualis. sola

32.
 ris ē spaciū tempis q̄ dū sol moratur in sig-
 no. pigendo. vñ p̄hs. sol unū. 17. signoz mē-
 gro mēse metit̄. **L**unaris ē p̄e post lūne a so-
 le recessū eius ad solem reit̄io. de quibz mē-
 sequat̄. exequat̄. **V**sual ē spaciū diez mē-
 klis inscriptum. zab antiquis annorū. **S**a-
 aut q̄ mō latinos romulus p̄ mēses distinxit.
 7 annos in anno suo. 10. mēse distinxit. qm̄ uidit
 q̄ tantū tempis suffecit mul̄ri p̄gnanti. ut pi-
 rerz. I tū t̄p̄ debuit mul̄r abstinere a nuptiis p̄
 mortē mariti sui. **P**rimū ḡ mēsem marcū
 a morte p̄e suo denotauit. I a morte h̄ ē a bello
 timo. n. romani reges solebant p̄cedere in expedi-
 tōes. **D**ensem scdm̄ apl̄ē ab ap̄iendo ap-
 pellant. oles nō sequentes q̄ tū oportet. 7 ar-
 borz ap̄unt. 7 p̄cedunt h̄c 7 folia in arboribz. 7
 apl̄. q̄ affr̄it. a fr̄dos q̄ ē spuma maris d̄. de q̄
 uenus nascit̄. 7 p̄a sūt quois romule p̄napi-
 um ex parte matris. **T**ercū uō mēsem ma-
 ium. a maioribz. appellat̄. **Q**uar-
 tum unū. a iunioribz. appellant. **D**e-
 ses uō sequentes appositis d̄obz. nūalibz. appella-
 nt. ut quintile. sextile. septemb̄. octob̄. no-
 uemb̄. decemb̄. vñ o. t̄ant a senibz. iun-
 um de uoie q̄tus. 7 sequit̄ tūo tūta nota-
 ta suo ē. **S**z postea sequis numma p̄m̄p̄i du-

os adiecit menses ianuarum februarum. vñ o?
 At numa n̄ ianu nec auitas p̄t̄o umbras. Si
 by antiquis p̄posuit q̄ duos. **I**anuarus d̄ a ia
 nua q̄ q̄adim p̄ ianuā fit introitus in iudiciū
 rui in annu. l̄ d̄ a iano bicipite. q̄ d̄s intro
 rui dicebat. ita ianuar' duplicē h̄t̄ m̄. q̄ ad
 ipm̄ annu' t̄iat. 7 ab ip̄o incipit. **F**ebuar'
 uō d̄. a februo. 7 a plutone. tunc. n̄. solebant
 romani sacrificia facē plutoni. 7 d̄is m̄f̄alib'
 p̄ annuab' antecessor. l̄ d̄ a febre. tunc. n̄. in cali
 dis regionib' febricitare solebant homines.
Septemb' d̄ q̄ septim' ab umbre. h̄ ē a tempe
 plumoso. l̄ a febr. 7 sibi de aliis. **L**icet ḡ nu
 ma ex. 17. m̄sib' annu' fecit d̄m̄m̄te t̄n̄ egro
 qm̄ assump̄ sit m̄ses lunares. unū. l̄. 30. diez
 alium. 79. diez. vñ ann' eius ḡstat ex. 348.
 dieb'. qm̄ m̄is diez n̄ sufficit cursui solis. **S**e
 q̄ns ḡ iulius celsar ultimā apponet 8 klio correp
 tōm. xi. dies adiecit. 7 q̄d̄ ante. vñ ann' eius ḡsta
 lat ex. 364. dieb'. 7. 6. h̄ous. si flue t̄n̄ p̄ m̄. 17.
 unū h̄ore assump̄ sit. ut m̄f̄us p̄t̄et. **I**anu
 uō a martio m̄chaure s̄p̄ant. vñ ē. **C**. ianu
 sequit̄ uetis fuit ultim' annu. Tu quoq̄ sacroz
 mine finis eras. 7 dies annu' h̄t̄ m̄ses nūo q̄pe
 tenti. distribuit. ita q̄ m̄sib' m̄p̄ib'. 31. diem.
 m̄sib' uō parib'. 30. S̄ annu ad ultimū m̄se in

18
 33
 mis in tali g'du signi. ad m'sem p'tinentis e
 sol. Si maior abiciat. 30. p'ligao m'is. 7 q'o
 f'imo m'residuo. in toto g'du signi sequat' e
 sol. Nam signu' det' m'is q' fine m'es. v. ap. ari
 es. ma. tau. ju. ge. jul. can. au. leo sep. mr. ce
 to libra. no. scor. de la. idm. cap'cor. feb. a. mar.
 pis. **C**ec t'n regula n' penit' p'ns m'is
 ordmat'm. q' n'uo e' s' q' ce' deket attendat'. **C**
 m'm g' signu' e' aries. q'm s' q' ed'io ec'ca m'eo f'es
 e' sol. h' dicant arabes q' f'es e' m' leone. 2 d'i aries
 q'm q' adm aries e' al' q' m' parte an'ion m'get.
 m' post'ion n'o debile e'. ita sol existens in illa p
 te zodiaci q' aries d'i. m'tempe h'iemali par'u
 h't virtutis. s. caloris 7 siccitatis. 7 parte u'o an
 rion mag'. s. i'us estate. ul' ut d'i aries tota
 h'ieme s'urstru' accumbit lat'. estate u'o dext'.
 sic quid sol tota h'ieme accedit ad em'p'u m'fi
 us. estate u'o ad m'f' s'up'. q' e'. q' latus m'm
 d' dext'r'u'. **S**ed m' g' signu' tau' d'i. q' t'mo
 labores tau'oz s'u' bonu' apparent. 7 q' sic tau
 r' e' al' fortius arieta. ita sol in eo existens for
 tius e' m' q' l'atib' q' s'unt m' ariete. **T**erti
 um signum e' gemini. q'm tunc geminat' i't
 solis m' calitate 7 siccitate. 7 q' sicut gemini de
 pringunt'. iuvenes amplectentes se. ita q'n
 sol e' m' illa parte celi q'da t're nascentia amplex

v's apparatois fig^{or}
 m' h' b'

tumunt se p radices et pubescunt sup^{er} m^{er}itum. **Q**uartum signum d^{icitur} cano. sic. n. cano est al^{ter} retrog^{ressus}. ita sol existens in illa parte zodiaci tendit a n^{ost}ro conspicio. v^{erum} signu illud d^{icitur} tropicum. q^{uia} g^{enerat}u^m in eo. n. est solstitium estiuale. **Q**uintu signu d^{icitur} leo. q^{uia} sic leo est al^{ter} ardentissimene n^{aturae}. et multiplicat^{ur} u^{er}e. ita sol existens in illa parte celi ardentissim^{us} et siccissim^{us} est. v^{erum} tunc est bonu^m m^{eritum} u^{el} u^{el} u^{el} purg^{ationis} p^{er} defectu humoris in temp^{ore} caloris et siccitatis. si aut^{em} m^{eritum} s^{ignificat} p^{ro}phetas dicens. sube^{re} me. et an^{te} can^{em} moleste sunt purg^{ationes}. Sicut. n. tunc dies caniculares. quoz m^{eritum} et t^{erminatio} ad^{us} sic h^{abent}. Juli^{us} a n^{ost}ris induoto canicularis. Septemb^{ris} gaudent deca sexto fine k^{alendas}. **S**extum signu est uirgo quia sicut uirgo est filia et n^{on} in est p^{ro}ducta ita ip^su illud file est q^{uia} n^{on} p^{ro}ducta s^{ed} p^{ro}ducta maturat. **S**eptimu signu est lib^{ra}. q^{uia} tunc lib^{ra} n^{on} dies artificial^{is}. et nox. et est equinoctiu^m autumnale. **O**ctauum signu d^{icitur} scorpi^{us}. sic. n. scorpi^{us} cu^m cauda purgat ita matutina frigora parit^{ur} canes n^{on} mordet. **N**onum signu d^{icitur} sagittari^{us}. tunc n^{on} in nos m^{eritum} sagitte t^{em}p^{us} s^{ignificat} temp^{ore} stater p^{ro}bres. g^{enerat}u^m m^{eritum} et h^{abent}. **D**ecimu signu cap^{itulum} mus d^{icitur}. q^{uia} q^{uod} ad^{us} cap^{itulum} in p^{ro}scendo erit se. ita sol tunc ab m^{eritum} conspicio ascendit u^{el} u^{el} u^{el} n^{ost}re

in spūm. vñ h signū tropicū dī. ē. n. tunc sol
stetit h̄yem̄. alē. z ex tunc sol gīnt ad nos. & e
sidua nō duosigna. s. aq̄rus z pisces h̄m̄ dantia
a q̄z notant dī. n. aq̄rus ab aq̄sa q̄ltate aeris.
pisces nō qz tunc om̄ia m̄ pluuīs nē uident.

Quāda tū dīc qz h̄ signa a stīa stellaz fixaz m̄
illis partibz ad modū h̄ alū denoiant. vñ ma
crobiū. Sp̄da m̄ signū stellaz plūm q̄p̄e for
mant ut aries taur. zc. z lucan. s. post q̄ iū
ailid t̄p̄ama recepit. Sp̄da respiciens dilap̄e por
titor elles.

Qualitates nō om̄iū signoz. p
x. t̄p̄litatez op̄endiose patent h̄is iūculis.
Iguea sunt. a. leo. sa. t̄rea. tan. cap z ur. h̄udi.
ge. lib. z. a. f. fūent canē. aquati. ca. scoz. pis.

z h̄ q̄ltatez siḡ

Quod t̄ qz m̄ quoz m̄se sunt tres dies denoia
tiones sortit p̄ncipales. a quibz caust̄p̄as dētibz
m̄ialibz. om̄s cēti dies m̄sis denoiant. s. kl̄as. no
uas. z id. **D**ū aut̄ kl̄e. q. colende. p̄m̄. n.
dies cuīz m̄sis celebr̄tur ab antiq̄s m̄ honore iū
nomis. vñ o. vendit̄r aulom̄as iū nomis ann
kl̄as. vñ d̄ar kl̄e a cālo. q̄ ē uac̄. p̄co n. p̄ceden
ti m̄se ascendebat locū eminentē. m̄ cūitate
z clamabat. q̄lt̄. kalo. i. p̄lies s. q. nundine. p
plies m̄ m̄se seq̄m̄ durarent dies z iō m̄pli m̄io
dū kl̄e. i. dū kl̄e. a kalon q̄ ē bonum. eo qz m̄
p̄mo die cuīz m̄sis solebant ab annis m̄uio

am qdam dona ut p totum mensem sequente bon
om euennz eis. ¶ **N**one dñr añ. still? ds bū
n festum m nonis vñ o? Nonaz tutela do atqz
l dñr none. q. noue. pp statuta renouata. m
singulis mibz quorundam apd romanos. l dñr
none a mundinis. p tot. n. dies. solebant diui
re mundine quot sunt dies none. ¶ **I**dus uo
dñr. q. diodes. diuidunt. n. mses fē m duas p
tes eqles. l qz tunc diuidebant mundine. ¶ **A**b
illis diebz coassumptis. z actōibz iurālibz deno
minant omes alii dies m̄sis. ita q maiori m̄se
s q mag' antecedunt minori s q minuit. ¶ **S**i
uo qratuz qz n dī sō klās. nonas z id?. ad q h
cāio sed's dī a sequoz seqris. vñ sequi debet dies
ille si recte dicit sed's. sz ī bñ dī p die klās. i. pōi
die añ klās. quibz aut m̄sis. hē g. id?. vñ ūt?
Octo tenent p d m̄ses gnāl'r om̄s. Sz quidam
m̄ses plēs hnt nonas. quida pauciores. vñ ūt?
o ar. ma. jul. cc. senas reliqs dato bis duo no
nas. ¶ **A**bito quot hnt dies quibz m̄sis.
si opz ex pdcis. z quot nonas z quot yd? subit
tis nomis z ydibz residui dies erunt kle. ¶ **I**n
quolz ī m̄se sunt duo dies qui dñr egri. ma
li. z egyptiaa. Egri ab estēū. s. n. opprimonē
quorundam. si quis m̄ hūs diebz eg'tarz uix l
minq euadet. orali qz malū erat aliq op'm

nō d' dieb) Eryp
tians

cipe in hys dieb; qd malas eoz stelliones. e-
gyptiaci qz ab egyptiis sunt inuenta. p. 10 pla-
gas notas qm hns breuit hnt uicil
Sanguis rana. culer musce. moriens pecus.
Culo. Grando locuste. nox mors pus orta neas.
Contagint g eis pla mala. ita qm quolz m-
se sic m klio notatur. **Q**uidam z m hns di-
eb; humanu sanguine plurioni sacrificant.
im pphicu ene quis m hns dieb; s' m muna ne
uideat se sacrificare demoni. **O**bsuatores
tu istoz diez mhib; ang. dicens tlas mliu z
dies egyptiacos noblietis. Sz qz uulgo sunt
suspecti. ad illos agnoscendos scit illi usus.
Armis gusse dei. caladys adamare dicit.
Lra memoz glans gelidos lufanta quosai.
Omnine lra aaron plagis qdortia laudat.
Ehie lmkat ei. coeqta gemcta. lifard?
Istoz filiu singl binc deones. p ordm singu-
lis summo mlib; initio sumpto aiamuario.
Si g pui diem alio mliis imenire uoluit q-
putent tot dies apne mliis illi descendendo.
quora e hui pcedentis deois. m alphabeto. zu emi-
nat talis qputatio i e dies egyptiac. qm e tra-
pma seille illius deois m alphabeto. talis ho-
ra illi diei e omniata male. **A**d hnd aut s
diem euitte mliis. qputent tot dies a fine m

sis ascendendo. quoniam est littera prima precedentis decem.
malphubeto. et in terminis talis computatio quatuor
littera precedentis decem per se littera eiusdem decem. talis
hora eiusdem diei est suspecta. h. et per notitiam. q. h. n. a
putet per litteram.

Annorum autem a plures singulorum discretus. a. o.
littera plures coris. qui anni mundi si per se sp
lit nuncupat. **D**ilectus quid anni est quatuor
peris quo quis plures aplete zodiacu pagit. Est an
zodiacus firmamentum cingul. plures una stellis fixis
signorum distinctio. unde saturnus omnium superius signu
feru. 30. annorum spacio pagit. Deumionis sydnus.
temporalis annus. 17. ipm aplet. quous uo tunc
ordine plures annis duobus significum erunt. ex
dus uo omnium plures sol. 364. dieb. et adante zo
diacum perit. **I**nfra solem uenit et qui est lu
tis. ruel. de tempore cu duris illi quid perit
meur et qui in an solis ortum. in post solis sple
desco occasum. qui duo per tempore spacio. mino
ne nunc sole significum duant. hor. n. tum ordi
nem motus incantat ostendit. **L**una uo o
mni nouissima. 71. dieb. et a parte diei per sig
ferum afigit. dea biduo in solis memorata. a
umetoe nunc in firmamento apparz. ult. e regio
ne n. tempore inuicite. et ascendit. En. per se
rum puritas uo nunc. diuidentur caducorum q

medium mēsticiū. vñ claudī. Iunari subiecta
 globo qui septem annis. Ambit zecnis mortu
 ha septu astra. **Q**uod agnus quid amē. Iu
 cūm tempis in quo omīs planete sunt cūm stellis
 spās firmamē. unūsis ad locū qm pma mundi
 origine tenuerūt reitunt. de quo ioseph. sic me
 minit. nlls ad uitam mēdnam. 1. annoz. mēoz
 vmetē uitam opms aliquoz flā puer eoz sēp
 ta q nūc aut ediscē posset n. 600. mēet annis
 in tot. n. annoz circulis magn. oples annis. 12
 plūz nūc exstio fūa. q magnū annū. 14 000. a
 noz fūa distat. vñ uñ. milia t quinq. mē
 d' oplecto annos. ut plato testat magnū quos
 mūcipat annū. Exhūs bis centū mēis mō mē
 lia quinq. pēstē mē noua legis tempa. xpe. re
 rīptū annū pēstē mūdi. 3 600. solis reuo
 lūtes ex eūis de rōe subahantib. omē mēdū.

Quoniam itaq
 mēplex
 sit ann. zecnis
 omib. omīs
 a opotēst duo
 principalitē mē
 tendunt sola
 is zūmari.
 De digniori p

est p[ro]p[ri]um. **E**stq[ue] annus solaris quicunq[ue] te-
 poris n[on] quod sol in quor[um] 8 puncto[rum] zodiaci e[st]
 sitas. **S**ed q[uo]d motus circuli circue[n]s
 totum zodiacu[m] cum p[ro]p[ri]o motu rediens ite[m] ad
 e[st] punctu[m]. Vnde antiquos sol depingi sp[er]
 denotans p[ro]p[ri]am caudam. ut hic. **E**st q[uo]d
 reuolutio annu[m] m[en]s 364 dieb[us] 2 dieb[us] n[on]is
 p[er] rem m[ed]iam s[ed] sensim p[er]ficiat[ur] ut defec[ti]o q[ua]
 tunc ad s[ed] fuitate p[er] diu[er]sitas paruitate. p[er]
 e[st] uenit s[ed] almagesti d[icitu]r. q[uo]d a p[ro]tolomeo
 rep[er]it h[ic] scolis p[ro]p[ri]etate. tunc h[ic] p[ro]p[ri]o obit
 annu[m] s[ed] s[ed] ex e[st] a[nt]e ag[er]it dem[on]strat.
Est q[uo]d solis motus in die uno n[on]ali. 49 mi-
 nutis 8 s[ecundis] 11. t[er]cio[rum] 12. q[ui]nto[rum] 10. q[ui]nto[rum] 28.
 in s[ecundis] 10. h[ic] quippe minutis in s[ecundis]
 ad 6 p[er]ueniat nunc sufficit p[ar]ticio. Q[uo]d
 de motu s[ed] zodiacu[m] tunc i[n] toto tunc i[n] parte
 p[er] ut p[er]petit i[n] s[ecundis] p[er] 6. h[ic] n[on] ex toto. 11.
 un[us] defec[ti]o. Vnde qui scidit endoxum s[ed]atur a
 caris annu[m]. **E**st itaq[ue] annu[m] solaris q[ua]
 tas. si p[er] 11 diu[er]sitas. exhibet m[od]is solaris 30 die-
 bu[m] 21 horar[um] 2. 19 minutis 236. s[ecundis].
Est autem annu[m] ab i[n]uonate. annu[m] nege-
 tabiliu[m] q[ua]ntu[m] m[od]is i[n]uonate. n[on]ali p[er]ficiat[ur]
 p[er] abanq[ue] est annu[m] 2 eo is p[er] p[ro]p[ri]am reuolu-
 tionem temp[or]is. **E**st aut[em] q[uo]d s[ed] diu[er]sitas diu[er]sa

sunt anni p̄ncipia. summa n. pompei annū
 suū incepit a solsticio hyemali. quā ad nos
 incepit solascende. vñ o. bruma noui p̄ma
 uetis q̄ nouissima solis. p̄ncipiū caput p̄he
 b. 7 annū idē. **¶** Romul' uo annū incepit
 a martio. uñ equinoctiū uiale q̄ tunc oīa ui
 uent. 7 florent. **¶** Scdm uo theologiam uo
 annū a martio digne m̄chari uñ. cum m̄und'
 fcs sit. 14. kl̄as aprilis. s̄ p̄cepto dñi ero. xii.
 de martio dicentis. m̄ns iste p̄m' erit m̄m
 sibi annū. vñ vñ. oīa cum uiuant. tunc ē no
 ua tempis etas. sic annū p̄ u. m̄cipiend' erit.
¶ Iubet aut̄ m̄cipiunt annū a solsticio estu
 uali. quā eoz opinio ē solem fuisse fcm̄ m̄le
 one. **¶** Quidam aut̄ annū m̄cipiunt a sep
 tembru. uñ equinoctiū aut̄p̄uale. q̄ ad m̄m
 di. p̄ illud. gen. p̄tulit tñ h̄m̄ uiuentē. 7
 facientē fructū. uñ gen' suū. s̄ aut̄m̄p̄n'
 ē q̄ fructuosum. vñ i uolunt annū m̄cipē ē
 a fructib' suis annū uetem spoliari. **¶** Istoz
 aut̄ p̄ncipia m̄m̄m̄. m̄ aliquib' nā clauēs tior
 7 aureū m̄m̄ z h̄m̄ d̄m̄cālē. m̄cipiunt a ianu
 ario. **¶** Concurrentes quid 7 regulares so
 lares. a martio. a septēb' uo ep̄ctas 7 r̄res lu
 nares. 7 s̄ quosdam embolismos. vñ vñ. **¶**
¶ Ante m̄ iano. n̄is clauēs q̄ notant. **¶** L̄m̄

sic dñi nonat & bissextus cand. curs occu-
rentem renouat septemb cand epactam. Si
quid in anno. 47. septimane. 7m dies & q̄ta
fere munt dies. p̄no in p̄dis munt. Dies iste
residuis uariat septimanas. & cā q̄ festa s̄o
rū & lū dñical singulis annis uariat. & q̄ klū
in. a. tiat. q̄ adm ab. a. incipit. & origo x̄itē
tium. s̄ cū nullus dies sit ex septimana. Dies n̄
te pars erit septis septimane. & sic anni m̄ti
um. vñ p̄ septimanas ap̄utando m̄tēḡs in tot
dieb; sit anni antap̄tio. q̄tus & ḡturrens. sic
ḡ ann̄ aich solaris. n̄tū. 43. ḡtūco eldoma
das. **Q**uod autē festa s̄o p̄ m̄tūm uarian
tur sic p̄. si festum aliq̄ in h̄ anno fuit in die
dñico. in anno idē erit in die lune. & si bissex
tū fuit in die martis. **E**cce ead̄ uariatio
p̄ singlōz m̄tū klās. vñ ad h̄nd̄ ḡualit̄. & am
ficiōse quota flā quib; m̄tis incipiat inuenta
sunt duo m̄ti. ḡturrens. & r̄is solaris

Est autē ḡturrens m̄tis septanariū n̄ exce
dens. p̄ueniens ex s̄ h̄ndama anni di
uili p̄ septimanas. m̄tis dico large. ut unitas
m̄tis app̄let. q̄m q̄z unitas ē ḡturrens. n̄ ex
cedens. A. dico. q̄ ḡturrens. A. n̄ t̄l̄to. s̄ p̄nt
allem. cū. n̄. septem sint ferie t̄m in septima
na. & ḡturrens cū r̄i h̄nt ostendē p̄mam flām

tūlis. ne ut illoꝝ. Accedat septenariū. pueniet
ex hūilitate zc. dico quū ille dies qui relinquit
tur iſte ſeptimanas in anno eſt cū gurrentis.

Primus g' annus celi solaris unitate habet per xante
te. Sed s' bmaruū. t'ans t'naruū. q'cus quinaruū. u
no die si addito ff bisseptuū. quinq' senaruū. Sex
septenariū. Septim' unitate. octau' t'naruū ff bis
septuū. zed m' q'putand' ē donec pueniat. ad. 70
uocemū octauū annū. u' septenarius ē xurres
zē ann' bisseptilis. postea uo p'eat' redibit id statū
m' fōit' xurrescū. vū z s'ncū. 78. annoz. d' a
ctus xurrescū. p' hos aut' inf' stat'. quis n'is sit
xurrescū m' quoz anno celi. Qm' si am martis. f.
lūa sig'bit. illi' m' nūo xurrescū s'cio anno. vū n.
quota flā sig'bit. p' p'mā f. rū martio talis ē xur
rescū anni. V' sic. Sex h'ō. a. b. quinq' tenet. c. uū. z d.
tres h'ō. q' duos. f. uū. c. quoz septē. **Q**uociens
n. ē. a lūa d'm'al. senarius ē xurrescū. b. quinar
z sic demceps. d' aut' xurrescū. a. q' ē simil' 7 aure
qm' siml' currit cum r'ri. ad ostend' quota feria
p'm' n'is quibz incipit.

Regularis solaris et annis septena-
rui non excedens. qui adductus currenti fias
mensui indicat. mens dico large uotus. non excedens
septenarium. uotus sic in distincta currentis
et istud mbyz. qui adiunctus et. ostendit tam offm

currentis q̄regularis. **¶** Et aut̄ anno 7 sp̄
leho quibz m̄sis tot p̄ri a quota fiā incepto. 7
in p̄ncipio mundi. quind̄ aut̄ fcs. 14. kl̄as apl̄.
vñ ibi sol̄ notari p̄m̄ dies scli 7 sol̄ in ariete.
vñ vñus p̄ncipiu mundi renouat. **¶** Et cia mar
tis. q̄stat quid̄ q̄ p̄m̄ dies scli fuit dies dñic̄.
illa ḡ. 6. fuit dñal̄ hñ. supposito itaq̄ p̄ totum
annu sequit̄. q̄. 6. sit hñ dñic̄. p̄ qua fiā m̄
tes m̄tipum̄ 7 sic p̄ q̄ns p̄m̄ regularis. hñ a
martis. 4 p̄ri. tamq̄ hñ illz om̄s dies suos i
teglit̄. p̄ris marti puenit ex m̄io. 4. diez re
manentiū ult̄ sumam diez anni. m̄o singl̄os
m̄ses. p̄. 3. sc̄am. **¶** Abito ḡ unico r̄ri. f.
martis sic p̄ artem f̄ori p̄ sumo om̄s alioz m̄
sum r̄res. m̄io diez marti iunge eis r̄rem.
7 ab illis sim̄l̄ motis sub̄ th̄o septenarius q̄
ciens p̄tio. 7 relinq̄tur unitas q̄ ē r̄ris apl̄is.
7 sim̄l̄ aḡnd̄ ē de om̄ibz ceteris m̄ibz. hñ p̄nota
to q̄ si m̄obl̄ fuit residuum septenarius erit
regularis m̄sis subseqūtis. **¶** Per hos aut̄ u
sus si l̄alre possint hñ om̄ium m̄su r̄res. q̄
Quin. no mar. iii. fe. rex. a. uil. altem. sep. de q̄.
septem. Oc. duo. ma. ja q̄ tres hñ anḡ duo bis
regulares.

Habitas igit̄ currente. 7 regulari iungam̄
sim̄l̄. 7 si ex illor̄ quincte resultat septe

25 29
narus v minor mis. a tali fia incipit mis e
rem amq. fisti. Si maior reice. A. 2 quot erit
mis residuus a tali fia. incipit mis au' rris
sumebis. vñ ius. Dant fia mris. xurrens
rris. pl' cura sit. A. reliquū cape. reice. A. **D**
aut rris. q' rris cum xurrente p'mā fia m
le ostendit. 7 di solaris ad dām rris lunaris.

Ex aut horaz

S diem bissextile integritū. mis restat allig
natio. **E**st g' bissextus. in febr. q'to anno

acti solaris. ut cur su solis tpo adeq'tur unū di
ei m'positioe. **S**uno n. in anno solari. 364.

dies. 7 sex horaz se integritas p' ut in p'dis mani
festat. qm tū q'fisionis vitande q'plere suppo
nunt. **Q**uā g' difficile eet cu' anno his.

6. horas continuare. ita q' n' unq' in diem redac
te alibi ponent. Nam si h' si ann' p'cedens in

apit a mane. sed a m' die. ita a uel p' q'tus a
media nocte incipit. q' p'ursum ē. q' 6. h're

ex'scences in p'mo anno. 7. 6. in 2o. 7. 6. in 3o.

refluentur. ad. 6. horas q'ta ann. vñ sit in q'to
anno dies un' ex q't. 6. horas colliger. **I**ste g'

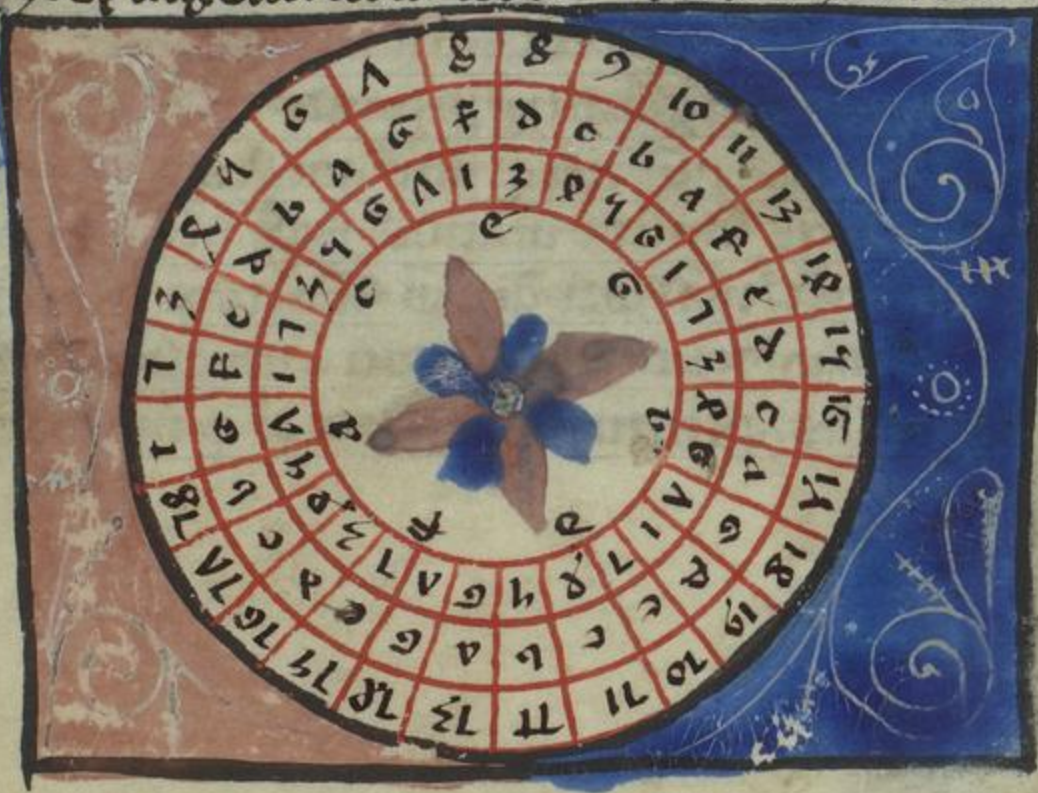
dies p'cularis ita collectus m'ponat. in febr.
qm in sui b'rem' ē. 7 f' rōes p'dis ultimis.

Et qm qū ē ann' bissextilis in eccl'is. cathedra
lib' legentes in martilogio bis p'annu'ant. sex

to klas. martii. duos dies ponentes sic and lit
 tam bisextus dicitur. **¶** Duo & cum se eandem litteram
 .f. .9. putentur in sequenti die & celebrari festum be-
 athie apli. vñ iñsus. bisextum sexte martis
 temerere kē. postiore die celebrant festum marthe.
¶ Quod uero quoniam die mēsciliter bisextus. b. e. se-
 narras. n. e. p. r. u. s. n. u. s. p. f. e. s. .i. l. l. e. d. i. e. s. e. .q. .p.
 fectio anni. vñ imponit dies annuo annuo denota-
 to. p. f. e. c. t. i. o. .i. n. .i. n. .i. l. t. i. m. o. .n. e. f. e. s. t. i. u. m. .e. i. m. o. b. i. l. i. t. a.
 retur. **¶** Quis autem p. f. e. s. a. u. t. p. a. r. t. e. s. a. l. i. q. u. o. t. e.
 multiplicat. .i. s. i. m. i. l. a. g. g. a. t. e. i. p. s. u. m. n. u. m. p. a. r. t. e. s.
 ficunt. .i. h. u. i. o. r. e. d. i. a. p. o. t. q. u. i. n. f. e. l. i. c. i. t. .i. n. .i. p. o. n. i. t. .c. u.
 dies eius in sedo nūo p. f. e. c. t. i. o. n. i. s. t. a. n. t. **¶** Itē
 autem annus bisextilis sit neone sic scit. .i. s. i. s. a. n. n. o. r.
 dñi a natiuitate ei. m. c. e. p. t. o. r. .p. .x. d. i. u. d. i. c. i. t. .i. n.
 n. f. u. i. t. r. e. s. i. d. u. i. p. l. e. n. s. a. n. n. u. s. b. i. s. e. x. t. i. l. i. s. .i. n. r. e. s. i. d. u.
 i. n. n. f. u. i. t. n. e. b. i. s. e. x. t. i. l. i. s. .i. n. i. l. l. u. d. r. e. s. i. d. u. i. .i. n. s. i. t. o. m. i.
 t. i. s. .i. n. b. i. m. a. r. i. .i. n. t. r. i. a. r. i. a. n. n. u. o. o. s. t. e. n. d. i. t. p. o. s. t. b. i. s.
 s. e. x. t. i. l. e. .v. n. i. t. .i. n. o. b. i. s. e. x. t. i. l. e. r. i. t. o. p. t. e. s. p. .x. .e.
 quas. annos p. t. e. r. i. c. u. m. p. o. t. i. s. dñi. **¶** Notand
 ē q. n. b. i. s. e. x. t. i. l. i. s. o. b. s. u. a. r. e. t. .i. n. .i. .x. .x. .a. n. n. o. s. q. u. i.
 g. e. t. n. a. t. a. l. e. dñi celebrari in tam longis dieb. a.
 c. u. t. n. u. n. c. c. e. l. e. b. r. a. t. a. n. n. u. m. i. n. c. i. a. t. i. o. dñi. q. s. i. c. p. .i.
 t. o. t. .i. n. .a. n. n. u. s. c. u. m. q. u. i. n. t. u. s. s. i. t. b. i. s. e. x. t. i. l. i. s. q. u. i. n. g. i. t.
 e. x. d. i. e. b. b. i. s. e. x. t. i. l. i. b. .91. d. i. e. s. .q. u. i. n. u. s. e. q. u. a. r. t. a.
 p. s. .x. .x. d. i. e. r. .i. n. .i. .x.1. d. i. e. i. .i. n. i. t. t. r. e. s. m. e. s. s. i. t.

quatuor pars anni. q si eet sub teta. qtinget ptem
inueniens v forte per. s. q. natale dñi cele
braet. in tam longis dieb. hanc nunc celebra
ret festum iohis hupre. q sic pz qñdanti. si du
plent. 36.8. anni. **sequitur de ciclo solari. ooo.**

Uid quid sit xurrens. quid bissextus sequit
de ciclo solari. qui e qñ effes illoz. **E**st
g adus solaris reuolutio tempis in qñdant
oms uariates qñiunt in anno solari pcurren
tem. 7 bissextum 7 opletur ille adus. qñ ult sep
tinas intege n'e residuu. de dieb. exscenab.
ult annu elidmatat qui linto ca qñiuntentum
nec de. 6. hous exscenab. singlis annis ult dies
anni. ex quib. puenio bissextus. istud spaciū e
18. annoz qñ in tanto tempe 7 plentur oms
iste uariates. 7 qñ festum p qñ festum uari
atur. 7 bissextus in qñ flā. qtingit. rita in toto
ciclo. ex dieb. bissextib. integtur septimana. sic
pz depingentia adu solarē. 7 tabulā qñiuntentū

Cum aut sit circulus. et in circulo in circulo
stingatur uirginis principium assignare. non est mi-
randum si circulus solaris. per duos duos hunc prin-
cipia. **D**ilectio autem circuli solaris. per uirtutem et u-
tilitatis dilectionem. et fidem. in ecclesia habet hunc uisum
fons est dans his agro. fundit cibum autem edite. angelus
et electus hos. aut gens. ede cibum. glans. **I**storum
usum singule filie. singulis annis circuli solaris
per ordinem desumunt. per. per. per. per. et ita deinceps
Prima igitur utilitas horum usum est ut sciatur luna
dum cal. erit per totum annum non bissextilis fuit. si
autem sit bissextilis luna illa erit dum cal. per. 10. menses.
sumpto initio a martio. et luna quod signat ex fine luna
dum calis per annuum et febr. usque ad locum bissex-
tilis. **S**ecunda utilitas est quod huius luna dum calis statim
per hunc usum habet quatuordecim. f. e. d. c. b. a. g. quatuor-
decim posuit. **Q**uociens. f. e. luna dum calis
unitas est quatuordecim. quociens est binarius et ita de al-
ius per ordinem. obliuio huius posuit in uisum. **T**er-
cia utilitas est ut sciat ut sit annus bissextilis uel
ne. summas igitur. 7 g. anni computando in. a. digitum
duarum manuum ita quod primus annus circuli sit in ma-
dix indicis sinistre manus. sed in uirtute
prima. et in uirtute. quod in uirtute indicis.
quod in uirtute maioris digiti. et ita ascendendo do-
neo circulus compleatur. **D**ico igitur quod in. a. sum-

mutabilis sunt. A. anni bissextiles. Iaridialy
uō p̄mū anni post bissextum. ziti deinceps.

Item scis p̄ tale abecedariū. retrogred. G. F.
C. D. E. B. A. quociens. n. m. sup̄dis iūly. falsibz
aliq̄ l̄m̄ istius abecedariū. tūmō ē annus bissex
alis. z l̄m̄ p̄tūliti erit dñicilis. p. 10. m̄ses. l̄m̄
itaq̄ bissextiles. m. A. annus bissextilibz ex quibz
m̄ toto ciclo una colligit septimana. p̄p̄mas l̄m̄
dñm̄ h̄m̄ m̄ h̄ iūly. Constantis est gentioz bona
donans falsis auctor. **C**iclus uō solaris p̄ dñm̄
m̄sum tūncipio ab eo anno q̄ z nos z gland. q̄
stium p̄ncipium. q̄ a duodecimo illi. i. f. ē l̄m̄
dñicil. z unitas ē p̄artens q̄ad m̄ p̄mo anno. z
ē am̄ bissextal. cur quid dñicil h̄m̄ iūly. reti
netur. Fallit eua dolo. ab ad gaudia finit. z
ann l̄m̄ ad huc ḡm̄m̄ eua dolo. Cristus bel
la gerit finit eo duce belli. Ad ḡm̄m̄ fit dur.
cuncta beant aue. **E**adem z ars q̄ m̄ l̄m̄
h̄m̄ h̄m̄ p̄ dñm̄. ibi p̄ l̄m̄. z h̄m̄ m̄m̄ a l̄m̄
tate iudicē p̄m̄ bissextile discurrendo p̄ l̄m̄
tates. m̄m̄m̄as digitoz. ut p̄us. z p̄m̄ l̄m̄ dñm̄
dñicilis erit ut p̄us. **I**tem aut̄ artificio sci
re p̄ l̄m̄. m̄ quoto anno celi solaris. quo ad ordi
natōm̄ eius n̄alem z l̄m̄m̄ ecce l̄m̄ m̄ l̄m̄
anno celi am̄ dñm̄ addit. 70 vñ iūly. Nam ingu
p̄mo x̄p̄e natus fuit anno. 7 tota l̄m̄. p. 19. di

uide. fca g' dice aut aliquid erit residuū ad an
nū. sin' ē residuum sum' multimo anno celi.
Si aliquid sic residuum ostend; nob' in quoto a
no celi sum'. s; si in quoto anno celi sum' p'dio
nūm scire uoluif. annis dñi addant. 9. Nam so
lus decim' xpo nato fuit annus. 2 totum dunde p
18. 2 p'cedit q'stium. s; errant sic sic in aclo so
lari. p' n' p'p'ientia. vñ i'f'us. Errans in aclo f'it
ut d'poni' alius *de diuisione anni i. iiii. partes*

Cum autē g'ual' t'p'is p'mutatio p'pue a sole
fiat cui' p'p'm'atio calefacit. mora uō uia
mitat' de h'cat. remotio uō in'frigidat. s; mora
remotis humectat. s; p'p'p'm'atōm. elongō
ne. i' mediocrem quo ad nos q'stentiā. iiii.
distinguit' anni q'ā. c. v. estas. autūpn'. 2
h'ems. ē. n. t'p'is anni in q'ā. 8. q'd'at' zodia
a puncto solsticiali i' equinoctiali in'cl'ata sol
p'g'tio. *¶* **E**ter autē d'ia uireo uires q'm' tō
om'ia uirent' 2 florent. *¶* **E**stas ab estu. i. fluo
re. *¶* **A**utūpnus d'ia bonoz anni augmēta
tione. i' ab autūnos quondā g'co ē equipollēs
is apud nos sonat q' morbid' i' tempestuosū. ē
n. t'p'is frigid' 2 siccū. *¶* **H**emps d'ia ab em
p' ē diuiduū. vulg' u. diuidit' annū in h'eme
2 estatem large appellans h'eme anni medie
tate. *¶* **H**stoz quid. 8. anni temp'um. q'liatib; 8.

21.
42

capras nri. **S**olstitium uo estiuale e circa pu
 apium canari. in medio uirui. sol n. tunc man
 me accedit in mo hitabili. **C**um aut sol re
 cedens a p laro an porm. uenit ad lacum utiqz
 solstiaoz faciet equinoctium circa mediu martu
 .f. in pncipio arietis. 2 qm gtingit mne. dē equi
 noctu uinale. sol uo discedens a canaro insus ap
 tozum. ueniet ad lacum mediu int utiqz. 2 tē
 ē equinoctiu. circa mediu martu. 2 q gtingit i
 autumpno. dē equinoctiu autumpnale c. f. in
 medio septembis et mētam solis in libm. **D**e
 amctis quida dieb solstiaoz. 2 equinoctioz dubi
 tum ē apud moduos. Dixerunt. n. uetres q sol in
 to nouu signu. 14. kl. mēis ch. vā iūsus. sp qnde
 ms ponunt signa klis. 2 octauo de post dixerunt
 ēē solstiaū l' equinoctiu vā pz. q cum sol inaret
 ap porm. 14. kl. ianuariū. 2 octauo die post dē ēē
 solstium hiemale. in die natal dñi. f. 8. kl.
 ianuariū. Si l' cum sol inaret canarium. 14. kl.
 iulij erit solstiaū estiuale. in die natiuitatis
 bi iohis. f. l' ē de equinoctiis. qm cū sol inat ari
 etē. 14. kl. apl. erit equinoctiu uinale. v' notat
 annuatio dñi. f. 9. kl. apalis. cum sol in m
 tēt libm. 14. kl. octobris erit equinoctiu autūp
 nale. in die exptionis bi iohis baptē. f. 9. kl.
 octobris. **S**z q solstium hiemale fuit in di

et tempus natiuitatis domini ante et post ortum.
estuale uero ante natiuitatem ei' ortum b' iohis bapt.
ostendi uir p' h' q' cursu solis plus tempus. q' de
bet attribui. Vnde retrocedimus solsticia et equi
noctia. Quid n. ad uirtutis sensibilitatem sol mo
riat' in quolibet signo. p' 30. dies. 7. 10. horas. 7. 19.
minuta. 7. 36. s'c. 20. h' minuta q' p'leat. 7. medie
tas h'ore uir' supponatur. put' in p'dis sensibili
exp'it' uir'. 140. pars unius h'ore. 7. 2. s'c. in
o' signo si flua q' putant'. 7. 17. s'c. signa er' b'
duodecies. 7. 2. s'c. ex quib' minimum redactis
pars h'ore. 17. efficit'. Sic q' in annis. 17. hora una
integ' b'it'. Vnde cum dies ex' n'alis ex. 19. h'oris q' s'c.
in duodecies. 7. 2. annis. h' e' 188. annis. dies
un' si flue repies' n'at'. **¶** Cum g' cum dies
in die decimo solsticium hyemale p' natiuita
tem die natiuitatis q' putato. estuale uo b'
iohis bapt'. q' d'ic'is lucescit ioh' 7. 2. n' q'
uis p'des ab annis d'ni s'c' h' p'oit. relinq'itur q'
tempe natiuitatis d'ni 7. b' bapt' in sexto die
a' p'cessio solsticij. 7. sic n' e' in decimo. p' 2
7. annuntiat' d'ni 7. p'ceptis b' iohis bapt'. de
equinoctijs inuenit'. Vnde b'us. Solsticiu' deci
mo xpm' p'it atq' iohem. **¶** Annua sit m'aris.
noxeq' diem q' iohis. **¶** Solsticioz aut' requi
noctioz retrocessionis error' n'lio ordini restitui

ero. saltim in die huius in hora mutabitur. Et in p-
 tremo illius temporis anno. s. 188. annorum. in fine
 febr. dies unus subripas v. decemus diei bis-
 sexti p-emptat appo. qui ex die annorum dñi p-
 min p-tem. cum nichil remansit recipiet. **¶**
 Et ad lunc p-matom p- p-lima scloz spacia eid-
 in die stabili sub t-cto. vñ. et hic ex h- diei sub-
 tracte. annus decurtatōis sñi ex t- p- c-ctōis 10-
 auditate nihilōis appellari mer. **¶** **I**ota
 d- et q- in quolib. un. tempm annu ē q- dam ieiuni-
 um tūm diez. ieiunam. n. in uē ut sñ tunc
 omia uirent et florent. ita in nob uireant uir-
 tutum opa. ut ut in nob tēpet humor ille q-
 assilat estati. s. cola q- ē calida et sicca. **¶** Ieiuna-
 m. sñ in autumno ut in nob pueniat fruc-
 tus bonoz opum. et ut in nob tēpet humor ille
 qui assilat autumno. s. melancolia q- ē frigi-
 da et sicca. **¶** Ieiunam. et in hyeme. ut sicut tūc
 defluunt folia ab arborib. et moriunt h- p-ue-
 ita in nobis moriantur uicia. et si fluitat et deflu-
 ant a nob. ut ut in nob tēpet humor ille qui as-
 silatur hyemi. q- ē frigidus et humidus. **¶** **¶** Quib.
 aut dieb. et qñ h- ieiunia celebrari hñt scñ p- hos
 uisus. Vult hñ lucia. canes karissima die. vo-
 ste in angaria qñ sequis feria. **¶** **¶** Quinuo q-
 rum dñi aploz in gile ex p-mitua ecce m-stitue.

ex

ieiunium obliant. ad illorum retinenda sunt ista
 iit. petrus. andreas. paulus cum symone iudas
 ut ieiunemus. nos ammonem. adque mattheus. Saltem
 ieiunes solis lux si tenet ipse. **I**n iugilia et
 omnium aliorum et sollempnis. parte consuetudo obuia
 iit dominus per ieiunare confirmant. per quod in iugilia
 beati iohannis. apostoli. die sua natiuitatis saluatoris et
 iugilia philippi et iacobi. et per die pasche. cum
 tunc sit tempus ieiuniorum et leticie. **S**unt et per
 et per die. 6. festa in anno canonizata. in quorum
 iugliis ecclesia ieiunare consuevit. quod in his patet
 iugliis. stat. dominus pentheque et iohannis. lau. sumptio
 sed. istorum iugilia ieiunes luce et martii. **Q**uod
 uero aduentus domini per dominicam hanc dominicam. in an
 no solari uariatur. ad hunc etiam die aduentus
 sciatur ista iit. andree festo iugliorum ordine quod
 ius. aduentus domini feria prima colitur. Si autem
 luce domini celebratur ibidem. **E**cce itaque de
 cursu solis et iugliis seire sufficiunt oportet.

in ex motu lune. quod ad motu so
 lis plures ecclesia et sequitur utilita
 tes de eius motibus et iugliis
 receptis et utilitatibus ex his
 et sequitur quod sensibili et per
 existimo esse expediendum. ut a

muta. 38. fa. 48. teta. 38. qta. 34. qta. 28.
 teta. **G**radus quid 360. pars circuli. 60. ps
 60. minutu. 60. ps. minuta. 60. m. 2 sic deinceps.

Si ita; motus iste quo m. se. quo m. sinus paraly
 a toto zodiaco. m. 6. redacto quociens potit sub
 fluo. exibo m. is p. g. t. o. r. 12. diez. 7. 1. horaz.
 et. 83. minutoz. frequis uniuersoz. usus cum m. m. i. 1. hor. 12. 3. 15. 4. et. 24. 1.
 m. u. defuit. 8. o. v. l. l. e. h. o. r. e. o. p. l. e. t. e. s. u. p. p. o. n. i. t. v. n. 8. e. i. t. m. o. r. a. m. o. t. u. l. u. e. s. u. b. q. l.
 m. is p. g. t. o. r. s. ex. 1. 1. dieb. h. a. c. q. s. t. a. b. i. t. o. s. u. p. p. o. e. s. i. g. n. e. r. 2. d. i. e. z. 6. h. o. r. a. z.
 7. 8. h. o. r. i. s. v. n. u. s. u. s. p. a. u. r. r. o. a. d. i. u. u. i. u. g. u. n. t. a. l. u. e. t. 39. m. i. t. o. r.
 na dieb. septenis q. sum. bis. 8. m. i. s. h. o. r. i. s. v. b.
 Luna quid ann. p. s. i. t. o. n. a. d. i. b. d. i. e. s. a. p. u. t. a. t. o. r. s. e. i.
 a. s. o. l. i. s. a. c. c. i. s. u. m. o. r. e. d. z. n. o. b. e. s. t. i. o. d. i. e. m. s. o. l. i. s. d. i. s. e.
 n. e. u. t. i. b. **S**ed uo m. is t. a. p. p. a. r. i. t. o. r. s. q. s. t. a. n. s. ex
 18. dieb. p. 8. e. l. d. o. m. a. d. i. s. m. u. l. g. a. r. i. o. d. i. s. t. r. i. b. u. t. i. s.
 q. z. p. m. a. t. a. p. n. a. p. i. o. a. p. p. a. r. i. t. o. r. s. l. u. m. e. u. s. q. z. m. d. i. e.
 s. e. p. t. i. m. u. i. t. a. d. e. i. n. c. e. p. s. v. n. 8. e. l. d. o. m. a. d. i. a. m. 18.
 d. i. e. t. i. m. u. a. t. h. o. r. e. n. o. b. u. s. t. e. s. d. u. m. l. u. n. a. s. u. b. r. a.
 d. u. s. s. o. l. a. r. i. b. m. o. r. a. t. n. o. n. a. p. p. u. t. a. n. t. c. u. i. m. u. t. a.
 t. i. o. n. i. s. d. u. i. s. i. t. a. t. e. q. u. o. a. d. n. o. s. c. o. r. p. u. m. f. l. u. i. d. o. z. s. i. c.
 m. e. d. u. l. l. a. z. z. c. e. b. r. o. z. n. a. t. u. r. a. z. p. a. p. u. e. m. o. t. u. m. a.
 r. i. s. m. u. t. a. t. u. r. h. o. r. e. n. o. b. u. s. t. e. s. d. u. m. l. u. n. a. s. u. b. r. a.
 d. u. s. s. o. l. a. r. i. b. v. n. u. s. u. s. E. l. d. o. m. a. d. i. p. m. a. q. s. t. i. n. g. i.
 t. u. r. e. q. u. o. r. i. s. u. n. d. i. E. s. t. u. a. t. u. n. d. i. m. a. r. i. s. t. a. m. q.
 f. l. u. o. r. e. s. e. d. i. t. e. c. i. a. c. o. g. i. t. a. q. s. m. u. t. u. i. u. e. l. u. d. i. g. n. e. r. e.
 d. u. c. t. o. v. l. t. i. m. a. f. i. n. d. i. t. e. a. s. e. x. a. e. r. e. l. i. t. o. r. e. t. o. t. o. z.

1. hor. 12. 3. 15. 4. et. 24. 1.
 8. e. i. t. m. o. r. a. m. o. t. u. l. u. e. s. u. b. q. l.
 s. i. g. n. e. r. 2. d. i. e. z. 6. h. o. r. a. z.
 et. 39. m. i. t. o. r.

v. b.

v. b.

lucamus. Luna sine uicibus tunc tunc qz m-
cet. Cum n. luna medianu tenat in auctu. sui
punctu oppos. in angulo tre mare plenu e. cu
uo in oriente l'occidente. tenat orizonte oplete
rectu. **S**ed in medicos quid mens iste suppo-
nit. 7 6. dies. 7 dimid. galieno p'ente in libro
de est 7 cretias dieb. vñ mens medianal. in uoqz
istoz mens medio equis q'istens efficit. s. 7A. di-
ez. duabz horis exceptis. 7 in. 8. p'at septimana
diuidendo. p'mutias. **Q**uarto uo mens e
spacium q'is quo luna accensa. a sole p'aguetu
luna sum. rediens ad punctu. n. accensa fuit
si ibi solem n. arueniat. qz sol in eum se f'assit
p'um signu q'attinget sole spacio duoz diez
et. 8. horaz. 88. minutoz inu. hore. 3. sedoz et. 20.
f'ioz. 7 rem erit in q'incte cu sole. Deinde uio
runt p'cedens nasci ac renouari d. vñ mens d-
te g'inet. 7 9. dies. 7 dimid. 6 minutoz f'actibz
fio p' p'alphugania alstuganu in p' d'za. 7 p'tolo
meum in d'oe. 8. almagesti 7 ex motibz solis 7 lu-
ne durus. **S**i n. supponas sol luna in eo
de puncto. 7 sumat mot' utulz in q'z memo-
rito. inueniat sol p'fussit eurtio signu unu. 7
luna totu zodiacum 7 eurtio unu signu erunt 8
in q'incte totu. vñ iste appellat mens g'ectio-
nis. Cui. 8. a p'his distingunt etates. qz p'ma

calidam & humidam. secundum calidam & siccam.
 etiam frigidam & siccam. quoniam frigidam & humidam.
 et asserunt. Nos per quodamque lunationem naturaliter.
 19. diebus. et dicitur. cum predictis minutis fractionibus.
Sed cum eccum non menses nec annos secundum dies et
 completum computet. si omittis minutis ad embol-
 isationem restantem fuit. dimidit unum lunationis
 addidit die alius lunationis. computans unam
 lunationem. 30. diebus aliam. 19. lunationem parum diebus.
 attribuit nisi impari. et est. unum vel. impar lu-
 nationum. par fiet in impari mense. **S**i autem qua-
 tur quod sit. sciendum quod si prima mensis a principio mense
 mensis in impari loco positus sit fuit plerumque diebus
 et exegit ut nisi in primo diebus maior maior ad-
 tribuat lunationem. unum sic adolevit ut. **L**una-
 tio totum die sit illius mensis. in quo terminatur. unum vel.
 In quo completur nisi lunationem des. **S**i autem duobus lu-
 nationibus terminetur in eodem mense alia illarum erit uter-
 ris. si embolus mal. id est fiet mediante embolus
 mo. **Q**ualiter autem bissextus impediatur alia
 rationem sic per. regula est quod si in anno. bissextus. lu-
 nationem febr. erit. 30. diebus. in aliis. 19. diebus. et hoc
 unum diem excedente per bissextum. unum in anno bis-
 tres lunationem erunt quatuor. 30. diebus. si ianuarii
 febr. et martii. **Q**uod si quociens lunationem
 martii incipit ante locum bissexti. et sit annus bis-

hoc tamen ipse quoniam per bissextum. quoniam
 per bissextum ac sale luc. et cum una
 luna si eccum computa sit. 30. die-
 bus. 29.

luna

annis

seculis uidebitur duplex inueniens gtinge.
 s. q. lunatio marci sit. 31. diei q. e. in auditu z
 lunatio febr. 79. diez tm q. e. q. reglam. **A**d
 hanc soluend nota q. iulius marci debet p
 nunciari pma in tali casu lunatio febr. p. m.
 ciabz. 30. ita mis deligis p. m. t. m. lunatio.
 marci intelligat p. m. in loco sequa. h. i. notat
 tur in quibz d. klis p. q. d. n. m. ex septum a
 tio nonaz febr. usq. ad locum bissexti. ita q. 19.
 ponant ex. q. p. die nonas. 8. q. nonas. z sic descen
 tendo usq. ad locum bissexti. Illud id notat simili
 quibz d. m. eis obliq. p. f. eis ab eis de locis usq.
 ad bissexti. **A**d hanc autem etate lune
 singulis annis h. e. q. accensionis eius a sole.
 p. m. m. elum. tabule a romanis. De m. caldei i
 uenunt aureum n. m. z romanis m. s. uat. Ro
 man. uo n. m. p. ei. facilitate. z ualitate. m.
 klis suis auris h. is s. p. serunt. v. n. ad huc au
 re. m. is appellat. **I**n p. q. anno celi deceno
 uenat. p. totum klis p. m. atos p. m. tate notan
 tur. m. sed p. b. maru. z sic deinceps. t. n. s. ens q.
 a decembru in ianuatu. t. n. s. ibi ab unitate m. bi
 nariu. p. n. endo b. maru. sub. e. i. ram. p. die idia
 nuatu. s. i. b. uariabz. o. d. m. c. etis annis. **P**o
 natu. g. m. p. die ianuatu. t. n. at. v. n. p. q. iste
 circulus g. t. u. eat. 19. annos in n. uis p. d. is m. q. i

luc

un e. m. ad i. p. t. eat
 19. anos it. n. uos
 p. d. os. 19. e. m. q. i

mus erit 19.

mus erit. 19^l. qm ita gtingit m. 3. anno istius a
 eli q m pmo die ianuarii. sp luna fuit pma. h
 alr m gtingit. **A**b isto ita nio fozit m
 sequens p additōm. 8. ita tū. q si exēsat maior
 nūis q. 19^l. relectis. 19. residuū sumas h quide sit
 qm pmatōm cui h anni sequit nūmediate pma
 tio anni octauū post. 7 si aliquid rema^t in loco pri
 mo scribz. Si uo nichil. m^o punctus uacuis re
 linqur. **I**n aureo uo nūo fē p totum klui
 mior nūis mūmediate sequit maiorē. l ma
 ior miorē mediate.

Iuener hac arte nūis format aperte
 pma dies annū iam. qm uia dī ann
 Enarum retinet. ne postus ordo uacille
 Per pcedentē nūm dano octo sequite
 Si decimū nouum supabis sic nūand
 Colle decē pī qz nouē reliquū retinend
 Maiori nūio debet tūis ord
 Si mior allequit maior gtinguatu
 p loca bissen a. n ē h regula firma.
 Tres februi qto nonaz gtinguato
 Quatuor apponas sub aplis p die uona
 Totū nūis latitū u nonas qtuor apat
 Augusti capite tres debet gtinguar
 Quatuor octobris latatq m pone kl
 In qtis uoms duodenū demq mēst.

Linea quidecim tenz una simul qz sed
Excep sex mses nihū pūs atqz sequat
Hus qmuis clatū indenis fima p m qd
Octo nūmoz nūs sequit nec gmmat
Tali quippe modo describitur aure ord
Istū tū hō instantiam m. 17. locis. m. klio. ita
q m. 6. locis nū pncipia a. 6. msum pur nūo
fig. uo. so. qto. 2c. **R**eliq. 6. instantie s
nū fines. 6. msum gmmie sup toz. hūo mīto
aūho q totū m hūs gmmie iūlib. **E**st aut
ciclus. 19. 19. annoz reuolutio solis nūq omīs
hūe p matois dūstas ad p mātā reūitā p m.
Sq pcedim p matois lūmatōnū alligūdo. 2 cūde
clatū nūs klius. mīs mīdpt. **R**oma
m quid quāt alim mīcūmūo cūculū. quīlū
que naris dicet pūs accensionis hūe dīe 7 hōz
alligūto hūo. f. 9. hūem mīordme tū mīceptōis
dīfēntē. Incipit n. klius ianuariū. 3. iudeh anno
cūlī decenouenal. 1. f. alios qto quīab illis. m
noīe tū dīscpant. illi n. qz ann q alū tū uatō
glīdantes annū cūlī. 19. f. lūmatōm pascālē m
ape. sp. ut ann p m. 2 f. s. s. qūes. Taus uō em
bolīmal de nātate. o. p mū dīe qū p mātio p
pascālī. p. 19. notat p dīe nonas apzīl. Ab ista
n. p mātione usq ad illam q p mātātē currit ē
ann dōis 7 ita demceps. **P**ostea g mātātē

in illis ianuarii. dem fca q fozice. ad mod' au-
 rei mui p additum. 8. fozri hō. utiq; itaq; ciclus
 a ianuario incipit. **N**os aut mag' caldeos
 zeusebium ep'm mutam' qui a lunae pascali
 ut d'm ē incipit. **S**i aut scire uoluiss m quo-
 to anno a cli decenouenal' sum' annis d'm adde
 unitate. totum diuide p. 19. et nichl' fuit resi-
 dum sum' m ultimo. Si uo aliq' quicq' istud
 fuit ostendet nob' m quo to anno a cli sum'. s; si
 m quo to anno a cli lunaris sum' scire uoluiss.
 Ab annis d'm subtrahere duo. l' adde. 18. et diuide. ut
 p'.

Ne uulgarem mcurram' dubon. cam igno-
 rantes cum luna realit' q'ta fuit. qz s; ec-
 clesiam p'p'mciaō. **S**ed q' ecci' supponit spa-
 cum. 19. annoz solarium. et cidi. 19. p'p'm' coe-
 qz. s; m. 19. annis solarib; s; p'tolomeu m'tea
 dictoe almagesti. fuit. 6939. dies. 18. hore. **I**n ciclo uo decē
 nouenal' sic ab eod' m'tae. ē. eiusdē almagesti.
 h'm'. 87. n. totidē dies. 716. hore. 7 fē due tae
 um' hore. vñ m q' ciclo s; istam suppon' ucedit
 media qumctō s; p'matio annū q'putatōe p u-
 nā horam et tiam unū. **S**i gamahel s; uidos
 qui pauli apli doctor erat. s; nos eusebi' cesarien.
 ep' et jōnn' m m'tio a cli illi. m quo dñs incar-

et

“leba fr. f. an

a

nao e. q. si dantur lūnam eē p̄mam. 10. kl. ap̄l
7 q. ad idē redit. 10. kl. febr. vñ ū unitas p̄au
reo nūo p̄mō. s. ab īcarnatōe dñi elapsi sūt
. 1134. a quo nūo si actus decēnouenal. quācūq
p̄bit sub t̄ha. p̄tebit q̄m. 64. hōis. 7 totū
t̄cū a unitate nūo extendi nra op̄itatio. q̄b
m̄ dies redactis. hēn̄ tres dies. 7. 18. hōas. vñ
p̄tres dies. 7 dūm. recessio iam media quācūq
a loco p̄me īp̄ois. **¶** Qūo ḡ lūna p̄ma dī.
v̄ dia debet t̄cia. l̄ potius. 8. ut ante nūo totali
p̄tres dies antīq̄et. 7 unitas q̄ notat sup̄. b.
10. kl. febr. 13. kl. eūstē. hic de aliis om̄ibz ordi
ne eod̄ sūato. quī 7 nūo ē. s. qm̄ m̄ galio gūa
li aliquid de t̄lio t̄mūtare p̄bitum ē. o. mod̄
nos ad hūc sustinē hī errores. **De dūmitione**

¶ Annorū aut̄ lūnarū **annū lūnaris.**
¶ Duo sūt ḡna. l̄ cōis 7 embolusmal. Cō
mūis ē spaciū. 17. lūnatōnū m̄ anno solari.
m̄allm̄ t̄scuntū. 7 d̄z. q̄m̄. q̄m̄. 17. h̄t lūma
tionet sū m̄les lūnares. q̄ adū annū solari.
17. m̄les solares. l̄ quia duo anni q̄uēt fē s̄
simul eueniunt. h̄e p̄tebit m̄ alliḡtōe embol
lūnar. **¶** Et aut̄ annū iste. 348. dies. 7 q̄n
tū 7 septam unū diei. ut a p̄tolonico 7 alfra ḡa
p̄hibet. q̄ 7 ostendi potit annū h̄at. 6. lūnatōes
30. diez. 7 alias. 6. 79. diez tū m̄mūtōz op̄m̄

38.
47

none. Vñ p̄ q̄ annu solaris excedit annu cōm
obmissis fructib; m̄. 11. dieb;. **S**i ḡ illi du
o anni siml' incipiant p̄us tiabz annu q̄uis p̄. 11.
dies q̄ annu solaris. siō p̄ q̄n siml' m̄ t̄cio anno
acli. 19. q̄ si luna fuit p̄ma. m̄ klis ianuarii.
eod' die anno reuoluto. erit. 11. p̄p̄ exēntū illoz
11. diez. **C**onfirmil'. embol' ab embolis q̄ ē ex
ōm̄tū p̄uenit. n. exēnto erit uariatio m̄
klis marcii cūl; annul; m̄lis. 7 singulis die
b; anni. Vñ p̄ h̄ rectificand' inueniunt q̄p̄
tiste duos n̄ios. s. exactum 7 r̄rem lunare p̄
quoz gūmctōm ad m̄ntē p̄teb̄t etas lune
m̄ klis m̄liū. **A**d h̄nd autē cur' etatis sit
luna singulis dieb; anni ex isto excessu. 11. diez
de etate lune. 7 t̄p̄as p̄titi. 7 futi. due amō re
gule. **S**i ḡ supponat luna hodie alio' etatis
ēre. Si uelis scire m̄ anno futuro h̄ eod' die. q̄re
etatis erit etati lune q̄ m̄ h̄t adde. 11. 7 tante e
tatis erit m̄ anno futū eodē die. Illi t̄m etati
adde. 11. 7 h̄bis. etate ei' m̄ anno. 2. eod' die. 7 sic
m̄ m̄fuitū. **D**ec̄ 7 p̄notato. q̄ si exēstat
maior n̄is. 30. reiectis. 30. residuū ponatur p̄
etate lune. Si autē scire uoluit cur' etatis fuit
luna. h̄ eod' die m̄ anno p̄tito 7 sic deinceps. **D**
ec̄ tū p̄notato q̄ si exēstat maior n̄is. 30.
reiectis. 30. residuum ponat p̄ etate lune. Vñ

l. 3. l. 4.
etati lune q̄m m̄ h̄t adde. 19.
et h̄bis etate ei' ī ano p̄tito

Quinque dies .2. 6. ponal p luce futura .2p pti
tis quqz bis — atqz .9. h. n. m uno die fallat ^{qñz}

in q uniusa h accidit .p regula institut.
Inter aut embolismalis e quacu .13. luna
tionum

stans ex .388. dieb. vñ ex edio annu lunare
quem .m. 30. dieb. annu uololare .m. 19. die

b. 7 di embolismal ab embolismo sicut biles
tilis. ab interto. qz und e quid sit embolism.

2 m ouat .7 m klio .i m p m .i m i m .i m i m .i m i m ^{croz}
klio p p m q tinger. **E**st g embolismalis

30. diez nulli mli attributa .n. n. alio mli.
lunatio pnapalis. dici metur ann ex reliqz

aliar mlium indicando pficiatur. **D**e a
embolism ab embolos. qe ex mli .puenio ^{latie}

n. ex emto finctor. q ex qlibz lunatce tota di
ut dies exstimo. Sinto .n. m a clo .19. 734.

lunatoet. h. n. n. 718. mles solares. vñ si singu
lis mli singule atribuant lunatoet fieri

A. rre s q embolism dñr. ad quoz qplexione
uo qh p suppetate. 30. diez lunatou tota

cicli noia e aggo fiet finctoru. **I**n a clo
uo decenouenali sunt lunatoet. 734. q sic

p3 .m. 17. annis coib sunt. 188. lunatoet. i
A. embolismalib sunt. 91. lunatoet. q frozib
addite faciunt. 734. lunatoet de qz qz ad p

gce

lit

sens obmittant. 88. minuta. 3. sa. 7 16. tra.
 7 de nullo illarum lunationum excipiant. A. adop⁹
 A. embolismorum 7 resua illas. De residuis
 uo. f. 778. fac sp. unam. 30. diez. 7 reliq. 79.
 diez. n. q. in anno bissextili lunatio febz. sp.
 erit. 30. diez. quoniam partem fiat opusatio i
 acto. sunt. 8. bissexti. ad opletom. 8. 8. lu
 nationum totu. celi. 19. febz. m. 8. annis bissex
 tilibz celi oz m. dicare. 8. dies integros. silt
 ad. A. embolismos. pficiunt pficiendos exigu
 A. dimidiu. dies. Retineat singulaz luna
 tionum totius celi detractionem al. fractiones. 7
 multiplicent p. summa lunationu. 7 heb. A.
 dies. 8. 8. hora. **P**er. 8. dies ex his integ⁹ et q. 20. hor
 8. febz. lunationibz. 7 m. 8. annis bissextalibz. 7 de
 tribz residuis p. fice. 6. embolismos. ut sit q. 3
 30. diez. vñ n. relinquo quid det. A. embolismos
 mo. ad fin. opletom. ii. 8. hora. 7 cum similitudi et. 20. q. i.
 ne alioz dz. 30. diez. a lunatione uilu. m. n. lu
 mo anno celi q. to. ei sufficit. f. A. hora. 7 due m. m. m. e.
 tie unu. op. utatur in lunatione uilu. 7 9. diez
 vñ iste dies quo ad maiore. sup. partem. sic f. b.
 totus a lunatione uilu. dz. salons lune. de quo
 patebit inferi. **Q**uod quo. annu. celi. 19.
 f. lune p. m. ato. f. m. a. p. a. t. o. n. y. caldeos. 7 ense
 bum. sit. embol. 33. p. h. mo. u. s. u. x. p. o. f. s. h. o. t. e.

et a. 29. diez. un. sic hem. uq.
 luaciones q. 30. diez.

[illegible]

36.

indinis. Lunatio. n. embolismal. et lunatio ia-
 nuarii. si sunt. 30. et si bissextus fuerit. unum. lu-
 nationes erunt similes. 30. diebus. si lunatio embolif-
 malis. Januarii. Februarii. Martii. embolus iste as-
 signatur in 3. anno aoli. 19. quod ad inceptum
 lunationis. Aprilis. deinde. **S**ecundus embolus incipit
 6. die Septembris. et terminatur prima die Octobris.
 et contingit error inassitudinis. quoniam lunatio Sep-
 tembris et embolus similis sunt. 30. diebus. et assignatur
 in 6. anno aoli. 19. eadem quod prius ratione repetitur.
Tercius embolismus incipit. 6. die Martii. et ter-
 minatur. 8. die Aprilis. et contingit error inassitudinis.
 quoniam lunatio Martii et embolus similis sunt. 30. diebus. et si
 bissextus fuerit. 8. si Januarii. Februarii. Martii. et em-
 bolismus. contingit autem error terminationis. quoniam lunatio
 Aprilis terminatur. 3. die. Maii. lunatio. Maii. 6. die.
 unum. lunatio unum per diem nullum. Eodem anno notum
 est epacta tres in principio Maii. et unum. ut manifestum
 patet. **Q**uartus embolus incipit tertia die
 Ianuarii. et terminatur prima die Februarii. et contingit error
 inassitudinis. lunatio vero Ianuarii. et embolus similis sunt
 30. diebus. et si bissextus fuerit. unum. si Ianuarii. Februarii. Mar-
 ti. et embolismus. et contingit error terminationis.
 quoniam lunatio Februarii terminatur. 7. die. Martii. Lunatio
 vero Martii prima die Aprilis. propterea nunc notum est
 epacta regularis in principio Martii. si bis-

sextus. **Q**uinto embolo incipit. 7. die no-
uerab's. et fiat prima die decembris. et quin-
gto error incassitudinis. quod lunatio nouemb's
et embolo simil' sunt. 30. diez. **E**t nota quod em-
bolism' iste e' cu' q' in 50 die decembris. in u-
na linea ponant' duo m'u. s. 13. 7. si-
n. 13. ponent' in p' die duplex g'inget inque-
mens. s. q' emb' p'cedens t'm e'et. 19. diez. et
lunatio decembris. 30. diez. cu' g'itum sp'g
tinget. Embolo aut' iste m'ponit' in. 18. anno
acli. 19. r'oe p'di. **S**extus embolism' in-
cipit 50 die augusti. et fiat ultimo emb' l'is
et quinqto error incassitudinis. quod lunatio emb' l'is
et lunatio septemb's simil' sunt. 30. diez. Et aut' em-
bo' in. 18. anno acli decembo'. p'ut p'z i p'ceden-
b'. **S**eptim' embol'. incipit. 4. die martii
et terminat'. 3. die aprilis. et quinqto error incassitu-
dinis. lunatio n. martii. et embolo. simil' sunt. 30.
diez. s. ianuarii. febr'. martii. et embolo g'ingto
aut' error t'miat'is. quod lunatio fiat'is. apl' fiat'.
s. adie maii. et lunatio maii. p'ma die maii. in
tumo. et epacta n'ris in p'ncipio maii. et augusti.
n. iust' scilento aut'. A. embolism'. locis p'dis
klu. ut aliis q'nto m'm' detrahetur lunatioib'.
si n. ali' ponet' p'les m'arent epacte. et p'les q'
tingent error. s. de duob' malis m'm' elig'.

51.
50
vñ iñsus. Si bñ gñrunt duo turpia dilige neu-
trū. Sz q turpe nūm? elige bñ dñi docet.

Hud aut artificiali

In inspectōe klī quote etatis sit luna
in klīs mīlūm. 7 p gñs in quobz die anni t-
uenti sunt duo mī. s. epacta. 7 regularis luna-
ris. **E**st g epacta 7 rel mīs. 30. n̄ excedet.
pueniens ex sñ hūmāntia anni solaris ad a-
mū lunare quē. 30. n̄ excedens dñ q cū offi-
cium epactę sit ostēdē etatē lune. nulla autē
etas hūcē maior. 30. dieb. nec epacta maior
dñ ē pueniens. ex sñ hūmāntia 7 c. dñ. qm̄ e-
pacta ex ēnto. 11. dieb. n̄ quibz amī solaris
excedit amū lunare quē puenit epacta.

Prim⁹ g annus acli decēno. epacta n̄ h̄c
nō pcedit annus ex d̄ mēq̄litate h̄et epacta
p̄ h̄c rē cū utam⁹ annus acli sit. q p̄xim⁹ an-
p̄mū. 7 ille h̄et. 18. p epacta. 7 in eod̄ anno ex-
creſcit. 11. dies. ex annoz mēq̄litate. adi-
mētē 7 salu lune etimō in unūdo. 30. q sunt
q. nlla epacta. qz 30. adunicta amī rñ. debent
deleri ad ostēdē etatem. **S**ed aut. 11. h̄c
p epacta. Taus. 77. qm̄s. 3. qz abicunt. 30. 7
ita fōtū epacta. tēnceps p additionē. 11. s̄
lat p̄ h̄os iñsus. Que rōnz undenas. apul
luna klās. epactę nūm monstrant p q̄libz

annum. **V**ide g^o quota sit luna undecimo kl.
april. 7 tal^r m^os e^o epacta illi^o anni. Si si ex ab
rupto quat^r epacta alicui^o anni p^r h^umo m^oue
met^r u^osum. Deinde utru^o post adde noue post
inde uicenos. porro. n. annu p^rm^o c^odi decē
noue^r m^oradia^r pollicis scd^s m^o media u^oincta
ter^o m^o similitate. q^untus g^o m^o radice. 7 ita q^ui
ta annos c^odi. donec occurrat annos de q^u qua
tur epacta. 7 si sisto m^o radice sub h^uo u^oincta
7 m^o media u^oincta. adde. 9. 7 m^o similitate
19. 7 hebr^o epacta anni q^unta. **D**icit^r aut^r
epacta ab epi. q^u e^o sup^r. 7 adiecta. temp^r. n. 16
adiecta. r^r. m^o klis m^osum etate lune oste
dit.

De regulari lunari.

Regularis lunaris e^o u^ois. 30. n^o excedens.
qui adu^omet^r cum epacta etate lune m^o
m^o klis m^osum. manifestat^r. 30. n^o excedens.
ut prius expone. s^o illud m^oly. qui adu^omet^r. 7 c^o
ostendit tam offm^o epacta q^u regularis. origo
aut^r r^r. e^o ex. 4. dieb^o remanentib^o ult^o dies
anni. singulis m^oly p^r. 3. distributos. v^o sep
teb^o. 4. h^o p^r. l^o q^u quib^o m^oly tot h^o p^r.
quota fuit luna m^o klis e^ois. m^o p^rno p^ro q^u
us kl^o. 7 p^r hebr^o v^o ad h^o sciend^r. supponam^r
q^u sumus m^o p^rmo anno c^odi. decem^r. 7 p^r p^rosif
m^o feb^o 7 m^o ser m^oly ipm^o sequat^r. In p^r. n. a

no cioli decem l. aurei nris unitas. 10. die an
kl. febz. 2 sic luna e. 10. in kl. febz. vn. 10. ho
p rri. Silr glidi unitate aureum mmi. an kl.
alioz. 6. msum sequitui. 7 ptebto rris. Sz de
septemb. 7 de un. mli. qm sequat. suppona
tur. 19. am. acli. q. ille furo. 9. p rri. an p rri
7 fm. h septemb. h p rri. 4. **S**i uelis g alios
formare regulares artificale. nno supposito
fame mmi. diez septemb. 8. 7 adde eius rrem.
7 a tota mmo suptho lunato eiusde mli
7 residu erit rris mli sequis. 7 ita deinceps
vn usus.

Quinq sep. ac. dno. no. de. A. t.
tria. 12. mar. feb. a. de. sumato post unu cuib
adus.

Ad quid ualeant epacta 7 regulas.

Habitas g epacta rri. Si scire uelis etate
lune in klis alian mli. iungunt siml
apacta rris. mli illi. 7 si ex illoz quicq re
suberit tunc l' mmoz mli. talis etatis erit
luna in klis mli. Sz rrem simplifi. Si maior
reice. 30. 7 residuum ostendit etate lune. vn
us. Dant luna mli. epacta cu rris. plus re
tinens cu plus furo. 30. relinqs. **A**d etate
7 in klis h tam. mli addit mli diez mli p
furoz. unodie subcto. ne bis p rri dies q p rri
7 in die p rri etas hebit. Sz si summa lunor m
li excedit residuo retento na abiat. **S**i a

q̄ hora luna a sole accendat̄ scire nolueris a
m̄is quot̄ fuit̄ oidi lunar̄is. p. 8. multipli
ca. 7 h̄us dies anni p̄t̄os a klis ianuar̄. usq̄ i
diem de quo agga. quibz m̄ m̄i redactis. p. 4.
diuide sciens hora lunā accendi. cū. 4. deflar
erunt. 7 m̄ toto ip̄i h̄ore puncto quot̄ quibz
cebat̄ st̄ fuit̄ h̄oraz. **S**i uo m̄i agga. 60.
excessit̄ reiectis. 60. de residuo fac ut̄ p̄us. q̄
simil̄ st̄ fuit̄ multimo h̄ore puncto duodeci
me. luna accendit̄. Si q̄ istoz all̄o sententia
lunā sp̄ quo ad nos m̄ m̄o accendi em̄ sp̄o.
q̄ 7 auct̄ p̄tolomei. m̄ acharbe p̄ p̄ dicentis
9 firmat̄. luna quidē occidente de uire uendi
cat̄. cum ibid̄ a solis uenit̄. discedens sp̄ no
uam h̄it̄ representet. 7 p̄ m̄ eī incipit̄ ascē
t̄. **L**una uo singlis diebz m̄ cūto. 8. p̄t̄
tis a sole distans etatē eī p. 8. multiplicat̄. 7 p̄
10. p̄t̄it̄. 7 quot̄ fuit̄ denariū. tot signis
distat̄ luna a sole. 7 quot̄ remansit̄ unita
tes p̄ tot puncta m̄ signo subsequē p̄t̄it̄
uit̄. **S**ignum aut̄ intelligo signū q̄nati
t̄. ut si luna coiret cū sole. m̄. 4. q̄ du ariet̄
ead̄ cū. 4. fuit̄. erit̄ m̄. 10. q̄ du gemmoz. luna
n. partes. 13. paḡnte sol lunā q̄plet̄. ut om̄s
sic utrobzq̄ m̄m̄is. sensibile p̄ exemplo
ponat̄. **S**i uo p̄ quot̄ horas luna de nocte

lucetio scire uoluis. cum in cuncto fuit etate es.
 p. 8. multiplicata in decimo residui. etate es. s.
 quanto uicini fuit residui es. s. 4. 30. p. 4. partem
 quot q. fuit quinarum. p. tot horas inchoat et q.
 imitates p. tot puncta. unum q. n. signum h. 10.
 puncta h. e. horas duas. ut quinq. puncta hora q.
 faciant in lunari p. puncta. et p. puncta quibz tres
 gmet signi q. d. **I**ncipimus aut epactis rris
 lunaris a septemb. et epacta mis uariabil. rris u.
 mis inuariabil. **S**i aut uelis scire in quo to
 anno celi epactaz sim. ut e. eod. artificio quo u.
 telit in quo to anno celi decem. eem. addendo an
 nis dñi imitate. ite. n. ad. n. diff. ab illo. n. q.
 p. mox p. spacio. ut. m. s. a septemb. Me. uo a
 ianuario. **De m. dñi epactaz regulari.**

Occurrunt aut epacta rris in toto ciclo. 19.
 quinquies qm bis in octavo anno. vñ uñ.
 fallio. octavo. cum maio uñ anno. dñi. n. epac
 ta rris in. 8. anno luna e. 18. diez. in klis
 mai. cu tñ reuasto. 17. diez. dñi. et in eod. an
 no luna e. 30. diez. in klis iulii. cu sit. 19. sel
 itm in undecimo vñ uñ. si sit buller. fallio
 martē. dec. p. mus. Dñi. n. epacta rris. s. ultio
 anno celi q. in klis mai. luna sit. 19. diez. cu
 reuasto. 18. diez. et dñi in eod. anno luna e.
 duoz diez. in klis augusti cum in uitate sit

trium diez q̄ saltum lune gungit q̄ lunatio
augusta prius incipit uno die q̄ debet si n̄ eēt
saltū lune.

Et autē saltus lune subiectio unius diei
a lunatione. uilū n̄ ultimo anno acli. 19.
n̄ fieri talis subiectio p̄ unū acliū p̄dictam
luna dicet̄ p̄ma q̄n̄ dicit̄ sedā eēt. filr post. 14
annos t̄n̄ factos dicit̄ p̄ma. q̄n̄ eēt. 14. eōdē n̄
supponit. 19. annos solares ex toto anno. adeq̄
tōdē luna ab. **S**unt autē m. 19. annis so-
laribz. 6939. dies. 7. 18. hore. h̄ igit̄ q̄ntitas. p̄
eōdē eadē ē m̄ totidē lunari bz. s̄ etā m̄ ses
z annos. 7 acliū s̄ dies op̄utans integros n̄ ex-
pectat̄ t̄m̄n̄. 18. hore. m̄ fine. acli. m̄mo
p̄ m̄ sequitis diei p̄ncipio acliū m̄choant̄ op̄u-
tatur luna p̄ma v̄n̄ h̄ etatis lune antap̄tio
q̄ ex re noni h̄ d̄ 7 ē saltū lune. s̄ ne uideant̄ ex-
tanto saltu m̄ singulis acliis aq̄ueniens m̄
cur̄. ut luna. 14. dicit̄ p̄ma attende q̄ suba-
liō om̄ia ad q̄cordiam reducantur. **S**unt. n̄.
m̄ acliō quolz s̄ n̄ itatē. 4. buller̄. p̄o q̄ m̄ illo
an̄ q̄ am̄ ē buller̄. s̄ de. 8. acliū acli m̄
capit̄lo embolismoz satis d̄m̄ ē. v̄n̄ de. 4. m̄
h̄ acliis restat assignatio. **C**idus ḡ aū. p̄.
am̄ ē buller̄. d̄ll̄endi cā p̄ma iud̄. n̄ce-
tur. 7 esto q̄ n̄ p̄ncipio illi fuit luna p̄ma.

quo completo in sequens diei principio ut dicitur luna
 prima computat. cum tunc debetur expectare. 18. horarum
 finem. unde quo ad motus intentionem saltum faci-
 mus. quod luna motum suum intendit. saltando
 singulis. non eam cum sole coniungi. et esse primam in ci-
 clo sequenti. eandem rationem aliam. 18. horarum saltum fa-
 ciunt. et hanc. 26. horas. hoc est diem unum. et dimidium di-
 es integre intercales in luna ante februm per bissextum.
 per quod bissextum. dimidium autem dies reficitur. 3. ciclo. ex
 cuius saltu ratione dicitur resultante. 18. horarum. unde cum residuo
 omnino hanc diem integrum. unum. 26. horas. di-
 es integre intercales in luna ante februm per quod bissextum.
 et nichil remanebit in sequenti. tunc ciclo ratione affig-
 ta. in quarto et octavo hanc ex eius saltu. 18. horas. qui-
 bus aggregatis ad. 6. superius relictis. erit dies unus in-
 tegre. qui imponatur februm. per quod bissextum. et nichil re-
 manebit. unde in sequens ciclo principio. luna re-
 et prima dicitur. et similiter faciendum est in quolibet. 8. cyclis sequen-
 tibus et deinceps. sic ergo in. 8. cyclis omnia ad concordiam re-
 ducuntur. unde istud tempus spatium cycli cyclorum appel-
 latur. in eodem anno ciclo quoto ciclo fuit sic scilicet. suis
 annorum cycli. decem nona a bissextili anno primo qui
 ius ordinem in fine eius per. 8. dividit. et si reman-
 serit ternarius sumit per ciclo sibi inart. in sex. si u-
 nitas in octavo. si non in ultimo. *de festis mobilibus*

Festatio mobilia cum ex lunatoris discretionem ha-

beant iuxta ordinem de quo est tractandum. **E**t gres-
sum mobile quod per ascensum descensumque ce-
lestium celebratur nullum solum in libro huius
assignatur. **S**unt autem .4. festa mobilia. scilicet sep-
tuagesima. quadragesima. pascha. rogationes penthe-
costes. **S**icut autem septuagesima. quod continet
A. dies. Incipit. n. a dominica in qua auditur alleluia. et ex-
tendit usque ad diem dominicam in albis. quidam tamen sup-
ponunt eam in pascha terminari. dicentes tem-
pus a denario. nunc quo terminetur de iure notari. illud
quod ipse recolit ecclesia. quoniam moyses tot diebus ie-
iunavit. et legem recepit a domino. helyas et tot
diebus ieiunavit et inquit in celum per in locum di-
secretum. ipse et tot diebus ieiunavit. et dyabolus
temptationes in eo. omnia autem et actio nostra est in-
structio. et nos tot diebus ieiunare debemus.
sic. n. decimam nostras res. ita et nos. et vitam
nostram de decimare debemus. 20. vero. et .6. dies et
dimidius sunt decima per dies anni. sed quoniam non
est a media die ieiunium nichilominus. ad mundi-
ficationem corporum ex viginti quatuor. et dies ca-
num adduntur. **P**ascha pasce phase transi-
tus id sonant et ad iussus linguis imponuntur
pascha. n. gree. phase hebraice. transitus latine dicitur.
quoniam tunc de nona est ad eam venit tunc festus est transitus.
quoniam tunc transitus est mundi atque angelorum. et ordinato

ris in eo lege. in egipto. et de mortalitate.
 ad immortalitate figuratis. inim in istam
 de uicis ad uitates. et de hac uita ad etna. **D**i
 es aut dñe pcedens. ieiunia rogatores. appella
 tur. tunc. n. si solum cē lupos corporales sit in
 gallia quondam fecit ē. qmag s spūales. ieiū
 nia. pcelliones. rogatores. qm uare nos rogat ec
 desia. **P**entecostem uo dē. a pentec q. ē. 10. q.
 qtuens quinquies. 10. dies. sunt n. qnq ginta
 dies in pascua et pentecostem. utroq die mcluso
 illud temp. recolit ecclā qm in monte ardenti
 ler moyli tunc data ē. idona hē. s. aplo. **A**d
 hec aut festa sciendi. qam gna nūoz nūeni
 unt ut mfius ptebto. et dies an festū u hī mī
 tiant. ti no iant. ts. n. ē dies clauē finiens. fes
 tum mobile fiturū in die dñica. prima annu
 ation de signis. **E**st q. r. in qpto q. ts. et festū
 minq. sunt sunt. vñ v. sus. vñm. et festū nū
 q. celebratur ibide. lux tenet ad dñi post tñū p
 ima festū. et h. ne uideant mutari iudōs qui
 sunt ponunt tñmū. et festū. l. q. ts. pascē
 sp. ē. 19. die lunōis apl. et pascē mag. accedent
 ad tñm ē. 14. die eiusdē lunatōis. q. n. potunt sil
 ē. ts. et festū. **R**atio uo q. festa mobilia
 u hnt ēta loca in klio h. ē. pascua sicut cetā fel
 ta mobilia sp hnt celebrari dñico die. sed cū

luna. 7 ead lra in klio n sp denotet diem dni
cum. n p tunc pascha 7 cetera festa mobilia hie
loca eta in klio. **Q**uid t dno q dñs pass
e. 10. klias aplis. ibi z facta adam. sic dicit the
ophilus. alexandrie opo. 7 huius emanei. vñ dñs
q eod die noluit pta p homine. 7 humano gñe
redimdo quo ipu fozuit. Alu uo sic iomni. 7
hui seqtes dñs. q oct. kl. apalis passus e dñs.
vñ. n. assumpsit carne de bñta uirgine. vñ dñs
q eod die qu carne sumpsit passus e. **P**re
ceptum t etas in uet testamto. agnum pascale
post. 12. diem limatois apli immolari. ad uelpe
rum h e in pncipio. 14. diei limatois. eustia ita
xpē qui uer e agn. 7 p illum agnū figurat pas
sus e in plenilunio. ut sic eo tempe lunā nocti
copiosius attribuit ita p passionē ei humane
ne grā redemptois plen exaleat. **C**um s
limatois aplis qñz sunt pñs. qñz post n pñs
pasca in eto loco assignari. **E**st aut infimū
pasca. xi. kl. apl. q si opz. infimū n. limo apl.
moyro. 8. id. marcū. ii. 16. p autem nio assign
tis. **L**imatois quid due in pñmo pcedentes.
sunt embolēs. due uo reliq illas pcedentes.
sunt limatois. marcū. hioz postior illaz duaz
tūnes pma die apl. q gñgit p. 8. tū embol
Si g a pma limatoe apl. iam dñ oputent

55
19. dies. primus — et paschal' erit. 17. kl. aprilis.
et ubi potest contingere mediante uariatione lunari dñi
calui q' pascha celebretur in crastino illius h' e. 11.
kl. aprilis ubi ibi solet notari primum sui infini
tini pascha. **E**x p'dictis p' q' bñ dñi regula p'
hos usus. post nonas martis u' primum p'ma no
tatur. bis septem q'pleto dies usq' pascha sequitur.

Omnes limatōes aprilis incipiunt post nonā
martis. **Q**uāto ultimū pascha celebretur. A. kl.
maii. sic p' nā ultima limatio ap' assignat q'
nonas. assignat q' nonas ip' u' aureus mis e
ex. 8. q'mus illa terminet. 3. die maii. q' attingit
p' tūm. 7. ultimū embolismi. **S**i g' ab ultima
limatōe iā dñi opatent. 19. dies erit ultimū pas
ce t's. 19. kl. maii. sic p' nā ultima limatio ap'.
et pot' contingere mediante uariatione lunari dñi calui
q' ille t's sit dies dñi. ubi dies pasche celebrat
in sequenti die dñico. h' e. A. kl. maii. **E**x his
p' q' in illis 34. dieb' qui sunt nō undecim
kl. ap' 7. septimū kl. maii. sui p' sui possunt sp' h'
celebrari pascha. ita q' in anno qm descendit
t's eius. p. 11. dies. in anno embol' ascendit. p. 19.
dies. ubi usus. Pascha n' undenas ap' hos añ klaf.
slet post septenas ap' hos añ l' maii ual' ante
klaf. Embol' ascendens decanotus lucib' anno.
Comuni uero uidetur t'mi' ei' **O**mag

nus. aut aclus pascit e qui multiplicato so
 lari. plurare. 437. pfectis annis q cum ex or
 dine mlii diez qz summa ppleuit mox m se
 ipm reuolutus. omia q ad solis tunc qz cursu
 puenit. eod quo pns pterunt sy tenore res
 taurat. **I**n cui quid quoto anno. fuis sit scis
 annis dni addmo. 70. vii. usus. Nam uiginti p
 xpe natus fuit anno. totu p summa acli diuida
 dit. si nichl fuit residuum. sum in ultio. Si
 uo aliquid ostendit nob in quoto anno sum?
Ad hnd aut. 4. festa mobilia qnt muent
 sunt quida mli qui clauces dni. Sic. n. p da
 ne fit mli m atriū. ita p mios istos m notu
 ciam festoz mobilia. vñ clauces e nris m uno
 quoz annoz acli. 19. diuisus festoz mobilia e
 tudine ostendens. p em. **C**um g m acli
 19. sint. 19. anni. unusqz. suam habet clauce
 sic m acli. 19. epistay z clauu. figura ptea
 a subiacet.

iunctioe p una hora etiam unum. Sz gamaliel
 fudeos qui pauli apli doctor erat. Sz nos euse
 bius cesariensis episcopus hieronymus in initio celi. illi
 in quo dominus incarnatus est. Nidamur luna et prima.
 10. kl. april. 7 quad idem redit. 10. kl. febr. un ibi
 natus p aureo mlo ponit. Sz ab incarnatione domini
 lapsi sunt. 1734. anni a quo mlo. Sz celi decem.
 quociens p tot subit ptebit qm. 64. horas.
 et totidem tuis. a uitate nunc extendit nra opus.
 quibz in dies reductis hem. 3. dies. 7. 12. horas. un
 p tres dies et dimidui recessit ia media gume
 tio. a loco pme nupis. quora sit lra pma ei de
 tioris in alphabeto. p hos aut usus scit quot sep
 timane sunt mto dmic pma sui ante. su post na
 tale. dmi quadragesima. Ita gnat karos hanc
 gnat caumatis hostis. Let mibz hostil. Kaueat
 merita gentis. **C**artis humani qit instans ho
 miteam. **V**ic. 19. dictos. suum. 19. a
 ms. celi. 19. pma p. 7 sic demiceps. **V**ide g q
 ta sit lra. pma deoris in alphabeto. anno su
 entis. 7 siue tot septimane. erunt in tepe q
 lito. **N**e tu qnz fallant caueat sibi calcu
 lator. n. n. uitate uicioris. alligri potunt dic
 nonet.

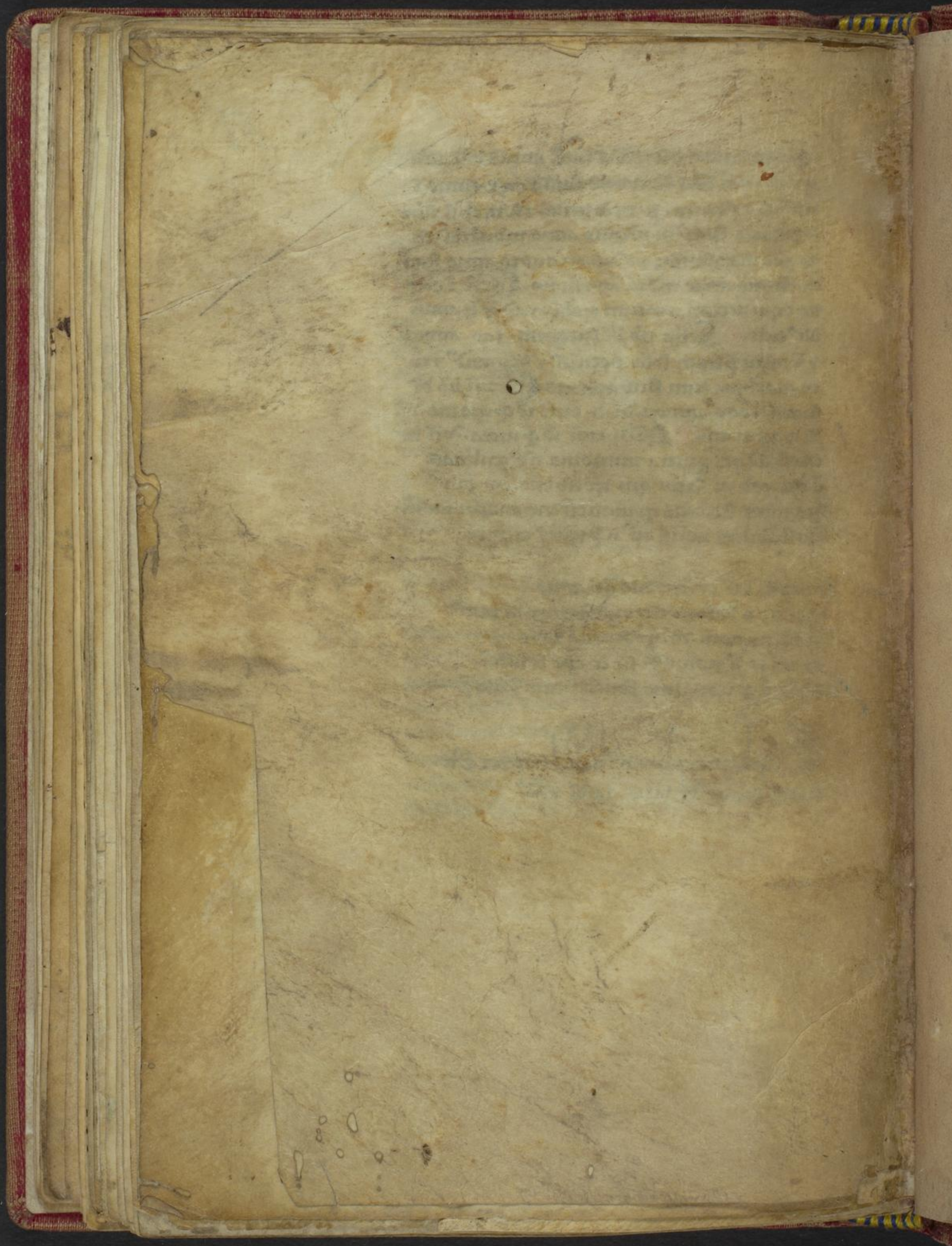
In hac postrema opis ptecla. de tempis pua
 bz. oppositoribz in usu. 7 ecce qns e detinere

Est & lustrum spacium. 4. annorum. a romani
confidat. ad ipse dictatur. q. descendit ab h. uito
polixeno. lustrum lustris. in fine. n. cuius quinquen-
ni. 7 in p. no dictatur. circuibant ciues romani
ciuitate cu. ceis. 7 candelis. 7 postea in maris
campo dictatore eligebant. Ad huc 7 memorat
etiam lustrum dñs. Lustrum. 6. qui ia p. acta. **I**ndictio
est spacium. 14. annorum ad recipiendi ab ex. neis
tributa. institutum. 7 dñ. indico indiciis. q. ad p.
tifices p. act. vñ iñ. **E**dicunt reges. indictio
festi sacerdos. **C**um. n. romani se dñarent
inuisis nationib. eas fedunt i. tributarias. p.
pientes. ut ire remotas. p. difficultate fini-
tus. in fine p. ni. quinquenni p. soluent aurum. ad
donationis typum. in fine q. seli. argentum ad sup.
dia militum. in fine t. cu. es. 7 frum. ad annorum re-
parationem. vñ edictio a quib. dam crea. dñ. ab e-
re. 7 fira a fiv. in fine ei. soluto. vñ institutio
romani q. nullum p. uiliu. nulla 7 quentio septo
quidam e. stabit. 7 firma n. h. et annu. indic-
tionis. amonitum. 7 h. ne tributorum soluentorum me-
moriam h. et. labet. **S**os aut. in t. b. utam
indictione. s. in p. uilio. in cereo pasali. 7 in de-
dicatib. eccar. **I**ncipit aut. actus indictionis.
in septembris. q. tunc est sit ubi sit fructum bñ p.
sit solui tributum. **S**i aut. placeat cuius. sci

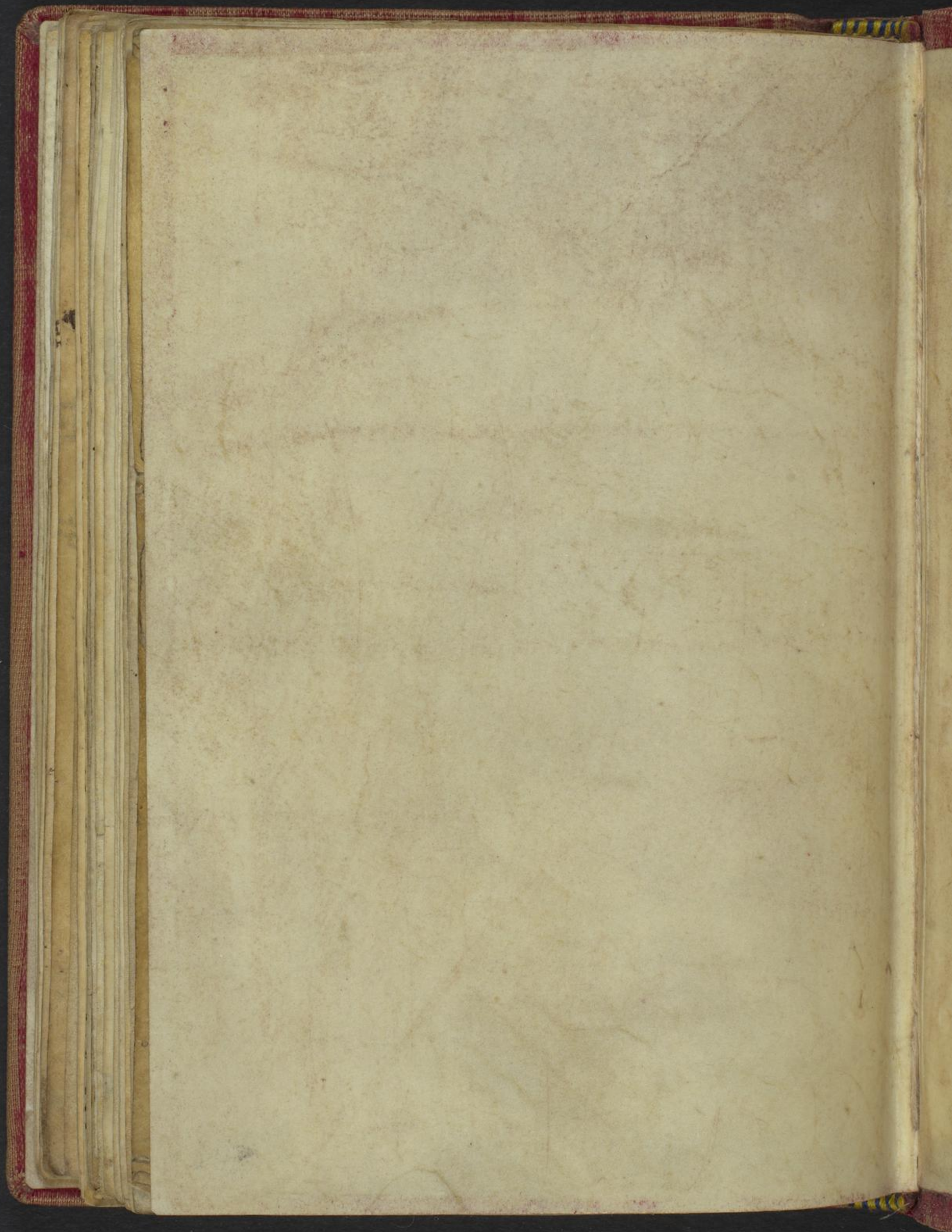
re in quo anno indictiois sum? annis dñi addi-
 tur. ita. qm dñs dñ natus fuisse in x. anno i
 dictiois. et totum. p. 14. diuide. et si nichil fuit
 residuum. sumus in ultimo anno indictiois. Si
 uo aliquid ostendit nobis. in quo to anno sumus.
 in ultimo anno indictiois. Si no. **E**st i edic-
 tio equinoctium a totum circuli. et ad q. h. annu
 illi circuli. **S**ed in uo dñi spacium. 100. annor
 vñ mlti pñte sola. seculu et dñi mundus et to-
 ta machina cum suis gñentis. **E**uñ uo dñi
 spaciu. 1000. annor. dñ. n. euñ id q. metas. vñ
 hō magni euñ. **D**ñ. n. euñ id q. mora. vñ hō
 euñ. **O** quā pñtia mundum tñe gubnas.
 Tñz celi q. sator qui tñe ab euo. nre iubet.
Ire iubet stabilis q. manes das cuncta moui.
 En stabilne uelis op. h. pñpñ euñ.

Ox. xpi. bis. cc. qñdeno qñ anno.
De sacro bosco. discreuit tempora ram?
Gra qui nom. de dñi dñina iohs.
Annuat h. nobis h. sic carpe fructu.
Ecce x. q. nos hñc fructificem? Amē.

Expliat explicat hñc scriptor eat.
 finis libo. At laus igit xpo

1104

1104

